

MÄNTTÄ-VILPPULA | TAIDEKAUPUNKI

**TILINPÄÄTÖS
2022**

Kaupunginhallitus 27.3.2023

Tarkastuslautakunta

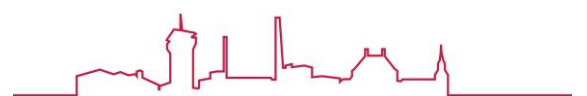
Kaupunginvaltuusto

Sisällysluettelo

Tilinpäätössäädökset.....	3
TOIMINTAKERTOMUS	3
Olellaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa.....	3
Kaupunginjohtajan katsaus.....	3
Hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset.....	6
Yleinen taloudellinen kehitys.....	8
Oman alueen taloudellinen kehitys ja lähtökohdat.....	9
Olellaiset muutokset toiminnassa ja taloudessa.....	13
Henkilöstö.....	14
Ympäristö.....	14
Muut ei-taloudelliset asiat.....	15
Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä.....	16
Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä.....	16
Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen.....	19
Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus.....	20
Tilikauden tuloksen muodostuminen.....	21
Rahoitusasema ja sen muutokset.....	24
Kokonaistulot- ja menot.....	28
Kaupunkikonsernin toiminta ja talous.....	28
Konsernituloslaskelma ja sen tunnusluvut.....	28
Konsernin rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut.....	29
Konsernitase ja sen tunnusluvut.....	30
Yhdistelmä konserniin sisältyvistä yhteisöistä.....	32
Konsernin toiminta ja talous.....	33
Tilikauden tuloksen käsittely.....	40
Talouden tasapainottamistoimenpiteet.....	41
Toteutumisvertailu ja tavoitteiden toteutuminen.....	41
Käyttötalouden toteutuminen.....	43
Tarkastuslautakunta	43
Keskusvaalilautakunta	44
Konsernipalvelut	44
Peruspalvelulautakunta	52
Sivistyslautakunta	59
Kulttuuri- ja hyvinvointilautakunta	74
Tekninen lautakunta	87

Tuloslaskelmaosan toteutuminen.....	100
Investointiosan toteutuminen	102
Rahoitusosan toteutuminen.....	104
TILINPÄÄTÖSLASKELMAT	105
Tuloslaskelma (sis. Juupajoen)	105
Rahoituslaskelma.....	106
Tase	107
Konsernilaskelmat	108
Konsernin tuloslaskelma.....	108
Konsernin rahoituslaskelma	108
Konsernitase.....	109
LIITETIEDOT	110
LUETTELO KIRJANPIDON KIRJOISTA JA TOSITELAJEISTA	124
ALLEKIRJOITUKSET JA MERKINNÄT	126
Vuoden 2022 tilinpäätöksen allekirjoitukset.....	126
Vuoden 2022 tilintarkastusmerkintä.....	127

Tilinpäätössäädökset

Kunnan tilinpäätöksen laatimisessa noudatetaan kuntalain sekä soveltuvin osin kirjanpitolain ja -asetuksen säännöksiä. Kuntalaki on kirjanpitolakiin nähden erityislain asemassa. Siltä osin kuin mainittujen lakien säännökset poikkeavat toisistaan noudatetaan kuntalakia (KPL 8:5 §). Kuntalain 113 §:n mukaan kunnanhallituksen on laadittava tilikaudelta tilinpäätös tilikautta seuraavan vuoden maaliskuun loppuun mennessä ja annettava se tilintarkastajien tarkastettavaksi. Tilintarkastajien on tarkastettava tilinpäätös toukokuun loppuun mennessä. Kunnanhallituksen on saatettava tilinpäätös tilintarkastuksen jälkeen valtuuston käsiteltäväksi ja valtuuston on käsiteltävä tilinpäätös kesäkuun loppuun mennessä. Kunnan tilikausi on kalenterivuosi.

Tilinpäätösasiakirjat

Tilinpäätöksen sisältö määritellään kuntalaissa. Tilinpäätökseen kuuluvat tase, tuloslaskelma, rahoituslaskelma ja niiden liitteenä olevat tiedot sekä talousarvion toteutumisvertailu ja toimintakertomus (KuntaL 113 §). Lisäksi kunnan, joka tytäryhteisöineen muodostaa kuntakonsernin, tulee laatia ja sisällyttää tilinpäätökseensä konsernitilinpäätös. Konsernitilinpäätös laaditaan konserniyhteisöjen taseiden ja tuloslaskelmien sekä niiden liitetietojen yhdistelmänä. Konsernitilinpäätökseen sisällytetään lisäksi konsernin rahoituslaskelma, jossa annetaan selvitys kuntakonsernin varojen hankinnasta ja niiden käytöstä tilikauden aikana (KuntaL 114 §).

Tilinpäätöksen allekirjoittavat kunnanhallituksen jäsenet ja kunnanjohtaja. Toimintakertomuksessa on esitettävä mm. selvitys valtuuston asettamien toiminnan ja talouden tavoitteiden toteutumisesta. Toimintakertomuksessa on annettava myös tietoja sellaisista kunnan ja kuntakonsernin talouteen liittyvistä olennaisista asioista, jotka eivät käy ilmi kunnan tai kuntakonsernin taseesta, tuloslaskelmasta tai rahoituslaskelmasta. Jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää, toimintakertomuksessa on tehtävä selkoa talouden tasapainotuksen toteutumisesta tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman ja toimenpideohjelman riittävydestä talouden tasapainottamiseksi. Kunnanhallituksen on toimintakertomuksessa tehtävä esitys tilikauden tuloksen käsittelystä. Tilinpäätökseen kuuluu myös tilintarkastajan tarkastuskertomus ja tarkastuslautakunnan arviointikertomus. Nämä esitetään erillisinä asiakirjoina. Tilinpäätöksen yhteydessä laaditaan henkilöstötilinpäätös, mikä esitetään osana toimintakertomusta.

Vuoden 2022 tilinpäätösasiakirjan rakenne

Vuoden 2021 tilinpäätösasiakirja on sisällöltään talousarviota 2022 vastaava. Asiakirjaa on täydennetty vastaamaan nykyisiä suosituksia. Tilinpäätöksessä esitetään toiminnalliset tavoitteet sitovina tulosalueittain valtuustoon nähden. Määrälliset tavoitteet on talousarviossa esitetty sitovina ulkoisten määrärahojen osalta. Tilinpäätöksessä tulosalueiden toteutumat esitetään lisäksi sisältäen sisäiset ja laskennalliset erät osoittamaan tulosalueen todellisen rahoituksen tarpeen.

TOIMINTAKERTOMUS

Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa

Kaupunginjohtajan katsaus

Johdanto

Vuosi 2022 on ollut työntäyteinen, valmisteleva ja suunnitteleva, tulevaisuuteen uskova ja kaupungin kivijalkaa korjaava ratkaisujen vuosi. Valtuustolla on ollut käsiteltävänä kolme suurta asiaa päättyneen vuoden aikana; talouden tasapainotusohjelma, organisaatiouudistus ja uusi

kaupunkistrategia. Samaan aikaan vuosi 2022 on ollut raastava, epätoivoinen ja perusturvallisuutta horjuttava Venäjän hyökkäyssodan leimatessa koko vuotta. Sodan vaikutuksen takia Lännen maat ovat kuitenkin yhtenäistäneet ja tiivistäneet yhteistyötään ennen näkemättömällä tavalla. Olemme toivottaneet ukrainalaiset pakolaiset avosylin maahan, ja koteihimme osaksi yhteiskuntaamme sekä myös eläneet niiden venäläisten tuskaa, jotka eivät voi ymmärtää kotimaansa hallinnon ratkaisuja. Vuosi 2022 on myös suurien muutosten vuosi – vuosi jolloin Suomi päätti hakea täysivaltaista Naton jäsenyyttä yhdessä Ruotsin kanssa turvataksent entistä vahvemmin pohjoismaiden itsenäisyyttä.

Organisaatiouudistus

Valtuuston päätöksellä kaupungin lautakuntarakennetta muutettiin siten, että vuoden 2023 alusta kulttuuri- ja hyvinvointilautakunta yhdistyi sivistyslautakunnan kanssa sivistys- ja kulttuurilautakunnaksi. Peruspalvelulautakunnan toiminta päättyi, kun sosiaali ja terveystalvet siirtyivät Pirkanmaan hyvinvointialueen tuotettavaksi. Teknisen lautakunnan nimi jalostui kaupunkikehityslautakunnaksi ja uutena jaostona päätettiin perustaa elinvoimajaosto lautakunnan alaiseksi toiminnaksi. Uuden jaoston ideana on luoda elinkeinotoimen, maankäytön ja kaavoituksen ja kaupunkimarkkinoinnin yhteinen foorumi, joka tulee vahvistamaan kaupunkimme elinvoimaa. Uudistuksen tavoitteena on vastata tulevaisuuden kuntakuvaan hyvinvointialueen aloittaessa toimintansa vuoden 2023 alusta lukien.

Strategia

Mänttä-Vilppulan kuntastrategia oli laadittu vuosille 2016-2026 kaupunginvaltuuston päätöksellä 5.9.2016. Strategian päivittäminen tuli ajankohtaiseksi uuden kaupunginvaltuuston aloitettua toimikautensa 1.8.2021. Syksyllä 2022 päätetyssä strategiassa visiomme on ”Sujuvaa elämää ja elinvoimaa kansainvälisessä kulttuurin keskuksessa”. Tavoitteenamme on, että olemme taloudellisesti tasapainoinen seutukaupunki, yhtenäinen ja yhteisöllinen taidekaupunki ja elinvoimainen ja osaava koulutuskaupunki. Arvomme on, että olemme rohkeita, luovia ja toimimme yhdessä.

Talouden tasapainotustyö

Kaupunginhallitus päätti kokouksessaan 29.6.2020 § 163 käynnistää talouden tasapainottamisohjelman päivittämisen ja jatkamisen vuosille 2022 - 2024 siten, että se sisältää koko konsernia koskevan suunnitelman alijäämän kattamisesta. Kaupunginhallitus käsitteli asiaa uudelleen kokouksessaan 7.12.2020 §:ssä 301 ja päätti käynnistää talouden tasapainotustyön kaupungin viranhaltijoiden omana työnä. Työ aloitettiin vs. kaupunginjohtaja Pirkko Lindströmin johdolla keväällä 2021. Johtoryhmässä tapahtuneiden viranhaltijavaihdosten vuoksi ohjelman valmistelua jatkettiin syksyllä 2021. Kaupunginhallituksen päätöksen mukaan talouden tasapainotusohjelma kattaa vuodet 2022-2026 ja se tehdään etupainotteisesti jo vuotta 2022 koskevaksi. Talouden tasapainotusohjelman tavoitteeksi asetettiin 2,5 miljoonan euron rakenteellisten säästöjen löytyminen vuodessa, konsernin velkaantuminen pyritään katkaisemaan, henkilöstö- ja organisaatorakenne tarkastetaan vastaamaan sote-uudistuksen jälkeen muodostuvan kaupungin roolia ja tehtäviä ja henkilöstöresurssi suhteutetaan uudistukseen. Lisäksi toimintaprosessit nykyaikaistetaan ja digitalisaatiota hyödynnetään niin sisäisissä kuin ulkoisissa palveluissa aina mahdollisuuksien mukaan.

Kaupungin taloustilanne

Kaupungin taloustilanne on ollut usean vuoden ajan vaikea ja talousarvio 2022 oli alun perin alijäämäinen noin 2,5 miljoonaa euroa. Verotulojen ja myyntivoittojen budjetoinnin myötä muutostalousarvion alijäämäksi muodostui -1,7 miljoonaa euroa.

Kaupungin tulos -0,9 miljoonaa euroa ei täten vielä viesti siitä tasapainoisesta taloustilanteesta mihin tasapainotusohjelmalla tähtäämme, vaikka tulos on budjetoitua parempi. Kumulatiivisen alijäämän osuus taseessa nousee 1,9 miljoonaan euroon ja vuosien 2023-2026 tasapainotuksen merkitys kasvaa entisestään, samalla kun elämme epävarmoja aikoja sosiaali- ja terveystoimen muutoksen tuomien talousmuutosten myötä.

Investointihankkeet

Toimintakertomusvuonna kaupungin investointihankkeita toteutui yhteensä 1 162 130 euron edestä. Euromääräisesti suurin investointi oli Vilppulankosken koulu IV -686.958,33 euroa.

Pirkanmaan hyvinvointialue

Pirkanmaan hyvinvointialue aloitti toimintansa vuoden 2023 alussa. Kaupungille jäi terveystoimen osalta ennaltaehkäisevä sote-työ. Talouden näkökulmasta hyvinvointialueiden aloittamisella ja sosiaali- ja terveystoimen siirtymisellä on merkittäviä vaikutuksia kaupungin toimintaan, koska toimintakatteesta lähes 70 % on muodostunut sosiaali- ja terveystoimen alaisesta toiminnasta.

Pirkanmaan hyvinvointialue toimii maakunnan 23 kunnan alueella. Hyvinvointialueiden ja kuntien yhteistyössä painopiste tulee olemaan hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä. Kaupunki vastaa jatkossakin muun muassa päivähoidosta, opetuksesta, liikunnasta ja kulttuurista.

Mäntänvuoren Terveys Oy:n ja kaupungin väliset erimielisyydet

Sosiaali- ja terveystoimen palvelut on tuotettu kaupungissa ostopalveluna aina 1.1.2013 alkaen. Yhtiön ja kaupungin välinen palvelusopimus on tehty ajalle 1.8.2016-31.7.2031 ja se on kattanut merkittävän osan sosiaali- ja terveystoimen palveluista. Palveluiden vastuullisena tuottajana toimi Mäntänvuoren Terveys Oy, joka on kaupungin ja Pihlajalinna Oy:n perustama yhtiö. Pirkanmaan hyvinvointialueen aloitettua toimintansa palvelusopimus siirtyi hyvinvointialueen ja yhtiön väliseksi toiminnaksi ja samoin Mäntänvuoren Terveys Oy:n omistajuus siirtyi hyvinvointialueelle. Kaupungilla ja Mäntänvuoren Terveys Oy:llä on ollut vuosia erimielisyyksiä sosiaali- ja terveystoimen palvelusopimukseen liittyvistä asioista. Neuvotteluja yhtiön kanssa jatkettiin koko tilinpäätösvuoden ajan.

Lopuksi

Kaupungin organisaatiossa ja johdossa tapahtui tilinpäätösvuonna muutoksia, kun tekninen johtaja ja sivistysjohtaja siirtyivät toisen työnantajan palvelukseen. Tehtäviin on kuitenkin rekrytoitu uudet johtajat ja teknisen johtajan nimike muutettiin kaupunkikehitysjohtajaksi. Toimialajohtajista ja hallintojohtajasta sekä talouspäälliköstä koostuva johtoryhmä pieneni kahdella henkilöllä vuoden 2023 alusta ja lisäksi perustettiin konsernin yhtiöiden ja toimialajohtajien yhteinen konsernijohtoryhmä.

Työn täyteinen vuosi 2022 on nyt takanapäin. Muutoksista ja haasteista huolimatta kaupungin henkilöstö on yhteistyössä luottamushenkilöiden, konserniyhtiöiden ja kolmannen sektorin kanssa tuottaneet kaupunkilaisten palvelut. Esitän suuret kiitokseni niin henkilöstölle kuin luottamushenkilöille työstänne kaupunkimme eteen.

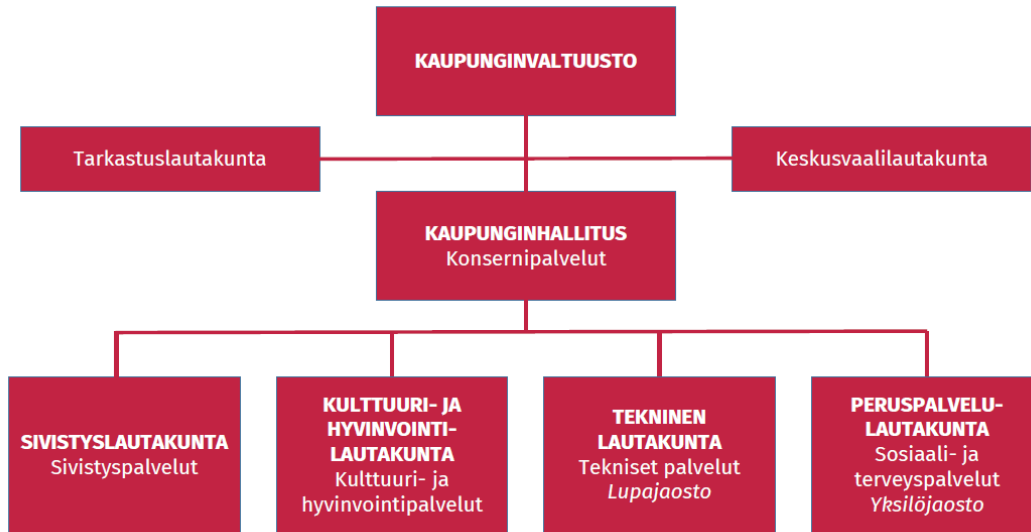
Anne Heusala

kaupunginjohtaja

Hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset

Luottamushenkilöorganisaatio

Kaupunginvaltuusto

Valtuusto käyttää kunnan ylintä päätösvaltaa ja vastaa kunnan taloudesta ja toiminnasta, kuntalain §14 mukaisesti, luoden puitteet ja perusteet kuntastrategian toteuttamiselle. Mänttä-Vilppulan kaupunginvaltuustossa on 31 jäsentä valtuustokaudella 2021-2025.

Kaupunginvaltuusto kokoontui vuoden 2022 aikana 11 kertaa ja käsitteli 9 pykälää. Merkittävimpiä päätöksiä päättäneen tilivuoden aikana valtuustossa olivat mm. talouden tasapainotusohjelma, organisaatiouudistus, kaupunkistrategian päivittäminen sekä hyvinvointisuunnitelma.

Valtuuston puheenjohtajina valtuustokaudelle 2021-2025 toimivat:

Kaupunginvaltuuston puheenjohtaja Arto Pirttilahti

I varapuheenjohtaja Jussi Jatkola

II varapuheenjohtaja Marko Kuronen

Perussuomalaisten ryhmästä erosi Teemu Happonen 25.10.2022 ilmoituksellaan oman ryhmän perustamisesta.

Kaupunginhallitus

Kaupunginhallitus vastaa kunnan hallinnosta ja taloudenhoidosta sekä valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta, valvoo kunnan etua, edustaa kuntaa

ja käyttää sen puhevaltaa. Kaupunginhallituksen jäsenmäärä on 9. Kaupunginhallitus kokoontui vuonna 2022 yhteensä 24 kertaa ja käsitteli 377 asiaa kokouksissaan.

Kaupunginhallituksesta erosi vuoden 2022 aikana Anna-Liisa Liettyä (kesk) ja tilalle nousi Anna-Kaisa Pietiläinen.

Kaupunginhallituksen varsinaisina jäseninä toimivat:

Marika Ala-Herttuala (sdp) pj.

Arto Lampinen (kesk) 1. varapj.

Teemu Happonen (ps) 2. varapj.

Mira Anttila (kok) jäsen

Mikko Kivilahti (kesk) jäsen

Arto Lehtinen (sdp) jäsen

Anna-Liisa Liettyä (kesk) jäsen 25.9.2022 saakka

Anna-Kaisa Pietiläinen (kesk) 26.9.2022 alkaen

Sari Päivärinta (ps) jäsen

Auli Välimäki (sdp) jäsen

Kaupunginhallituksen esittelijänä on vuoden 2022 aikana toiminut kaupunginjohtaja Anne Heusala.

Puoluejakauma 31.12.2021 ja päättyneellä valtuustokaudella 31.7.2021

	31.12.2021	31.12.2021
	Valtuusto	Hallitus
SDP	9	3
Kesk.	6	3
Kok.	4	1
Vihr.	2	
PS	6	2
Vas.	2	
KD	1	
Ryhmä Alli Mäkinen	1	

Lautakunnat

Mänttä-Vilppulan kaupungissa toimii vuoden 2022 aikana neljä lautakuntaa; sivistyslautakunta, kulttuuri- ja hyvinvointilautakunta, peruspalvelulautakunta ja tekninen lautakunta. Lautakuntien tehtävänä on ohjata ja kehittää alaistensa palvelualueiden toimintaa. Lisäksi kaupungissa toimii lakisääteiset lautakunnat: tarkastuslautakunta ja keskusvaalilautakunta.

Yleinen taloudellinen kehitys

Taloukskatso perustuu Kuntaliiton analyysiin kuntien tilinpäätösennusteista ja tilastokeskuksen keräämiin tietoihin sosiaali- ja terveystoimen sekä pelastustoimen nettokustannuksista tilinpäätösvuodelta 2022.

Viime vuosi oli monella tapaa hyvin poikkeuksellinen kuntakentällä, koronan, Ukrainan sodan ja sote-valmistautumisen osalta. Vuoden alussa asetettiin vielä lukuisia koronarajoitustoimia muun muassa ravintoloiden ja liikuntapalveluiden toiminnalle, eikä koronapandemia ole vieläkään hävinnyt vaikka rajoitukset ovat lieventyneet. Kunnat hoitivat muun muassa koronan ennaltaehkäisyä, testaamista ja potilaiden hoitoa valtion koronatuen avustamana.

Helmikuussa käynnistynyt sota Euroopassa aloitti ennätyksellisen pakolaisaallon, varautumistoimet ja mullisti markkinahintoja sekä yritysten toimintaedellytyksiä. Kustannukset nousivat budjetoitua enemmän, mutta toistaiseksi kuntien palvelut ovat toimineet hyvin myös tässä kriisissä. Voimakkaimmin viime vuoden tilinpäätösarvioita heilauttivat kuitenkin poikkeukselliset myyntivoitot muun muassa sote-kiinteistöistä. Tulevina vuosina kuntien talous ja palveluiden järjestäminen on ennustettavampaa sote-siirtymän myötä.

Ennakkotietojen mukaan kuntien yhteenlaskettu tulos vuodelta 2022 oli noin 1,3 miljardia euroa, mutta silti 90 kuntaa teki negatiivisen tuloksen. Toiminnan ja investointien rahavirta oli noin 300 miljoonaa euroa alijäämäinen ja ylijäämävaiheeseen auttoivat poikkeuksellisen suuret myyntivoitot.

Verokehitys oli viime vuonna niin kunnissa kuin valtiolla vahvaa. Yhteisöveron tuotto kasvoi peräti 7 prosenttia, kunnallisvero 5 prosenttia ja kiinteistöverokin yli 6 prosenttia. Jos kuntien yhteisöveron jako-osuus olisi pysynyt vuoden 2021 korotetulla tasolla niin yhteisövero olisi lisääntynyt kunnissa noin 25 prosenttia. Myös peruspalvelujen valtionosuudet kasvoivat sote-uudistuksen alla reilulla kuudella prosentilla.

Helmikuun tilinpäätösarvioiden mukaan kuntien kulujen kasvu oli nopeaa. Kunnissa kulut kasvoivat vajaat 5 prosenttia ja kuntayhtymissä vajaat 2 prosenttia. Erityisesti kuntayhtymien tilastotietoihin liittyy vielä paljon epävarmuutta keskeneräisten laskutusten ja raportointien vuoksi. Kuntayhtymien menot tulevatkin kasvamaan ennakkotiedoista vielä reippaasti. Menoja kasvattaa muu muassa sote-uudistuksen voimaannpanoon liittyvä velvollisuus kattaa kuntayhtymän taseeseen kertynyt alijäämä ennen sen siirtymistä hyvinvointialueelle.

Palveluiden ostot lisääntyivät noin 12 prosenttia. Sen sijaan kuntien ja kuntayhtymien palkkakulujen kasvu oli yllättävän vaimeaa: vain noin 2 prosenttia. Palkkojen kahden prosentin nousuvauhti on vain 0,2 prosenttiyksikköä korkeampi kuin kuntien palkkasopimusten vuosikeskiarvon muutos viime vuonna. Niukka kuntien palkkasumman kasvu saattaa olla merkki huomattavista vaikeuksista saada avoimiin työpaikkoihin ammattitaitoisia työvoimaa. Työvoimaa on liukunut myös muun muassa hyvinvointialueiden valmisteluun.

Kuntien ja kuntayhtymien energiakulut, muun muassa sähkö, kaasu ja lämmitys, nousivat viime vuonna. Energiakulut lisääntyivät edellisvuodesta noin 8 % ja aiheuttivat kuntatalouteen viime

vuonna noin miljardin euron kulut. Hintatason nousu tulee välittymään ruuan, ostopalvelujen ja esimerkiksi korkojen kustannuksiin vielä pitkään. Vuonna 2022 kuntien kustannusten nousu Venäjän sotatoimien vuoksi pysyi kuitenkin melko maltillisena. Keskeisenä tekijänä olivat kuntien korkosuojuukset ja ostoihin liittyvät pitkät sopimuskaudet.

Kuntien eriytyminen kiihtyi viime vuonna. Vuosikate heikkeni kaikissa kuntakokoryhmissä, mutta pudotus oli isoissa kaupungeissa muita kuntakokoryhmiä vähäisempää. Suurin pudotus oli kuitenkin 40 000–100 000 asukkaan kuntakokoryhmässä. Kuntien talous eriytyi myös alueellisesti. Vahvimmat tilikauden tulokset tehtiin muutamassa kaupungissa, muu kuntakenttä oli nollan tuntumassa tai miinuksella.

Kuntakenttä eriytyi myös investointien ja velkaantumisen suhteen. Investointimenot kasvoivat kuntayhtymissä erittäin voimakkaasti, mutta kunnissa maltillisemmin. Suurimpien kaupunkien investoinnit ja lainakanta pysyivät lähes aikaisempien vuosien tasolla, mutta lainakanta väheni viime vuonna 188 kunnassa. Kunnat ottivat viime vuonna syömävelkaa vain noin 12 miljoonaa euroa.

Kuntien sote-budjetit ylittyivät +2,7 % vuonna 2022 ja menokasvu oli +7 % edellisvuodesta. Kunnista on siirtymässä 566 miljoonaa euroa enemmän menoja ja rahoitusta hyvinvointialueille kuin tähän asti on arvioitu sosiaali- ja terveystalouden sekä pelastustoimen tilinpäätösarvioiden mukaan. Muutos johtuu siitä, että kuntien toteutuneet sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen menot olivat viime vuonna 2,7 prosenttia suuremmat kuin se, mitä kunnat ennakoivat vuoden 2022 talousarvioissaan. Menot kasvoivat vuodesta 2021 vuoteen 2022 peräti 7,0 prosenttia eli yli 1 400 miljoonaa euroa.

Valtiovarainministeriön marraskuun sote-siirtolaskelmassa kunnista hyvinvointialueille siirtyvien tehtävien nettomenot olivat 21,2 miljardia euroa. Marraskuun laskelma perustui kuntien vuoden 2021 tilinpäätösten ja vuoden 2022 talousarvioiden mukaisiin tietoihin. Tilinpäätöksen päivitettyjen lukujen pohjalta kunnista hyvinvointialueille siirtyvien tehtävien nettomenot nousevat 21,8 miljardiin euroon.

Maaliskuussa julkaistut uudet tiedot sosiaali- ja terveystalouden menokehityksestä viimeisenä kuntien järjestämistä vuotena 2022 eivät tue viestiä siitä, että kunnat olisivat merkittävästi säästäneet sosiaali- ja terveystalouden menoista hyvinvointialueiden toiminnan käynnistymistä odotellessaan, kuten ennakkoon pelättiin tai ennustettiin. Päinvastoin, 7,0 prosentin vuotuinen menokasvu on suurin sitten vuoden 2008. Tulee kuitenkin ottaa huomioon, että koronaepidemia on vaikuttanut poikkeuksellisella tavalla sekä kuntien menoihin että tuloihin vuodesta 2020 alkaen.

Sote-uudistuksen periaatteiden mukaisesti kunnista siirretään tuloja eurolleen yhtä suuri määrä kuin menoja siirtyä hyvinvointialueille. Kunnallisverosta tehtyä leikkausta (-12,64 prosenttiyksikköä) ei enää tarkisteta ja lopullisessa siirtolaskelmassa käytetään verovuoden 2022 maksettavia kunnallis- ja yhteisöveroja.

Oman alueen taloudellinen kehitys ja lähtökohdat

Mänttä-Vilppulan seutukaupunki kuuluu Ylä-Pirkanmaan seutukuntaan ja Pohjoiseen-Pirkanmaan maakuntaan. Kaupungin virallinen pinta-ala on 657,09 km², josta 534,85 km² on maata ja asumistiheys on 18,1 as/km². Alla olevassa taulukossa on esitetty tilastokeskuksen tietojen mukaisesti Mänttä-Vilppulan avainluvut verraten niitä seutukuntaan ja maakuntaan.

Avainluku, tiedot vuodelta	Mänttä-Vilppula	Ylä-Pirkanmaan seutukunta	Pirkanmaan maakunta
Taajama-aste, %, 2021	83,2	64,4	88,9

Mänttä-Vilppulan kaupunki
Tilinpäätös 2022

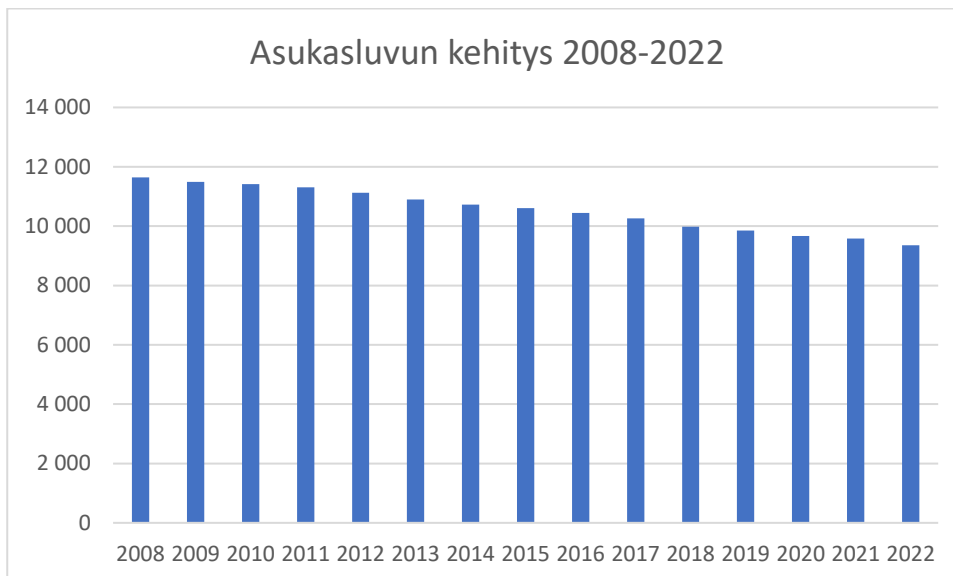
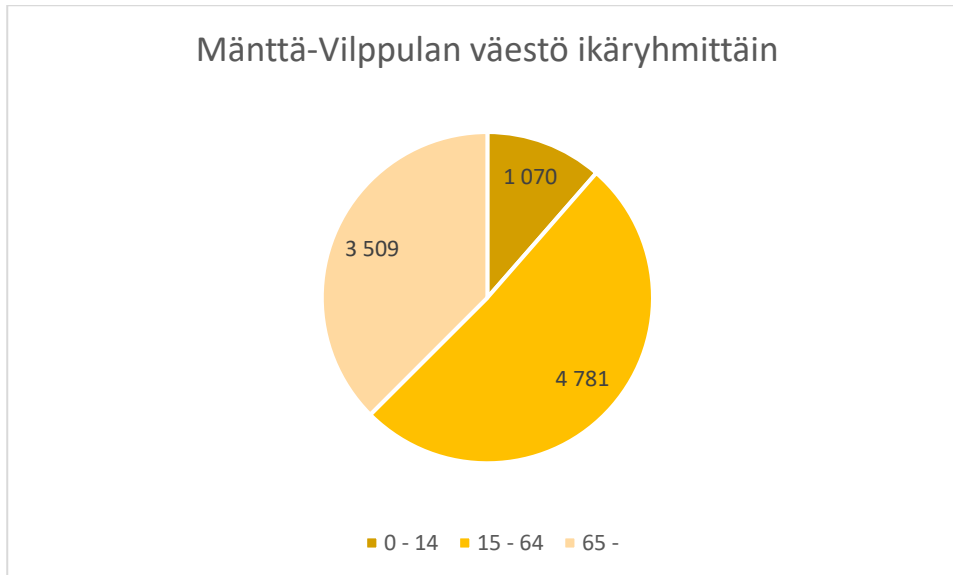
Väkiluku, 2022	9 360	21 634	532 775
Alle 15-vuotiaiden osuus väestöstä, %, 2022	11,43	11,52	14,84
15-64 -vuotiaiden osuus väestöstä, %, 2022	49,65	50,79	62,77
Yli 64-vuotiaiden osuus väestöstä, %, 2022	37,49	37,7	22,39
Ulkomaan kansalaisten osuus väestöstä, %, 2021	2,2	1,8	3,4
Syntyneiden enemmitys, henkilöä, 2021	-120	-276	-401
Kuntien välinen muuttovoitto/-tappio, henkilöä, 2021	-5	2	3 375
Perheiden lukumäärä, 2021	2 631	6 038	138 922
Asuntokuntien lukumäärä, 2021	5 179	11 600	270 785
Rivi- ja pientaloissa asuvien asuntokuntien osuus, %, 2021	67,1	57,6	33,8
Vuokra-asunnoissa asuvien asuntokuntien osuus, %, 2021	25,2	23,6	36,6
Vähintään toisen asteen tutkinnon suorittaneiden osuus 15 vuotta täyttäneistä, %, 2021	69,8	68,9	77,1
Korkea-asteen tutkinnon suorittaneiden osuus 15 vuotta täyttäneistä, %, 2021	20,8	21,3	34,1
Alueella asuvan työllisen työvoiman määrä, 2021	3 408	7 888	229 843
Asuinkunnassaan työssäkäyvien osuus, %, 2020	76,6	72,4	60,4
Työttömien osuus työvoimasta, %, 2021	8,8	8,5	9,3
Eläkeläisten osuus väestöstä, %, 2021	40,9	41,2	25,2
Taloudellinen huoltosuhde, 2021	180,6	178,5	129,5
Alueella olevien työpaikkojen lukumäärä, 2020	3 584	7 732	211 843
Alkutuotannon työpaikkojen osuus, %, 2020	3,1	7,6	1,9
Jalostuksen työpaikkojen osuus, %, 2020	36,7	32,2	21,7
Palvelujen työpaikkojen osuus, %, 2020	58,6	58,7	74,9
Työpaikkaomavaraisuus, 2020	107,7	101,7	97,4
Vuosikate, euroa/asukas, 2020	300,3	620,2	706,8
Lainakanta, euroa/asukas, 2020	4 415,40	3 230,40	3 361,60
Konsernin lainakanta, euroa/asukas, 2020	7 342,10	5 516,30	6 767,80
Opetus- ja kulttuuritoiminta yhteensä, nettokäyttökustannukset, euroa/asukas, 2020	1 725,80	1 752,80	2 044,50
Sosiaali- ja terveystoiminta yhteensä, nettokäyttökustannukset, euroa/asukas, 2020	4 811,50	4 670,30	3 506,10

Väestö

Mänttä-Vilppulan kaupungin väkiluku oli vuoden 2022 lopussa Tilastokeskuksen arvion mukaan 9 360 henkilöä. Tilaston mukaan kaupungin väkiluku pieneni viime vuoden aikana 203 hengellä, joka merkitsee noin 2,26 prosentin vähennystä. Edellisenä vuonna väkiluvun muutos oli noin -1,14 prosenttia. Vuonna 2022 väestön ennakkotilaston mukaan Mänttä-Vilppulassa syntyi 53 vauvaa, nukkui pois 183 henkilöä ja kuntien välinen nettomuutto oli -111 henkilöä. Lisäksi Mänttä-Vilppulan väkilukuun vaikutti maahanmuutto.

Väestön vähenemisen ohella ikäihmisten suhteellinen osuus kasvaa kaupungissamme koko ajan. Alla olevasta kuvasta näkyy väestön ikärakenne vuoden 2022 lopussa Tilastokeskuksen ennusteen mukaisesti. Suurin väestöryhmä edelleen on 15–64 vuotiaat, mutta yli 65-vuotiaiden osuus on jatkanut kasvuaan. Kaupungin väestöllinen huoltosuhde oli Tilastokeskuksen viimeisimmän päivitetyn luvun mukaan ollut 92,9 vuonna 2021. Pirkanmaan väestöllinen huoltosuhde oli tuolloin 60,0 ja Ylä-Pirkanmaan 94,7. Manner-Suomen väestöllinen huoltosuhde samalta ajanjaksolta oli 62,3.

Työllisyys

Pirkanmaan Ely-keskuksen työllisyyskatsauksen mukaan Pirkanmaalla työttömien työnhakijoiden määrä oli 2022 joulukuussa 21 814 henkilöä. Lomautettujen määrä oli 1765 henkilöä. Molemmat tunnusluvut alenivat edellisestä vuodesta. Koko maan osalta luvut olivat seuraavat; työttömien työnhakijoiden määrä 260 444 henkilöä (ed. vuosi 275 344 henkilöä), joista lomautettujen osuus 23 582 henkilöä. Työttömien ja lomautettujen määrä laski koko maassa 5,4 prosenttia eli 14 900 henkilöä. Pirkanmaan työttömyysaste oli 8,7%. Koko maan keskimääräinen työttömyysaste oli 9,9%. Mänttä-Vilppulan työttömyysaste vuoden lopussa oli 9,3%.

Työttömiä työnhakijoita Mänttä-Vilppulassa oli yhteensä 358, kun vuonna 2021 vastaava luku oli 342. Alle 25-vuotiaiden työttömien työnhakijoiden määrä oli 49 henkilöä ja yli 50-vuotiaiden 151 henkilöä.

Pitkäaikaistyöttömien (yli vuoden yhtäjaksoisesti työttömänä olleiden) määrä oli vuoden 2022 lopussa 78 henkilöä, mikä oli huomattavasti pienempi kuin edellisen vuoden 94 henkilöä. Työllisyyspalveluiden selvityksen mukaan yksilöity ohjaus on tukenut pitkäaikaistyöttömien työllistymistä. Tilastoja työllistymispaikoista ei ole saatavilla.

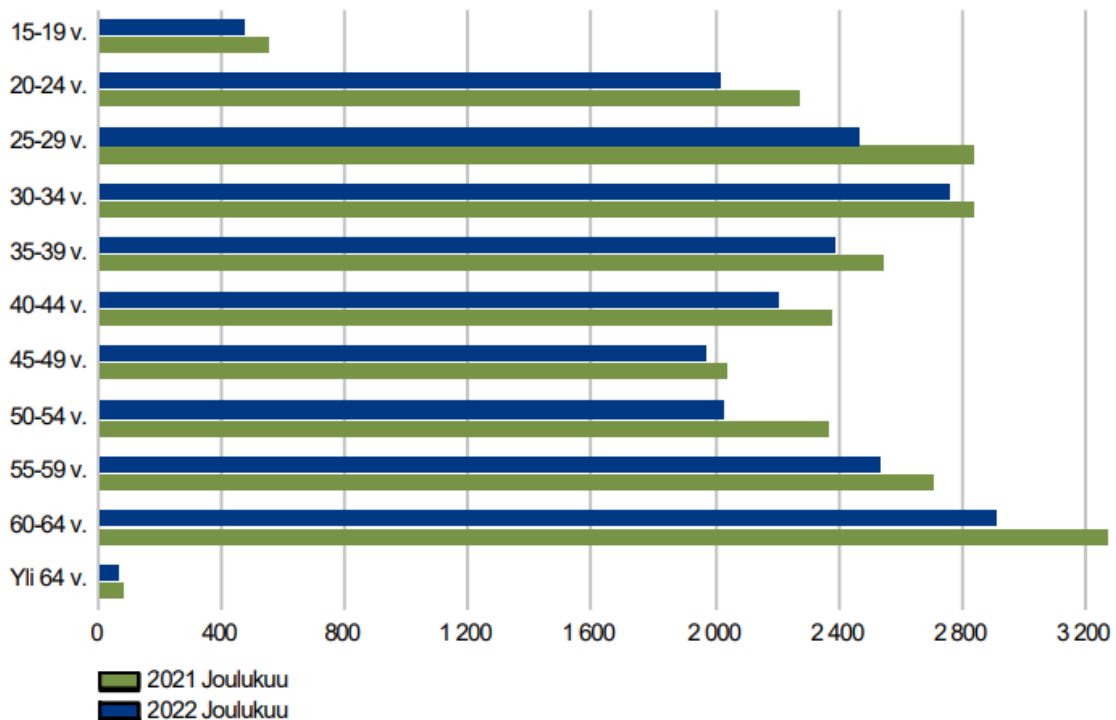
Mänttä-Vilppulan kaupunki päätti 4.11.2019 hakeutumisesta työllisyyden edistämisen kuntakokeiluun yhdessä Pirkanmaan muiden kuntien kanssa ja hyväksyi asiaa koskevan aiesopimuksen. Työllisyyden kuntakokeiluun liittyvä erillislainsäädäntö hyväksyttiin vuoden 2020 lopussa. Kokeilun oli tarkoitus käynnistyä 1.1.2021, mutta valmistelun viivästyksestä johtuen kokeilu alkoi vasta 1.3.2021. Ylä-Pirkanmaan kunnat muodostivat kokeilussa oman yhteistyöalueen.

Työllisyyden kuntakokeilu kestää 31.12.2024 saakka. Työllisyyden kuntakokeilussa osa työttömistä työnhakijoista siirtyy oman kotikuntansa työllisyyspalvelujen asiakkaiksi ja kunta vastaa TE-palveluiden eli julkisten työvoima- ja yrityspalveluiden tarjoamisesta asiakkailleen. Pirkanmaalta kokeilussa on mukana 22 kuntaa ja ne muodostavat yhdessä oman kokeilualueen.

Työllisyyden kuntakokeilujen tavoitteena on ollut aiempaa tehokkaammin edistää työttömien työnhakijoiden työllistymistä ja koulutukseen ohjautumista sekä tuoda uusia ratkaisuja osaavan työvoiman saatavuuteen. Kokeilujen tarkoituksena on parantaa erityisesti pidempään työttömänä olleiden ja heikossa työmarkkina-asemassa olevien pääsyä työmarkkinoille. Kokeiluissa kehitetään palveluja, jotka tukevat työnhakijan työllistymistä sekä palvelumalleja, joissa asiakkaan tilanne ja palveluntarve huomioidaan yksilöllisesti.

TYÖTTÖMÄT TYÖNHAKIJAT IKÄRYHMÄN MUKAAN Pirkanmaa

Olennaiset muutokset toiminnassa ja taloudessa

Talousarvio vuodelle 2022 oli alun perin alijäämäinen -2,2 miljoonaa euroa. Lopullisessa muutostalousarviossa talousarvioksi päivitettiin -1,7 miljoonaa euroa paremmin toteutuneiden veroennusteiden ja talouden tasapainotustoimien mukaisesti. Lopullinen tulos vuodelta 2022 on -0,905 miljoonaa euroa alijäämäinen. Tuloksen lopulliseen muodostumiseen alajäämäiseksi vaikutti ennen kaikkea sairaanhoitopiirin negatiivisen tuloksen kattamisvelvoite 282 000e, Koskelantalot Oy:itä kerrostalojen purkamisen yhteydessä toteutuneet pilaantuneen maa-aineksen käsittelykustannukset noin 300 000 euroa sekä myytyjen ja purettujen kiinteistöjen alaskirjaukset noin 800 000 euroa. Lisämäärärahaa myönnettiin toimintakuluihin yhteensä 408 695 euroa ja tuloarvioita korjattiin talousarviomuutoksella 342 000 euroa. Verotulojen talousarvioennustetta oikaistiin 1 367 000 eurolla.

Tilinpäätöksessä 2021 oikaistiin edellisille tilikausille -2 284 633,05 euron erä Mäntänvuoren Terveys Oy:n laskuja vuosilta 2019-2020. Erän oikaisu edelliselle tilikausille toi taseeseen kumulatiivista alijäämää osoittaen, että kaupungin tulos todellisuudessa vuodelta 2020 olisi ollut negatiivinen ja kaupungille on syntynyt Kuntalain 110§ mukainen alijäämän kattamisvelvollisuus. Kaupungilla ja palveluntuottajalla on edelleen 10,7 miljoonan euron edestä kiistanalaisia vuosille 2017-2022 kohdistuvia eriä. Näitä eriä ei ole tilinpäätöksessä käsitelty tulosvaikutteisesti vaan ne on kirjattu taseeseen saataviksi ja veloiksi. Erät muodostuvat Pirkanmaan sairaanhoitopiirin laskutuksesta, saamatta jääneistä asiakastuloista oletetun tuottokertymän mukaisesti sekä laskuista jotka eivät ole sopimuksen mukaisia joko koronamenoissa tai varsinaisen palvelusopimuksen mukaisesti. Kaupunki katsoo, että erät ovat kiistanalaisia koska niiden korvausvelvoitetta ei ole todennettavissa sopimukseen tai muuttuneeseen palveluun perustuen. Kiistanalaisten erien osalta neuvotteluja jatkettiin koko vuoden 2022 ajan, mutta niissä ei päästy ratkaisuun.

Henkilöstö

Vuodenvaihteessa 31.12.2022 palkanmaksun piirissä eli konkreettisesti töissä oli 435 henkilöä. Voimassa olevien palvelussuhteiden kokonaisluvusta on vähennetty pitkät palkattomat poissaolot (vuorotteluvapaa, opintovapaa, kokonaan palkattomaksi mennyt pitkä sairausloma, kuntoutus, äitiysvapaa, vanhempainvapaa ja hoitovapaa sekä toisen tehtävän hoito samassa työyhteisössä).

Voimassa olevia palvelussuhteita 31.12.2022 oli SarastiaHR365 sovelluksen mukaan 435 kappaletta. Vertailutietoa vuodelta 2021 ei voida antaa, koska vuoden 2021 osalta lukuja ei ole saatavissa järjestelmävaihdon ja raportointiongelmien vuoksi. Luku sisältää kaikki kyseisenä ajankohtana virka- ja työsuhteessa kaupunkiin olevat mukaan lukien työllistetyt ja oppisopimussuhteiset ja autereopiston sivuviranhaltijat. Kaupungin henkilöstö on naisvaltaista. Mänttä-Vilppulan kaupungin viranhaltijoista/työntekijöistä on naisia 77 %:a, mikä on lähellä koko kunta-alan keskiarvoa (80 %). Alla olevassa taulukossa on esitetty määrälliset tiedot kunnan kokoaikaisista ja osa-aikaisista palvelussuhteista sekä toistaiseksi voimassa olevista ja määräaikaisista palvelussuhteista sukupuolen mukaan jaoteltuina. SarastiaHR365-sovelluksessa esiintyneiden raportointiongelmien vuoksi esitettyihin tietoihin ja vertailutietoihin on suhtauduttava varauksella.

Palvelussuhde	Naiset	Miehet	Yhteensä
Toistaiseksi voimassa	235	58	293
-josta kokoaikaisia	203	56	259
-josta osa-aikaisia	32	2	34
Määräaikaiset	105	37	142
-joista kokoaikaisia	88	28	116
-joista osa-aikaisia	17	9	26
<i>Määräaikaisten työsuhteiden muodot</i>			
- sijaisia	32	5	37
- muita määräaikaisia	68	25	93
- työllistettyjä	4	7	11
- oppisopimus-suhteisia	1		1
Yhteensä vakituisia ja määräaikaisia	340	95	435
Henkilöstön määrä, ilman autereopiston sivuvirkoja	312	81	393

Henkilöstökustannukset vuonna 2022 olivat 18 710 340 euroa. Henkilöstökulut kokonaisuutena laskivat 218 300 euroa edellisestä vuodesta.

Kaupunki laatii erillisen henkilöstöraportin, jossa esitetään yksityiskohtaisemmat tiedot henkilöstöön liittyvistä tunnusluvuista.

Ympäristö

Mänttä-Vilppulan kaupungissa ympäristöasioista vastaa ympäristölautakunta. Mänttä-Vilppulalla on yhteinen ympäristölautakunta, Keurusselän ympäristölautakunta, Keuruun kaupungin kanssa.

Kaupunki liittyi energiatehokkuussopimukseen keväällä 2018 (KETS-sopimus) ja on käynnistänyt organisoidun energiatehokkuustyön sopimuksen tavoitteiden saavuttamiseksi. Energiatehokkuussopimustoiminta jakautuu toimintakausiin, joista nykyinen on kestoaltaan 2017 - 2025. Energiatehokkuussopimukset ovat tärkeä osa Suomen energia- ja ilmastostrategiaa ja ensisijainen keino täyttää Suomelle asetetut kansainväliset energiatehokkuusveloitteet. Vastuullinen ja tehokas energiankäyttö vähentää kustannusten lisäksi ilmastonmuutosta aiheuttavia hiilidioksidipäästöjä.

Sopimukseen liittymisen myötä kaupungin tavoitteena on pienentää vuosittaista energiankulutustaan 7,5 %:a (2 205 MWh/v) vuoteen 2025 mennessä. Työtä varten on laadittu toimintasuunnitelma energiakäytön tehostamiseksi. Tavoitteiden saavuttamisesta ja toiminnan koordinoinnista vastaa kaupungin energiaryhmä, jossa on edustettuna energiansäästön kannalta tärkeimmät hallinnonalat. Energiatavoitteiden seurannan lisäksi järjestetään kaupungin henkilöstölle energiatehokkuuskoulutuksia kaksi kertaa vuodessa. Konkreettisia esimerkkejä viime vuoden toiminnasta, missä energiatehokkuus on huomioitu ovat Pumptrack-radan ja kirkonpellon investoinnit, joissa energiatehokkuus huomioitiin erityisesti valaistuksessa. Pumptrack-radan ulkoalueen valot eivät ole automaattisesti palavat vaan ne palavat erikseen sytytettyinä ajastetun ajan. Kirkonpellon monitoimitilassa valaistus toteutettiin energiatehokkaasti led-valoilla, joissa oli 30% sääto valotehossa. Myös muissa kiinteistöissä on siirrytty led-valoihin aina huoltotöiden yhteydessä.

Vuonna 2021 käynnistynyt Minimetsä-hanke Kirkonpellon alueella valmistui lopullisesti kesän 2022 alussa. Hanke oli kaupunkilaisten yhteisöllinen puistoalue, jonka toteuttamiseen myös asukkaat ja yhteisöt pääsivät mukaan. Minimetsä on osa Miljoonan puun talkoita, jossa puiden istuttaminen, ilmastonmuutoksen hidastaminen ja taide kohtaavat. Idean taustalla on taiteilija Nina Backman.

Minimetsän yhteistyökumppanina on hiiliviisasta kaupunkivihreää tutkiva CO-CARBON - tutkimushanke, jota toteutetaan Helsingin yliopiston, Aalto-yliopiston, Ilmatieteen laitoksen, Hämeen ammattikorkeakoulun ja Kööpenhaminan yliopiston yhteistyöllä. Minimetsälle on laskettu puuston ja muun kasviston hiilensidontakyky. Minimetsän yli 200 puuta ja kasvia sekä maaperä sitovat hiiltä keskimäärin 48,1 tonnia vuodessa.

Myös kaupungin rakennusvalvonta on purkulupakäsittelyjen yhteydessä linjannut, että purettavien asuinrakennuskohteiden paikalle veloitetaan p istuttamaan metsää. Näin saadaan lisättyä hiilinieluja kaupungin taajama-alueen sisälle sen sijaan että purkualueet jäisivät hiekkakentiksi.

Vuoden aikana tehtiin myös yksi valtuustoaloite pölyttäjähönteisten elinympäristöjen parantamisesta. Aloitteessa esitettiin niittyjen määrän lisäämistä.

Pirkanmaan liitto ja Pirkanmaan Ely -keskus ovat laatineet Hiilineutraali Pirkanmaa 2030 –tiekartan, joka kokoaa strategisen kuvan maakunnan päästövähennysteemoista ja toimenpiteistä. Työn tekemisessä on kuultu kuntia, maakunnassa toimivia organisaatioita ja eri alojen asiantuntijoita. Myös Mänttä-Vilppulan kaupunki on antanut khall 26.10.2020 lausunnon tiekartasta. Mänttä-Vilppula ei kuulu Pirkanmaan HINKU-kuntiin (hiilineutraaleihin kuntiin).

Muut ei-taloudelliset asiat

Mänttä-Vilppulan kaupungissa ei ole tunnistettua korruptiota. Ihmisoikeuksia ja tasa-arvoa säätelee muun muassa Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelma. Korruption ehkäisemiseksi kaupunki valmisteli käyttöön otettavaksi whistleblower -kanavan. Kanava tulee käyttöön vuoden 2023 puolella.

Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Mänttä-Vilppulan kaupungin talouden tasapainoa on haettu jo useamman vuoden ajan. Tulot eivät riitä kattamaan menoja ja raskas palveluverkosto ja ikääntyvät kiinteistökanta aiheuttaa kustannusten nousupaineita entisestään. Tilinpäätöksen valmistumisen myötä Mänttä-Vilppulalla on taseessaan katettavaa alijäämää 1,95 miljoonaa euroa. Kaupungilla ei ole enää käytettävissään tase-omaisuutta, mitä se voisi realisoida talouden tasapainottamiseksi ja muutkin kertaluontoiset toimenpiteet on jo tehty. Talouden tasapainoa haetaan kustannusrakenteista, palveluverkosta ja sopeuttamalla tulot ja menot vastaamaan toisiaan.

Vuonna 2016 solmittu pitkäaikaisen sosiaali- ja terveystalouden palvelutuotantosopimuksen kustannustaso on ollut korkea, mikä voidaan todeta Pirkanmaan kuntien vertailuluvuista. Toisaalta kaupunki on tehnyt strategisen päätöksen panostaa laadultaan ja laajuudeltaan parempaan palvelutasoon terveystalouden palveluissa kuluneiden vuosien aikana. Mänttä-Vilppulan kaupungin toimintakatteesta noin 70% on muodostunut sosiaali- ja terveystalouden nettomenoista. Sote-uudistuksen myötä Mänttä-Vilppulan perustalouden valtionosuus kääntyi negatiiviseksi ja odotettavissa on, että vuoden 2022 tilinpäätöksen tarkistusten jälkeen leikkaukset ovat vielä nyt ennakoitua isommat.

Kaupunginvaltuusto vahvisti 29.8.2022 §50 talouden tasapainotusohjelman seuraaville neljälle vuodelle. Talouden tasapainotus ohjaa kaupungin toimintaa, ja lakisääteinen alijäämän kattamisvelvoite astui voimaan vuoden 2023 alusta. Alijäämien kattamiselle on aikaa vuoden 2026 loppuun saakka.

Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Toiminnalliset riskit

Henkilöstöriskinä voidaan tunnistaa henkilöstöresurssin oikeanlainen kohdentaminen ja haavoittuvuus. Henkilöstöresurssin ollessa tiukka, ovat poikkeustilanteiden haavoittuvuudet suurempia. Taloudellisten haasteitten takia, henkilöstömäärää on supistettu tukitehtävissä ja hallinnollisissa tehtävissä eri säästöohjelmien myötä, esimerkiksi sivistystoimen osalta on säästöohjelmassa 2020 päätetty, että kaikki hallinnollinen ja tulosvastuu toiminnasta on sivistysjohtajalla. Henkilöstön suuri vaihtuvuus ja resurssiniukkuus aiheuttavat erityisesti poikkeustilanteissa haasteita operatiivisen toiminnan järjestämiseen. Vaihtuvuus heikentää kaupungin pitkäjänteistä kehittämistyötä ja avaintehtävissä aiheuttaa merkittävän riskin toimintojen varmuuden kannalta. Myös perehdyttäminen voi jäädä puutteelliseksi henkilöstövajauksen vuoksi, mikä puolestaan voi aiheuttaa työtaturman vaaran. Henkilöstöhaasteisiin on varauduttu luomalla varahenkilöjärjestelmää ja huolehtimalla henkilöstön koulutuksesta. Myös perehdyttämisdokumentaatio on päivitetty.

Keskitetystä ohjauksesta ja neuvonnasta huolimatta, edelleen on havaittu puutteita hankintojen valmistelussa, kilpailuttamisessa ja sopimusosaamisessa. Näihin liittyvät riskit ovat uhkasakon

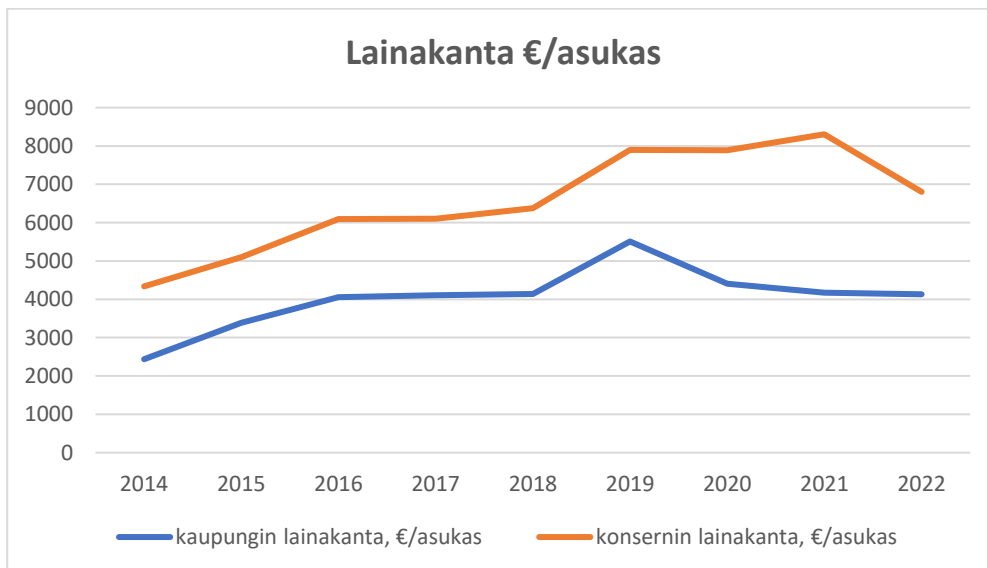
nojalla tulevat kilpailuttamisvelvollisuudet sekä erilaiset sopimussanktiot. Hankintojen osalta tehostetaan käytäntöjä ja osaamista koulutuksella ja yhteistyöllä hankintakonsulttien kuten Sansia Oy:n ja Clodian kanssa.

Muina toiminnallisina riskeinä voidaan tunnistaa keskeisiksi riskeiksi kaupungin toiminnan jatkuvuuden kannalta ICT-palveluihin liittyvät riskit. ICT-palveluiden riskikartoitusta on selvitetty muun muassa loppuvuonna 2021 päättyneen ylikunnallisen hankkeen kautta ja saatujen tulosten pohjalta kehitetty toimintaa. ICT-palveluissa on otettu käyttöön muun muassa tikettijärjestelmä, päivitetty tietoturva, laiterekisterejä ja jaettu osaamista ja vastuuta. Kartoituksessa keskeisiksi riskeiksi tunnistettiin henkilöstöressssiin mahdollinen riittämättömyys ja haavoittuvuus. Muita riskejä erityisesti päättyneenä vuonna on ollut Venäjä-Ukraina sodan seurauksena syntynyt komponenttipula mikä on vaikuttanut varaosien saatavuuteen.

Merkittäviä vahinkoriskejä ei toteutunut viime vuonna. Kiinteistöön kohdistuneet vahingot olivat muun muassa vesivahinkoja, joiden arvot jäivät alle vakuutusten omavastuun.

Taloudelliset riskit

Mänttä-Vilppulan suurin haaste on talouden tasapainon löytäminen. Kaupungilla on taseessa olevan alijäämän mukainen lakisääteinen tasapainottamisvelvollisuus. Talouden tasapainotusohjelma on laadittu syksyllä 2022, mutta nopeasti muuttava maailmanpoliittinen tilanne ja sen vaikutukset inflaatioon ja esimerkiksi energian hintaan aiheuttavat sen, että tasapainotusohjelmaa ja sen riittävyyttä tulee tarkastella kriittisesti säännöllisin väliajoin. Konserniyhtiöiden velkaantuneisuus on myös merkittävä. Kuluneena vuonna neljä tytäryhtiötä joutui turvautumaan kaupunkiin taloudellisten haasteiden vuoksi. Konsernin velkakannasta 64M euroa 38M€ on Mänttä-Vilppulan kaupungin ja 26M€ konserniin kuuluvien yhtiöiden tai yhteisöjen. Talouden tasapainotusohjelman epäonnistuminen muodostaisi merkittävän taloudellisen riskin. Alla oleva kuvaaja kuvaa kaupungin ja konsernin lainakantaa €/asukas tarkasteltuna.

Euroopan muuttunut turvallisuus tilanne asettaa haasteita edelleen Suomelle ja kunnille, myös Mänttä-Vilppulalle. Venäjän hyökkäyksellä Ukrainaan on ollut epäsuoriavaikutuksia ja suoria vaikutuksia Suomen talouteen. Nämä näkyvät hintojen nousuna mm. polttoaineissa ja ruuassa. Hintojen nousu puolestaan näkyy kuntien palvelusopimuksien hintojen nousuna, kun kustannukset kasvavat yleisesti. Kuntien rahoitukseen ei voida odottaa helpotusta valtiontukien muodossa hintamuutoksien perusteella, sillä vuode 2023 alusta aloittaneet hyvinvointialueiden rahoitukset pienentävät merkittävästi kuntien kassavirtaa, kun sotien menojen tiedetään olleen vuonna 2022 historiallisen suuret ja näin ollen vaikuttavan kaikkiin tuleviinkin valtionosuuksiin.

Huomattavan taloudellisen riskin aiheuttaa vanhan kiinteistökannan kasvava korjausvelka. Mänttä-Vilppulan kaupungilla ei ole kiinteistöstrategiaa, mutta poistettavista kiinteistöistä on tehty päätöksiä. Nämä käytöstä poistetut tai poistuvat kiinteistöt aiheuttavat haasteita taloudellisesti purkukustannusten ja alaskirjausten osalta. Vuonna 2022 purettiin vanha koulu kiinteistö Mäntän puolelta Länsi-Koskelan koulu, sekä kaksi vanhaa rakennusta Vilppulasta Lewisonin talo ja ravintola Isabellan kiinteistö. Näiden ja aiemmin käsittelemättömien kiinteistöjen alaskirjausten määrä toi joulukuulle 800 000 euron lisätalousarvion alaskirjausten ja romutusten osalta.

Rahoitusmarkkinoilla pitkään jatkunut negatiivisten korkojen tilanne päättyi loppu vuodesta. Negatiivisten korkojen varaan rakennettu lainakanta ei ole kestävä ja korkomenojen osuus kuntien menoista voi yllättäen nousta merkittäväksi menoeräksi. Mänttä-Vilppulan korkokannasta noin 70% oli suojattuna vuoden vaihteessa.

Kaupungilla ja sote-palveluntuottajalla on näkemyseroja palvelusopimuksen tulkinnasta, mikä on aiheuttanut vuodesta 2017 lähtien epäselvyyksiä laskuliikenteessä. Palveluntuottaja on osoittanut kaupungille laskuja, jotka kaupungin näkemyksen mukaan ovat aiheettomia. Tilannetta on selvitetty vuoden 2020 aikana ulkoisen asiantuntijan toimesta ja selvittelyä jatkettu virkamiestyönä 2021-2022 sekä asiantuntijoiden kanssa 2022. Palveluntuottajan vaatimus vuosien 2016-2020 osalta on edelleen 10,7 miljoonaa euroa käsittäen investointien rahoitusta ja kompensatiota muualle sijoitetuista asiakkaista. Näitä laskuja kaupunki ei ole hyväksynyt ilman lisäselvityksiä.

Palvelualuekohtaiset riskit

Yllä mainittujen koko kaupunkia koskevien riskien lisäksi voidaan palvelualuekohtaisesti eritellä seuraavat riskit:

Yleishallintopalvelut:

Konsernimaisen toimintatavan vakiinnuttaminen, konserniyhtiöiden hallitusten riittävä osaaminen ja konserniyhtiöiden toiminnan seurannan ja raportoinnin riittävyys varmistaminen, hyvinvointialueuudistuksen vaikutus kunnan palveluihin, riippuvuus konserniyhtiöiden toiminnan onnistumisesta, konserniohjauksen noudattaminen, asukasluvun kehitys, valtiohallinnon asettamat uudet lainsäädännöt ja niiden vaikutukset, työllisyyskehitys, rahoituksen riittävyys, erimielisyydet sote-palveluntuottajan kanssa ja niiden vaikutukset toimintoihin, tietosuoja- ja tietoturvariskit. Konsernitasoisia riskejä minimoidaan hyvällä konserniohjeella ja vuorovaikutteisella konsernijohtolla. Tietosuoja- ja tietoturvariskien minimointi koulutuksella ja ohjeistuksella koko organisaation tasolla.

Sivistystoimi:

Osaavan ja koulutetun henkilöstön saatavuus erityisesti varhaiskasvatuksessa on ollut pidempään jatkunut ongelma. Sivistystoimen hallinnossa henkilöstöresurssi on minimissä, mikä aiheuttaa sen, että poikkeustilanteissa päätöksentekokyky vaarantuu. Myös massiivinen koulukiinteistökantha aiheuttaa kustannusriskin.

Kulttuuritoimi:

Koronan kaltaiset yleismaailmalliset pandemiat aiheuttavat merkittävää riskiä toimintaan kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelujen osalta, missä lähipalvelut ja tapahtumat ovat merkittävässä roolissa. Nyt koronapandemian jälkeen on myös havaittu, että toiminnot ja asiakasmäärät eivät palaudu enää

samalle tasolle kuin ennen sulkuja. Riskien minimoiseksi on tärkeää pystyä sopeuttamaan toimia muuttuneisiin tilanteisiin.

Tekninen toimi:

Kiinteistömäärä ja nousseet energiakustannukset aiheuttavat riskin, minkä sopeuttamiseen on panostettava.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen

Sisäinen valvonta

Sisäisen valvonnan tarkoituksena on varmistaa, että kunnan toiminta on taloudellista ja tuloksellista, päätösten perusteena oleva tieto on riittävää ja luotettavaa ja että lain säännöksiä, viranomaisohjeita ja toimielinten päätöksiä noudatetaan ja että omaisuus ja voimavarat turvataan.

Sisäistä valvontaa on kaupungissa tehty hallintosäännön sekä hallinnosta, taloudesta ja hankinnoista annettujen määräysten mukaan. Hallintosäännön mukaan kaupungin hallinnon ja talouden valvonta järjestetään niin, että ulkoinen ja sisäinen valvonta yhdessä muodostavat kattavan valvontajärjestelmän. Ulkoinen valvonta järjestetään toimivasta johdosta riippumattomaksi. Ulkoisesta valvonnasta vastaavat tarkastuslautakunta ja tilintarkastaja. Sisäinen valvonta on johtamisen apuväline. Sisäisen valvonnan järjestämisestä vastaa kaupunginhallitus.

Toimintaa ja taloutta ohjataan hallintosäännön ja talousarvion kautta. Talousarvio ohjaa mm. palvelualojen määrärahojen käytön sitovuutta, käyttösuunnitelmia, hankintoja ja investointeja. Sisäistä valvontaa tehdään prosessina läpi organisaation osana päivittäisjohtamista ja nimetyt tilivelvolliset vastaavat vastuualueensa toiminnasta ja valvonnasta. Palvelualuejohtajien ja vastuualuejohtajiksi nimettyjen tilivelvollisten viranhaltijoiden tai tulosyksikköjohtajien vastuulla on seurata kuukausittain talousarvion toteutumista. Lautakunnille ja hallitukselle tulee toimittaa neljännesvuosittain osavuosikatsausraportti talustilanteesta sekä tilinpäätös. Mahdolliset talousarvion lisämäärärahopyyntöjä valmistellaan heti, kun niiden tarve on tiedossa, kuitenkin niin, että ne ehditään käsitellä talousarviovuoden aikana. Palvelualoittain on nimetty tositteiden ja laskujen hyväksyjät ja asiataarkastajat. Kaupungin pankkitilien käyttöoikeuksista päättää kaupunginhallitus aina uuden talousarviovuoden alussa. Luottokorttien käsittelystä on annettu päivitetty ohje syksyllä 2021 (KH 16.8.2021). Lisäksi palvelualoille annetaan joulukuussa erillinen tilinpäätösohje. Muusta raportoinnista on ohjeistettu, että kaupunginhallitus ja lautakunnat päättävät itse raportointitiheydestä, sen laajuudesta ja kattavuudesta. Syksyllä 2021 on päivitetty sairauspoissaolo-ohje.

Valtuusto päättää sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista. Kaupunginvaltuusto on käsitellyt ja hyväksynyt sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet 15.12.2014 § 65. Voimassa oleva sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohje on käsitelty ja hyväksytty kaupunginhallituksessa 7.12.2015 § 312.

Sisäisen valvonnan tukena on päätetty käyttää myös ulkopuolista asiantuntijaa. Kaupunginhallitus päätti asiasta kokouksessaan 28.9.2020 § 218. Ulkopuolisen asiantuntijan suorittama sisäinen tarkastus suoritettiin 2020-2021 vuosien aikana. Tarkastuksessa on käyty läpi kaupunginhallituksen pöytäkirjoja vuosilta 2019 - 2020 ja lautakuntien pöytäkirjoja vuodelta 2020. Tarkastuksessa käytiin läpi myös tehtyjen päätösten näkökulmasta seuraavia ohjeita ja sääntöjä: hallintosääntö, hankintaohje, konserniohje, sisäisen valvonnan ohje sekä valtuuston päättämät

sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan periaatteet. Osana kaupungin sisäistä tarkastusta on myös selvitetty ja arvioitu kaupungin hyvän hallinnon periaatteiden toteutumisen tilaa asioiden valmistelussa ja päätöksenteossa. Selvityksen yhteydessä toteutettiin toimielinten puheenjohtajien, esittelijöiden ja valmistelijoiden haastatteluja.

Sisäisen valvonnan tulee antaa kohtuullinen varmuus siitä, että riskit on hallittu tarkoituksenmukaisesti ja organisaation päämäärät tullaan saavuttamaan tehokkaasti ja taloudellisesti. Erityistä huomiota seuraavan vuoden aikana käytetään edelleen perehdyttämisprosessin, operatiivisten ohjeiden ja muun muassa henkilöstöohjeistuksen päivittämiseen ja noudattamisen valvomiseen sekä talousohjeiden tarkennukseen ja päivittämiseen. Lisäksi kaupunkikonsernia koskeva valtuustokausittain tehtävä riskianalyysi on toteuttamatta edelliseltä kaudelta.

Johtavien viranhaltijoiden ja esimiesten tehtävänä on johtaa ja ohjata toimintaa ja henkilöstöä tavoitteiden saavuttamiseksi. Vastuualueiden riskienhallinnasta vastaa kunkin vastuualueen päällikkö ja palvelualueen osalta palvelualueen johtajalla on kokonaisvastuu. Kunkin osaston ja vastuuyksikön johtavan viranhaltijan tehtävänä on toiminnan, prosessien ja toimintatapojen ohjeistaminen sekä toiminnan ja talouden seuranta.

Riskienhallinta ja valvonta toteutuvat

- johtamisen ja toiminnan ohjauksen prosessien
- toimivaltuuksien ja vastuiden avulla
- riittävän ja ammattitaitoisen henkilöstön kautta
- seurannan ja arvioinnin myötä.

Riskienhallintaa ja valvontaa suorittavat kaupunginjohtaja, johtavat viranhaltijat ja muut esimiehet tai vastuunalaiset viran/toimihaltijat valvoessaan

- asetettujen tavoitteiden saavuttamista sekä toiminnan häiriöttömyyttä ja taloudellisuutta
- päätöksenteon ja taloudenhoidon toimintatapojen asian- ja lainmukaisuutta
- tietojärjestelmien käytön ja hallinnon asianmukaisuutta
- henkilöstön riittävyttä, ammatillisen osaamisen ja työhyvinvoinnin kehittymistä
- omaisuuden, tilojen ja laitteiden asianmukaista käyttöä ja hallintaa
- riskien kartoitusten ja arviointien suorittamista sekä
- arvioitaessa päätettyjen riskienhallinnan toimenpiteiden toteutusta ja vaikuttavuutta.

Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

Tilikauden tuloksen muodostuminen

Tuloslaskelman tehtävänä on osoittaa, miten tuottoina kertynyt tilikauden tulo-rahoitus riittää palvelujen tuottamisesta aiheutuneiden kulujen kattamiseen. Virallisessa tuloslaskelmassa esitetään ns. ulkoiset erät eli tuotot, jotka on saatu kaupungin ulkopuolelta ja kulut, jotka ovat syntyneet hankinnoista kaupungin ulkopuolelta.

TULOSLASKELMA	2022	2021
ulkoinen	1 000 €	1 000 €
Toimintatuotot	19 513	19 137
Toimintakulut	-89 221	-88 287
TOIMINTAKATE	-69 708	-69 149
Verotulot	44 508	45 118
Valtionosuudet	26 720	26 659
Korkotuotot	132	133
Muut rahoitustuotot	938	391
Korkokulut	-233	-230
Muut rahoituskulut	-19	-28
VUOSIKATE	2 337	2 893
Suunnitelman mukaiset poistot	-3 247	-2 736
TILIKAUDEN TULOS	-910	157
Poistoeron muutos	4	4
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-906	161

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT:	2022	2021
Toimintatuotot / Toimintakulut, %	21,9	21,7
Vuosikate/poistot, %	72,0	105,7
Vuosikate, euroa/asukas, 1000€	250	303
Asukasmäärä 31.12.	9 360	9 563

Asukasmäärä on ilmoitettu ennakkotiedon mukaisena. Tunnuslukuja korjattu tiedoin on selvennetty alla.

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista = 100 x toimintatuotot / (toimintakulut – valmistus omaan käyttöön)

Toimintatuottojen suhde toimintakuluihin on 21,9 % vuonna 2022. Mänttä-Vilppulan kaupungin toimintatuottojen osuus kulujen rahoituksesta on 0,2 prosenttiyksikköä suurempi kuin edellisenä vuonna, johtuen toimintatulojen suuremmasta kasvusta verrattuna toimintatuottojen kasvuun.

Sote-maksuja on oikaistiin aiemmassa tilinpäätöksessä vuosien 2019-2020 osalta edelliselle tilikaudelle. Selvennyksen vuoksi oikaistut erät esitetään vielä vuoden 2022 tilinpäätöksen yhteydessä.

Mikäli laskut olisi käsitelty niinä vuosina, kun ne ovat muodostuneet toteumat olisivat näyttäneet oheisessa taulukossa esitetyn kaltaisilta.

	Tilikausi 2021	Tilikausi 2020
Ed tk 1.1.	-1231429,05	884219
Lisäykset		
Vähennykset		-1245534
Ed tk 31.12.	-1231429,05	-361315
Tilikausi	160886	-870114
Kumulatiivinen	-1070543,05	-1231429

Vuosikate prosenttia poistoista = $100 * \text{Vuosikate/Poistot ja arvonalentumiset}$ Vuosikate osoittaa tulorahoituksen määrän, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainanlyhennyksiin. Kun tunnusluvun arvo on 100 %, oletetaan kunnan tulorahoituksen olevan riittävä, mikäli poistot ja arvonalentumiset vastaavat kaupungin keskimääräistä vuotuista investointitasoa pitkällä aikavälillä. Poistot ovat kohteen (rakennus, kone, kalusto) arvonalentumista kuvaava luku. Vuonna 2021 Mänttä-Vilppulan kaupungissa tehtiin -614 978,37 euron lisäpoistot alaskirjauksina.

Vuosikate, Euroa/asukas

Vuosikate asukasta kohden on yleisesti käytetty tunnusluku tulorahoituksen riittävyyden arvioinnissa. Keskimääräistä, kaikkia kuntia koskevaa tavoitearvoa ei kuitenkaan voida asettaa johtuen eroista kuntien toimintojen organisoinnissa sekä palvelutoiminnan laajuudessa. Kun lukua verrataan muihin kuntiin, on huomioitava erot myös veroprosenteissa. Mänttä-Vilppulan vuosikate asukasta kohden vuonna 2022 oli 250t euroa. Edellisen vuoden tunnusluvussa huomioitiin oikaisu vuosille 2019-2020. Asukasluku on korjattu vuodelle 2021 tilastokeskuksen lopullisen ilmoituksen mukaiseksi.

Toiminnan rahoitus

Toiminnan rahoitusta tilikauden aikana tarkastellaan rahoituslaskelman ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla. Rahoituslaskelmassa esitetään erikseen tulorahoituksen ja investointien nettomäärä ja rahoitustoiminnan eli anto- ja ottolainauksen, oman pääoman ja maksuvalmiuden muutosten nettomäärä. Näiden kahden nettomäärän erotus tai summa osoittaa kaupungin rahavarojen muutoksen tilikaudella.

Rahoituslaskelmalla osoitetaan, kuinka paljon kunnan varsinaisen toiminnan ja investointien nettorahavirta on yli- tai alijäämäinen. Rahoituksen rahavirta osoittaa, miten alijäämäinen nettorahavirta on rahoituksellisesti katettu tai miten ylijäämä on käytetty rahoitusaseman muuttamiseen. Varsinaisen toiminnan ja investointien nettorahavirta ja rahoituksen nettorahavirta yhdessä osoittavat kunnan rahavarojen muutoksen.

RAHOITUSLASKELMA	2022	2021
	<i>1 000 €</i>	<i>1 000 €</i>
TOIMINNAN rahavirta		
Vuosikate	2 337	2 893
Tulorahoituksen korjauserät	-160	-3
INVESTOINTIEN rahavirta		
Investointimenot	-1 540	-1 166
Rahoitusosuudet investointimenoihin	111	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	533	41
Käyttöomaisuuden myyntivoitot		
Toiminnan ja investointien rahavirta	1 282	1 765
RAHOITUKSEN rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-300	-350
Antolainasaamisten vähennykset	93	94
Antolainasaamisten muutokset	-207	-256
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	10 000	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-9 638	-4 715
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-1 692	1 992
Lainakannan muutokset	-1 331	-2 723
Oman pääoman muutokset		-2 285
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-24	11
Saamisten muutos	931	1 418
Korottomien velkojen muutos	-1 716	1 085
Muut maksuvalmiuden muutokset	-809	2 515
Rahoituksen rahavirta	-2 346	-2 749
Rahavarojen muutos	-1 064	-985
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	3 536	4 600
Rahavarat 1.1.	4 600	5 585
Rahavarojen muutos	-1 064	-985
RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	2022	2021
Toiminnan ja invest. rahavirran kertymä 5 vuodelta,€	3 320	-921
Investointien tulorahoitus, %	163,6	248,0
Lainan hoitokate	0,3	0,6
Kassan riittävyys	12,8	17,7
Asukasmäärä	9 360	9 563

Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä, €

Toiminnan ja investointien rahavirta -välituloksen tilinpäätösvouden ja neljän edellisen vuoden kertymän avulla voidaan seurata investointien omarahoituksen toteutumista pidemmällä aikavälillä. Omarahoitusvaatimus täyttyy, jos kertymä on viimeksi päättyneenä tilinpäätösvoonna positiivinen. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi kirjanpitolautakunnan yleisohjeen mukaan muodostua pysyvästi negatiiviseksi. Tiedot eivät ole täysin vertailukelpoiset, koska sote-maksuja on oikaistu vuosien 2019-2020 osalta edelliselle tilikaudelletilinpäätöksessä 2021.

Investointien tulorahoitus, % =100 x vuosikate/ Investointien omahankintameno Investointien tulorahoitus- tunnusluku kertoo, kuinka paljon investointien omahankintamenoista on rahoitettu tulorahoituksella. Tunnusluku vähennettynä sadasta osoittaa prosenttiosuuden, joka on jäänyt rahoitettavaksi pääomarahoituksella eli pysyvien vastaavien hyödykkeiden myynnillä, lainalla tai rahavarojen määrää vähentämällä. Investointien tulorahoitusprosentin tulisi olla vähintään 50 prosenttia. Jos tunnusluku on alle 100 prosenttia, erotus on rahoitettu myynneillä, lainoituksella ja kassavaroilla.

Lainanhoitokate

Lainanhoitokate kertoo kunnan tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Kun tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan kunnan omaisuutta tai vähentämään rahavaroja

Kassan riittävyys (pv)

= 365 pv x Rahavarat 31.12. / Kassasta maksut tilikaudella

Kunnan maksuvalmiutta kuvataan kassan riittävyytenä päivissä. Tunnusluku ilmaisee, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa kunnan rahavaroilla. Rahavaroihin lasketaan rahoitusarvopaperit sekä rahat ja pankkisaamiset.

Rahoitusasema ja sen muutokset

TASE

VASTAAVAA

2022

2021

1 000 €

1 000 €

PYSYVÄT VASTAAVAT

Aineettomat oikeudet	17	40
Muut pitkävaikutteiset menot	40	83

AINEETTOMAT HYÖDYKKEET

Maa- ja vesialueet	5 863	5 873
Rakennukset	22 092	23 416
Kiinteät rakenteet ja laitteet	9 365	9 662
Koneet ja kalusto	173	247
Muut aineelliset hyödykkeet	208	206

Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat

	394	810
--	-----	-----

AINEELLISET HYÖDYKKEET

Osakkeet ja osuudet tytäryhteisöistä	6 264	6 101
Kuntayhtymäosuudet	9 266	9 266
Osakkeet ja osuudet osak.	580	580

Muut osakkeet ja osuudet	1 271	1 322
Osakkeet ja osuudet	17 381	17 269
Muut lainasaamiset	15 560	15 353
Muut saamiset	169	181
SIJOITUKSET	33 110	32 804
PYSYVÄT VASTAAVAT	71 263	73 141
Valtion toimeksiannot		
Lahjoitusrahastojen erityis		
Muut toimeksiantojen varat		
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Aineet ja tarvikkeet		
VAIHTO-OMAISUUS		
Lainasaamiset	17	17
Pitkäaikaiset saamiset yht.	17	17
Myyntisaamiset	2 363	2 812
Lainasaamiset	1 272	1 788
Muut saamiset	822	1 132
Siirtosaamiset	2 970	2 625
Lyhytaikaiset saamiset yht.	7 427	8 358
SAAMISET	7 444	8 375
RAHOITUSARVOPAPERIT yht.	35	35
Rahat		
Pankkisaamiset	3 501	4 565
RAHAT JA PANKKISAAMISET	3 501	4 565
VAIHTUVAT VASTAAVAT	10 981	12 975
VASTAAVAA	82 243	86 117
VASTATTAVAA	2020	2020
	<i>1 000 €</i>	<i>1 000 €</i>
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	35 388	35 388
Arvonkorotusrahasto		
Edellisten kausien yli-/ali	-1 071	-1 231
Tilikauden yli-/alijäämä	-906	161
OMA PÄÄOMA	33 412	34 318
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	64	68
PAKOLLISET VARAUKSET		
Muut pakolliset varaukset	107	
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Valtion toimeksiannot		9
Lahjoitusrahastojen pääomat	148	158
Muut toimeksiantojen pääoma	37	41
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	184	208
VIERAS PÄÄOMA		
PITKÄAIKAINEN		
Lainat rahoitus- ja vakuut	22 226	22 356
Lainat julkisyhteisöiltä		
Muut velat/Liittymismaksut		
PITKÄAIKAINEN	22 226	22 356
LYHYTAIKAINEN		
Joukkovelkakirjalainat	6 300	7 992
Lainat rahoitus- ja vakuut	10 131	9 638

Ostovelat	4 076	6 664
Muut velat/Liittymismaksut	624	483
Siirtyvät korot	50	38
Lomapalkkajaksotus	2 014	1 941
Muut siirtovelat	3 056	2 409
Siirtovelat	5 120	4 388
LYHYTAIKAINEN	26 250	29 166
VIERAS PÄÄOMA	48 475	51 522
VASTATTAVAA	82 243	86 117

Taseen tunnusluvut	2022	2021
Omavaraisuusaste	40,7	39,9
Suhteellinen velkaantuneisuus	53,4	56,7
Kertynyt yli- /alijäämä, 1000€	-1 976	-1 071
Kertynyt yli- /alijäämä €/as	-211	-112
Kaupungin lainakanta 31.12., 1000€	38 656	39 987
Lainakanta €/as	4 130	4 181
Lainasaamiset 31.12. 1000€	15 560	15 353
Asukkaita	9 360	9 563

Omavaraisuusaste

= $100 * (\text{Oma pääoma} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$

Tunnusluku mittaa kunnan vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä uusista sitoumuksista pitkällä aikavälillä. Omavaraisuuden hyvänä tavoitetasona voidaan pitää 70%:n omavaraisuutta. 50 %:n tai sitä alempi omavaraisuusaste merkitsee kuntataloudessa merkittävän suurta velkarasitetta.

Suhteellinen velkaantuneisuus

= $100 * (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$

Tunnusluku kertoo, kuinka paljon kunnan tilikauden käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Käyttötulot muodostuvat tilikauden toimintatuotoista, verotuloista ja käyttötalouden valtionosuuksista. Kuntien välisessä vertailussa suhteellinen velkaantuneisuus on omavaraisuusastetta käyttökelpoisempi tunnusluku, sillä pysyvien vastaavien hyödykkeiden ikä, niiden arvostus ja poistomenetelmä eivät vaikuta tunnusluvun arvoon. Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella. Tavoitetasona tunnusluvussa voidaan pitää alle 50 prosenttiyksikön tasoa.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä)

= Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + Tilikauden ylijäämä (alijäämä)

Luku osoittaa, kuinka paljon kunnalla on kertynyttä ylijäämää tulevien vuosien liikkumavarana, tai paljonko on kertynyttä alijäämää, joka on katettava tulevina vuosina.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä), €/asukas

= [Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + Tilikauden ylijäämä (alijäämä)] / Asukasmäärä

Luku osoittaa asukaskohtaisen kertyneen ylijäämän tai katettavan kertyneen alijäämän määrän. Asukasmääränä käytetään tilinpäätösvouden päättymispäivän mukaista kunnan asukasmäärää. Vuoden 2021 asukasmäärä on oikaistu tilastokeskuksen korjaaman oikaisun mukaisesti.

Lainakanta 31.12.

= Vieras pääoma – (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat)

Kunnan lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa. Lainakantaan lasketaan tällöin koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla ennakoilla sekä osto-, siirto-, ja muilla veloilla.

Lainat euroa/asukas

Asukaskohtainen lainamäärä lasketaan jakamalla edellä mainittu lainakanta tilinpäätösvouden päättymispäivän mukaisella kunnan asukasmäärällä. Vuoden 2021 asukasmäärä on oikaistu tilastokeskuksen lopullisen ilmoituksen mukaiseksi.

Lainat ja vuokravastuut 31.12.

Vieras pääoma - (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat) + Vuokravastuut

Lainat ja vuokravastuut saadaan lisäämällä lainakantaan vuokravastuiden määrä. Vuokravastuiden määrä huomioidaan liitetiedoissa ilmoitetun mukaisena.

Lainat ja vuokravastuut, euroa/asukas

Asukaskohtainen tunnusluku lasketaan jakamalla edellä mainittu lainojen ja vastuiden määrä tilinpäätösvouden päättymispäivän mukaisella kunnan asukasmäärällä. Vuoden 2021 asukasmäärä on oikaistu tilastokeskuksen lopullisen ilmoituksen mukaiseksi.

Lainasaamiset 31.12.

= Sijoitukseen merkityt joukkovelkakirjalainasaamiset ja muut lainasaamiset

Lainasaamisilla tarkoitetaan pysyviin vastaaviin merkittyjä antolainoja kunnan omistamien ja muiden yhteisöjen investointien rahoittamiseen.

Kokonaistulot- ja menot

KOKONAISTULOT JA -MENOT 2022			
TULOT		MENOT	
	1 000 €		1 000 €
Toiminta		Toiminta	
Toimintatuotot	19 513	Toimintakulut	89 221
Verotulot	44 508	- Valmistus omaan käyttöön	
Valtionosuudet	26 720	Korkokulut	233
Korkotuotot	132	Muut rahoituskulut	19
Muut rahoitustuotot	938	Satunnaiset kulut	0
Satunnaiset tuotot		Tulorahoituksen korjauserät	
Tulorahoituksen korjauserät		-Pakollisten varausten muutos	-106
-Pysyvien vast.hyödykkeiden luovutusvoitot	-348	-Pysyvien vast.hyödykkeiden luovutustappiot	-81
Investoinnit		Investoinnit	
Rahoitusosuudet investointimenoihin	111	Investointimenot	1 539
Pysyvien vast.hyödykkeiden luovutustulot	533		
Rahoitustoiminta		Rahoitustoiminta	
Antolainasaamisten vähennykset	93	Antolainasaamisten lisäykset	300
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	10 000	Pitkäaikaisten lainojen vähennys	9 638
Lyhytaikaisten lainojen lisäys		Lyhytaikaisten lainojen lyhennys	1 692
Oman pääoman lisäykset		Oman pääoman vähennykset	0
Kokonaistulot yhteensä	102 200	Kokonaismenot yhteensä	102 455
Kokonaistulot-kokonaismenot	-255		
Rahavarojen muutos-muut maksuvalmiuden muutokset	-255		

Kaupunkikonsernin toiminta ja talous Konsernituloslaskelma ja sen tunnusluvut

Konsernituloslaskelma	2022	2021
	1 000 €	1 000 €
Toimintatuotot	68 573	69 706
Toimintakulut	-141 024	-138 965
Osuus osakkuusyht voitosta	60	146
Toimintakate	-72 391	-69 113
Verotulot	44 507	45 118
Valtionosuudet	32 565	32 794
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	38	17
Muut rahoitustuotot	1 050	447
Korkokulut	-436	-514
Muut rahoituskulut	-240	-116

Vuosikate	5 093	8 633
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-6 427	-6 349
Omistuksen eliminointierot		
Arvonalentumiset	-1 091	-623
Tilikauden tulos	-2 425	1 661
Tilinpäätössiirrot	0	22
Tilikauden verot	-115	-296
Laskennallinen verokulu	-8	-2
Vähemmistöosuudet	-214	-553
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-2762	832
Konsernituloslaskelman tunnusluvut	2022	2021
Toimintatuotot/toimintakulut, %	48,6	50,2
Vuosikate/poistot, %	67,7	123,8
Vuosikate, euroa/asukas	544	902
Asukasmäärä	9 360	9 563

Konsernin rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

Konsernirahoituslaskelma	2022	2021
	1 000 €	1 000 €
TOIMINNAN rahavirta		
Vuosikate	5 092	8 633
Tilikauden verot	-114	-296
Tulorahoituksen korjauserät	-501	-100
TOIMINNAN rahavirta	4 477	8 237
INVESTOINTIEN rahavirta		
Investointimenot	-11 350	-5 087
Rahoitusosuudet investointeihin	111	29
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	936	110
INVESTOINTIEN rahavirta	-10 303	-4 948
Toiminnan ja investointien rahavirta	-5 826	3 289
RAHOITUKSEN rahavirta		
Antolainasaamisten lisäykset		
Antolainasaamisten vähennykset	57	0
Lainakannan muutokset		
Pitkäaik. lainojen lisäys	11 970	1 744
Pitkäaik. lainojen vähennys	-12 387	-6 854
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-1 801	1 941
Lainakannan muutokset	-2 218	-3 169
Oman pääoman muutokset	235	-2 319
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-32	8
Vaihto-omaisuuden muutos-	97	-44

Saamisten muutos	1 498	732
Korottomien velkojen muutos	3 437	-1 628
Muut maksuvalmiuden muutokset	5 000	-932
Rahoituksen rahavirta	3 074	-6 420
Rahavarojen muutos	-2 752	-3 131
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	11 553	14 305
Rahavarat 1.1.	14 305	17 436
RAHAVAROJEN MUUTOS	-2 752	-3 131
Konsernin rahoituslaskelman tunnusluvut	2022	2021
Toiminnan ja inv.rahavirran kert. 5v, 1000 €	-9 785	-5 216
Investointien tulorahoitus, %	45	170
Kassan riittävyys (pv)	25	34
Laskennallinen lainanhoitokate	1	1

Konsernitase ja sen tunnusluvut

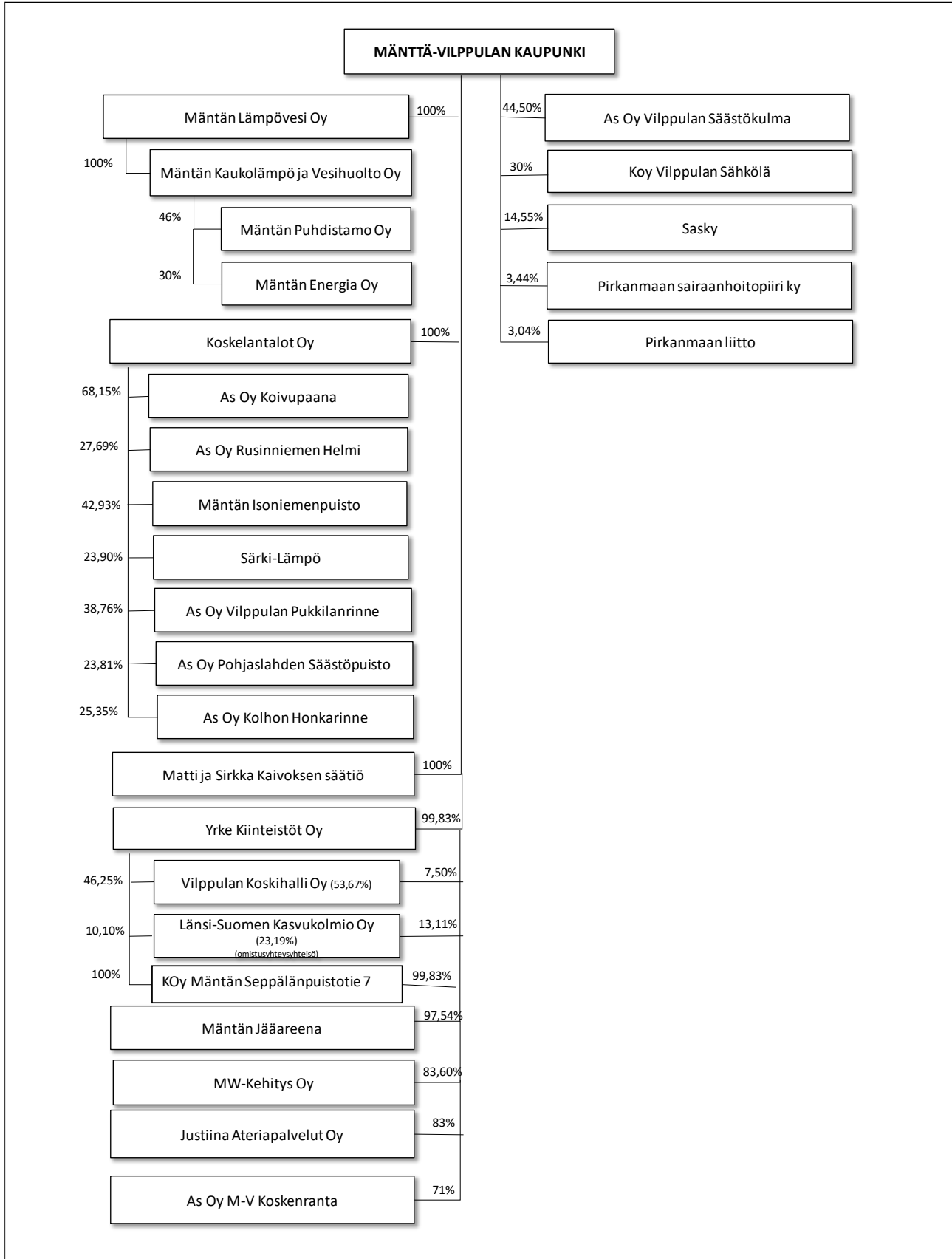
Konsernitase		
VASTAAVAA	2022	2021
	1 000 €	1 000 €
PYSYVÄT VASTAAVAT		
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET		
Aineettomat oikeudet	367	173
Muut pitkävaikutteiset menot	567	1 228
Ennakkomaksut	7	157
AINEELLISET HYÖDYKKEET		
Maa- ja vesialueet	7 954	7 949
Rakennukset	55 783	59 217
Kiinteät rakenteet ja laitteet	18 477	18 920
Koneet ja kalusto	2 243	2 479
Muut aineelliset hyödykkeet	361	368
Ennakkomaksut ja keskenerä. hank.	4 319	3 307
SIJOITUKSET		
Osakkuusyhteisöosuudet	1 801	1 361
Muut osakkeet ja osuudet	4 273	4 384
Muut lainasaamiset	19	23
Muut saamiset	60	113
PYSYVÄT VASTAAVAT	96 231	99 679
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	244	298
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
VAIHTO-OMAISUUS	516	614
SAAMISET		
Pitkäaikaiset saamiset	102	58
Lyhytaikaiset saamiset	12 664	14 206
RAHOITUSARVOPAPERIT	983	872
RAHAT JA PANKKISAAMISET	10 570	13 433
VAIHTUVAT VASTAAVAT	24 835	29 183
VASTAAVAA	121 310	129 160

VASTATTAVAA	2022	2021
	1 000 €	1 000 €
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	35 388	35 388
Säätiöiden ja yhdistysten peruspääomat	772	819
Arvonkorotusrahasto	11	11
Muut omat rahastot	1 598	1 548
Edellisten tilikausien yli/alijäämä	170	-893
Tilikauden yli-/alijäämä	-2 761	831
OMA PÄÄOMA	35 178	37 704
VÄHEMMISTÖOSUUDET	1 244	1 899
PAKOLLISET VARAUKSET		
Muut pakolliset varaukset	1168	1151
PAKOLLISET VARAUKSET	1168	1151
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	526	612
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen korollinen vieras p-oma	46 355	44 660
Pitkäaikainen koroton vieras p-oma	1 862	1 892
Lyhytaikainen korollinen vieras p-oma	17 324	20 010
Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	17 653	21 232
VIERAS PÄÄOMA	83 194	87 794
VASTATTAVAA	121 310	129 160
Konsernin tunnusluvut	2022	2021
Omavaraisuusaste, %	30	31
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	60	59
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), 1000 €	-2 591	-62
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), €/asukas	-277	-7
Konsernin lainakanta 31.12., 1000€	63 679	64 670
Konsernin lainat, euroa/asukas	6 803	6 763
Konsernin lainasaamiset 31.12., 1000€	19	23
Lainat ja vuokravastuut 31.12.	69 599 154	71 367 175
Lainat ja vuokravastuut €/asukas	7 436	7 463
Asukasmäärä	9 360	9 563

Yhdistelmä konserniin sisältyvistä yhteisöistä

Konsernin toiminta ja talous

Kuntalain mukaan kunnan, joka tytäryhteisöineen muodostaa kuntakonsernin, tulee laatia ja sisällyttää tilinpäätökseensä konsernitilinpäätös. Kuntalain mukaan konsernijohtoon kuuluvat kaupunginhallitus ja kaupunginjohtaja. Mänttä-Vilppulassa konsernijohtoon on hallintosäännössä nimetty myös talouspäälikkö.

Kaupunkikonsernin ohjataan konserniohjeella, talousarviolla ja yksittäisillä valtuuston ja hallituksen päätöksillä. Lisäksi konsernijohto käy tarvittaessa keskusteluja tytäryhtiöiden johdon kanssa konsernin sisäisen tiedonkulun edesauttamiseksi. Kaupungin voimassa oleva konserniohje on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 29.8.2022 §:llä 48. Konserniohjeen tavoitteena on luoda puitteet kaupunkikonserniin kuuluvien yhteisöjen omistajaohjaukselle kaupungin tavoitteiden mukaisesti. Konserniohjeella pyritään ohjaamaan ja tehostamaan kaupunkikonsernia kokonaisuutena yhteisin periaattein ja kuntakonsernin kokonaisuuteen huomioon ottaen. Lisäksi konserniohjeen tavoitteena on pyrkiä yhteisöjen ohjauksen yhtenäistämiseen, toiminnan läpinäkyvyyden lisäämiseen ja tiedonkulun parantamiseen sekä tehostamiseen ja siten varmistaa riittävä avoimuus ja tiedonkulku, tulostietojen oikeellisuus, sisäisen ja ulkoisen valvonnan riittävyys ja toimivuus, riskienhallinta ja hyvä laskenta- ja kirjanpitoikäytäntö sekä tilintarkastustapa. Kaupunginhallitus on päättäneenä tilivuotena käyttänyt konsernivalvontaa kutsumalla esimerkiksi tytäryhtiöiden edustajia kaupunginhallituksen kuultavaksi. Lisäksi kaupunginjohtaja on perustanut tiedonjaon kannalta merkittäväksi välineeksi muodostuneen konsernijohtoryhmän, minkä toiminta alkoi marraskuussa 2022. Konsernijohtoryhmään kuuluvat kaupunkikonsernin tytäryhtiöiden toimitusjohtajat ja kaupungin johtoryhmä.

Talousarviossa 2022 oli asetettu seuraavat tavoitteet tytäryhtiöille:

Kaikille kaupungin tytäryhtiöille asetettiin yhteisiksi tavoitteiksi seuraavat taloudelliset tavoitteet:

- Mänttä-Vilppulan kaupungin omistuksessa olevien yhtiöiden toiminta on tarkoituksenmukaista ja liiketaloudellisesti kannattavaa.
- Yhtiön tehtävät suoritetaan taloudellisesti ja tehokkaasti
- Tilikauden tulos on ylijäämäinen

Tytäryhtiöiden tulokset olivat seuraavat:

Justiina Ateriapalvelut Oy	10 701,25
Koskelantalot Oy	-462 648,70
MW-Kehitys Oy	12 318,81
Yrke Kiinteistöt Oy	-270 002,25
Mäntän Jääareena Oy	-116 434,10
Mäntän Kaukolämpö ja Vesihuolto Oy	-507 242,03

Mäntän Kaukolämpö ja Vesihuolto Oy

Mäntän Kaukolämpö ja Vesihuolto Oy on perustettu vuonna 1988 ja sen omistaa 100-prosenttisesti Mäntän Lämpövesi Oy, jonka taas Mänttä-Vilppulan kaupunki omistaa 100-prosenttisesti. Yhtiö myy kaukolämpöä Mäntän taajaman alueella ja vastaa vesihuollosta koko Mänttä-Vilppulan kaupungin alueella. Lisäksi yhtiö operoi osaomistamaansa Mäntän Puhdistamo Oy:n Pättiniemen jätevesipuhdistamo. Asiakkaita yhtiöllä on n. 200 kaukolämmössä ja n. 2800 vesihuollossa (+ n. 1400 vesiosuuskuntien kautta). Yhtiöllä on kaukolämpöverkostoa n. 26 km, vesijohtoverkostoa n. 240 km ja viemäriverkostoa n. 225 km. Myymänsä kaukolämmön yhtiö hankkii osaomistamaltaan Mäntän Energia Oy:ltä. Mäntän Energia Oy tuottaa lämmön uusituilla puuperäisillä polttoaineilla. Puuperäisten polttoaineiden voimakas hintojen nousu on aiheuttanut Mäntän Energia Oy:lle suurta hintojen korotuspainetta. Yhtiö työllistää tällä hetkellä 13 henkilöä. Yhtiön suurimmat haasteet liittyvät vesihuollon ”korjausvelan” hoitamiseen ja mittavaan lainakantaan. Yhtiön toimitusjohtaja vaihtui elokuussa 2022 Timo Karstisen eläköidyttyä. Uutena toimitusjohtaja aloitti Heikki Tirkkonen. Yhtiöllä oli taloudellisia vaikeuksia loppuvuodesta, minkä vuoksi kaupunki myönsi yhtiölle 500 000 euron pääomalainan, josta vuoden 2022 puolella nostettiin 300 000 euroa. Loppuosuus lainasta nostettiin vuoden 2023 puolella. Rahoitusvaikeudet johtuivat pienentyneestä kassavirrasta, mihin muun muassa vaikuttivat kaupunkikonsernissa tapahtuneet kiinteistöjen purkamiset. Kaukolämpöä myytiin vuonna 2022 10,8% vähemmän kuin edellisellä vuonna. Lisäksi rahoitusta tarvittiin vuoden 2022 investointien rahoittamiseen.

Uusia asiakkaita liittyi vesi- ja jätevesiverkostoon neljä kappaletta, kokonaisliittyjämäärä on noin 4200, josta vesiosuuskuntien (6kpl) kautta noin 1400. Vettä toimitettiin 470 421m³ ja vastaanotettiin jätevedettä 476 009m³, josta verkostoon liittyneiden vesiosuuskuntien osuus oli 53 309 m³/50 271m³. Vesiosuuskunnat maksavat vedestään 40% hinnaston mukaisesta hinnasta.

Toiminnallinen tavoite	Mittari	Tavoitetaso 2022	Tavoitteiden toteutuminen
Vesimaksut suhteutetaan muiden Pirkanmaan kuntien maksujen keskiarvoon	Vesimaksun määrä	Vesimaksun määrä vastaa Pirkanmaan keskiarvoista vesimaksujen €-määrää	Vesiasiakkaiden kulutusmaksu oli 1,84€/m ³ puhtaasta vedestä ja 3,01€/m ³ jätevedestä. 1.11.2022 alkaen yhtiön perusmaksuja korotettiin muuttamalla yp-kerrointa 0,138 > 0,207
Kaukolämmön ja vesihuollon liiketoiminnan tulevaisuuden varmistaminen	Tilikauden tulos	Häiriötön lämmönjakelu ja lämmönjakelun valmiuden sekä kaukolämpöliittymien mahdollisimman korkea aste. Perusliiketoiminnan tuloksellisuus ja investoinneilla mahdollistetaan tuloksen kasvu.	Tilikauden tulos oli negatiivinen -507 242,03€ . Uutta kaukolämpövaratehoa (uusittu Sarapihan lämpökeskus) on otettu käyttöön häiriöttömän lämmönjakelun varmistamiseksi. Liiketoiminnan tuloksellisuuden varmistamiseksi myyntihintoja korotettiin 1.11.2022 alkaen.

Koskelantalot Oy

Vuosi 2022 oli Mänttä-Vilppulan kaupunkikonserniin kuuluvan Koskelantalot Oy:n 34. toimintavuosi. Yhtiöjärjestyksen mukaan Koskelantalot Oy:n tehtävänä on ”rakennuttaa, omistaa, hallita ja isännöidä kiinteistöjä, ostaa ja vuokrata alueita ja rakennuksia, sekä antaa vuokralle kiinteistöjä ja huoneistoja.” Koskelantalot Oy omisti vuoden 2022 lopussa 547 asuntoa. Asuntojen käyttöastetta paransi toukokuussa toimintansa uudestaan aloittanut SPR:n vastaanottokeskus, jolla on vuokrattuna pääosin Vilpunpohjan kerrostaloista yhteensä 64 asuntoa. Yhtiö purki vuonna 2022 kaksi kerrostaloa, mikä vähensi kerrostaloasuntojen määrää 79 asunnolla.

31.12.2022 voimassa olevia vuokrasopimuksia oli 457 kpl (ed.vuosi 418 kpl) ja vapaita asuntoja kpl 91 (ed.vuosi 188 kpl). Vapaiden asuntojen luvussa ovat mukana kaikki vuoden vaihteessa vapaana olleet asunnot; eli tyhjen asuntojen lisäksi myös vuoden loppuun mennessä vapautumaan irtisanotut. Vastaanottokeskuksen vuokraamat 64 asuntoa ja asuntojen vähentäminen purkamalla saivat käyttöasteen nousemaan vuoden 2022 loppuun mennessä 90 %:iin.

Koskelantalojen taloudellisia tavoitteita vuodelle 2022 oli sekä lyhyen että pidemmän aikavälin maksuvalmiuden parantaminen. Toiminnallisista tavoitteista keskeisimpänä oli edelleen asuntojen käyttöasteen nosto. Olemassa olevaa asuntokantaa kehitetään ja korjataan yhtiön kehittämisohjelman mukaan.

Koskelantalot purki vuoden 2022 aikana kaksi kerrostaloa Puistokatu 31 ja Koskelankatu 49. Purkukustannukset olivat 640 112 euroa ja lisäksi tulokseen vaikutti rakennusten tasearvojen alaskirjaus 527 518 euroa. Purkutöiden yhteydessä käsiteltiin löytynyttä pilaantunutta maa-ainesta 338 089 euron edestä, josta 231 308 euroa kohdistui vuodelle 2022. Pilaantuneen maa-aineksen kustannukset on laskutettu kaupungilta ja huomioitu kaupungin tilinpäätöksessä kokonaan.

Toiminnallinen tavoite	Mittari	Tavoitetaso 2022	Tavoitteiden toteutuminen
Yhtiön tehtävät suoritettu taloudellisesti ja tehokkaasti.	Käyttöaste %	Asuntojen käyttöaste on hyvä ja käyttöasteessa tavoitellaan 90% käyttöä	Asuntojen käyttöaste nousi toukokuussa 2022 aloittaneen SPR:n vastaanottokeskuksen(64 asuntoa) ja purettujen kahden kerrostalon (-79 asuntoa) myötä 90%,luku ei ole täysin verrannollinen edelliseen vuoteen, koska saneerausta odottaneita Akanvirran ja Pieskantien rivitaloasuntoja ei oteta laskennassa huomioon
Liiketoiminta mahdollistaa korjausinvestoinnit	Vieraan pääoman määrä	Korjausinvestoinnit pystytään toteuttamaan liiketoiminnan tuloksella	Vieraanpääoman määrä oli 31.12 6 716 943,27 euroa. Tunnusluku kasvoi edellisestä vuodesta 96 165,51 euroa. Tästä lainaa oli 6 056 814,52 euroa.

			Lainamäärä kasvoi 256 301,14 eurolla. Lainakanta kasvoi kaupungin myöntämän konsernitililimiitin vuoksi, limiittiä lainamäärästä oli 737 144,87 euroa ja purkukustannukset ja rahoitettiin tililimiitillä.
Toiminnan näkyvyyden parantaminen asukaskyselyn toteuttamisella	Asukaskyselyn tulos	Asukaskyselyn tulos on asteilla 1-5, vähintään 4 =hyvä	Asukaskysely tehtiin syksyllä 2022 <u>Top:</u> -asunnon sijainti 4,45 -asiakaspalv. taso 4,27 <u>Bottom:</u> -pihanhoito 2,87 -pihojen siisteys 2,84
Vapaiden asuntojen markkinointia tehostetaan	Käyttöasteen kasvu	Näkyvyyttä saadaan parannettua esimerkiksi nettimarkkinointia tehostamalla	Asuntojen käyttöaste kasvoi erityisesti vähentyneen asuntomäärän ja SPR:n vastaanotokeskuksen myötä. Nettimarkkinointia ei ole erikseen tehostettu.

Mäntän Jääareena Oy

Yhtiö on perustettu 2014 ja rekisteröity 2016. Yhtiön omistavat Mänttä-Vilppulan kaupunki pääomistajana ja yksityishenkilöt ja yritykset vähemmistöosakkaina. Yhtiön tehtävänä on kiinteistön hallinta ja tilojen vuokraus jää- ja liikuntatoimintaan sekä tapahtumiin.

Alkuvuoden toimintaan vaikutti koronarajoitukset. Loppuvuoden toimintaan puolestaan energiakustannuskriisi. Yhtiön sponsorina on toiminut Pihlajalinna Oy ja hallin nimenä Pihlajalinna Areena. Neuvottelut sponsoroinnin jatkamisesta ovat olleet vuonna 2022 tauolla. Yhtiö toteutti konsernijohdon ohjeesta laajennetun tilintarkastuksen yhtiön 2019-2020 toimintaan kohdistuen kaupungin ja yhtiön välisiin maksueriin sekä konsulttipalkkioihin. Laajennetussa tilintarkastuksessa ei noussut esille mitään mikä olisi aiheuttanut toimenpiteitä.

Toiminnallinen tavoite	Mittari	Tavoitetaso	Tavoitteiden toteutuminen
Yhtiö tuottaa laadukkaita palveluita kuntalaisille ja yhteistyökumppaneille.	Palvelusopimus käytössä. Palvelut kuvattu.	Yhtiön palvelusopimus tarkistetaan ja päivitetään ajan tasalle. Palvelut on kuvattu ja kaupungin ja yhtiön toiminta on läpinäkyvää.	Yhtiö päivittänyt sopimuksen liikuntapalveluiden kanssa. Toiminta on todettu läpinäkyväksi laajennetun tilintarkastuksen myötä

Yhtiön toiminta eriytetään kaupungin toiminnasta	Yhtiön todelliset kustannukset on erotettu kaupungin toteutumasta.	Yhtiön toiminta on tulokSELLISTA ja läpinäkyvää.	Kaupunki laskuttaa yhtiötä toimitusjohtaja palveluista, kiinteistön ja liikuntapaikkojen hoidosta. Yhtiön tulos oli kuitenkin negatiivinen, johon vaikutti paljon nousseet energiakustannukset.
Yhtiön markkinointia tehostetaan	Jäävuorojen käyttöasteen nousu; %	Yhtiö laatii konkreettisen markkinointistrategian	Konkreettista markkinointistrategiaa ei ole laadittu. Mahdollisuuksia lisätä käyttöastetta on selvitelty mm. kolmannen sektorin kanssa.

Yrke Kiinteistöt Oy

Yrke Kiinteistöt Oy on Mänttä-Vilppulan alueella toimiva kunnallinen kiinteistöyhtiö, mikä tuottaa palveluita Mänttä-Vilppulan alueelle. Yrke Kiinteistöt Oy:n omistavat Mänttä-Vilppulan kaupunki 99,83 % sekä Metsä Tissue Oyj, Sulzer Pumps Finland Oy sekä Patria Aviation Oy.

Yrke Kiinteistöt Oy:n perusliiketoiminta muodostuu Mänttä-Vilppulan talousalueella tapahtuvasta toimitilojen vuokrauksesta. Yhtiön omistamilla toimitiloilla on tärkeä rooli niin perusteellisuuden kuin myös kaupan ja keskustapalvelujen edistämisessä. Yhtiöllä on omistuksessaan lähes 27.000 m² yritystilaa. Yrken toiminta on vahvasti kytkeytynyt MW-Kehitys Oy:n toimintaan.

kaupunginhallitus käsitteli 28.11.2022 kokouksessaan selvennystä kaupungin ja Yrke Kiinteistöt Oy:n yhteistyöstä vuodelle 2023. Konsernijohdossa todettiin, että Yrken kanssa on olemassa jo sopimukset eri toiminnoista pääsääntöisesti, joten tarvetta sopimuksen uudistamiselle ei ollut.

Toiminnallinen tavoite	Mittari	Tavoitetaso	Tavoitteiden toteutuminen
Yhtiön tehtävät suoritettu taloudellisesti ja tehokkaasti.	Tilikauden tulos	Yhtiön toiminta on taloudellisesti kannattavaa. Tilikauden tulos ylijäämäinen/nolla siten, että poistot huomioidaan verotuksessa hyväksyttävien poistojen mukaan. Taseen kertynyttä alijäämää saadaan katettua	Yrken tilikauden tulos oli 270 000 euroa tappiollinen. Tuloksen muodostumiseen vaikutti erityisesti lunastushallin lunastustappio 302 000 euroa.

Yhtiö tuottaa laadukkaita palveluita yrityksille ja yhteistyökumppaneille.	Palvelusopimus käytössä ja palvelut kuvattu	Kaupungin kanssa laaditaan sopimus palveluiden tuottamisesta. Palvelut on kuvattu ja kaupungin ja yhtiön toiminta on läpinäkyvää.	Kaupunginhallitus käsitteli 28.11.2022 §:ssä 337 selvennystä kaupungin ja Yrken välisestä yhteistyöstä. Konsernijohdossa todettiin, että selvityksen perusteella erilliselle palvelusopimukselle ei ole tarvetta vaan sopimus muodostetaan kustakin toiminnasta erikseen.
--	---	---	---

MW-Kehitys Oy

MW-Kehitys Oy on Mänttä-Vilppulan alueella toimiva kunnallinen kehitysyhtiö, mikä tuottaa palveluita Mänttä-Vilppulan alueella. MW-Kehitys Oy:n omistavat Mänttä-Vilppulan kaupunki 83,61 % sekä Elmonet Oy, Javasko Oy, Kinnaskoski Oy, KMV-Turvapalvelut Oy, KojairTech Oy, Koneosapalvelu Oy, Metsä Tissue Oyj, Pohjois-Hämeen Osuuspankki, Runtech Systems Oy, Sulzer Pumps Finland Oy. MW-Kehitys Oy:n toiminnan perusteena on kehittää Mänttä-Vilppulan kaupungin elinvoimaa, yritysten toimintaympäristöä ja liiketoimintaa. Yritys tarjoaa neuvonta- ja kehittämispalveluita aloittaville ja toimiville yrityksille.

Yhtiö tarjoaa yritysasiakkaille erilaisia kehittämis- ja sijoittumispalveluita. Strategisen elinvoimatyön painopiste on puolestaan yhtiön vetämissä omissa hankkeissa. Yhtiön keskeiset sidosryhmät ovat paikallinen Mänttä-Vilppulan kaupunki, yrittäjäverkosto, lähiseudun kunnat sekä alueen muut kehittäjäorganisaatiot. Yhtiössä työskennellään myös korkeakouluverkoston ja kansainvälisten yhteyksien parissa.

Toiminnallinen tavoite	Mittari	Tavoitetaso	Tavoitteiden toteutuminen
Yhtiö tuottaa laadukkaita palveluita yrityksille ja yhteistyökumppaneille	Palvelusopimus käytössä. Palvelut kuvattu.	Kaupungin kanssa laaditaan sopimus palveluiden tuottamisesta. Palvelusopimuksen palvelut on kuvattu ja kaupungin ja yhtiön toiminta on läpinäkyvää.	Kaupunginhallitus käsitteli sopimuksen avustuksen ehdoista 28.11.2022. Yhtiön kanssa ei tehty palvelusopimusta vaan yhtiön toimintaa rahoitetaan avustuksella ja sopimuksessa avustuksen ehdoista on nimetty ne toiminnot joiden järjestämisvastuu on siirretty yhtiölle ja ovat avustuksen perusteena. Yhtiön toiminnan tuloksellisuutta

			mitataan mittareilla, mitkä on käsitelty samassa yhteydessä. Sopimuksen käsittely yhtiössä siirtyi vuoden 2023 puolelle, mutta on tilinpäätöksen valmistuessa loppuun saatettu.
Pirkanmaan elinvoimakuntakilpailun sijoituksen parantaminen.	Elinvoimakunta kilpailun sijoitus.	Kaupungin elinvoimaisuuden ja yrittäjyyden edistäminen.	Elinvoimakunta-kilpailuun on osallistuttu yhteistyössä kehitysyhtiön, kaupungin ja yrittäjäjärjestön kanssa. Mänttä-Vilppula ei sijoittunut Pirkanmaan elinvoimakilpailussa, mutta yhtiö on osallistunut kaupungin elinvoimaisuuden ja yrittäjyyden edistämiseen omalla toiminnallaan. Toiminnalle ei ollut määritelty erillisiä mittareita.
Palvelusopimus on konkreettisesti määritelty ja tukee yhtiön toiminnan tuloksellisuutta	Palvelusopimuksessa määritellyt tavoitteet	Palvelusopimuksen toteutumista tarkastellaan osavuosikatsauksen yhteydessä ja avustusraha suhteutetaan toteutuneiden toimenpiteiden mukaisesti	Vuonna 2022 laadittiin sopimus avustuksen ehdoista (KH 28.11.2022 §). Sopimuksessa määriteltyjen mittareiden toteutumista seurataan laadullisessa arvioinnissa ja osavuosikatsausten yhteydessä vuodesta 2023 alkaen.

Justiina Ateriapalvelut Oy

Yhtiö on perustettu 1.1.2019 ja sen omistavat Mänttä-Vilppulan kaupunki 83% ja Juupajoen kunta 17%.

Justiinan kaikki keittiöt ovat valmistuskeittiöitä. Yhtiön toiminta perustuu pääsääntöisesti olemassa oleviin asiakassuhteisiin. Jatkossa yhtiö voi osallistua valikoiden tarjouskilpailuihin ja tarjota palvelujaan paikkakunnilla tai lähiympäristössä oleviin tarpeisiin.

Justiina Ateriapalvelut valmistaa aterioita Mänttä-Vilppulan kaupungin ja Juupajoen kunnan ikäihmisille, Mäntänvuoren Terveys Asiakkaille ja henkilöstöruokailuun, sopimusasiakkaille sekä erilaisiin koulutuksiin, tapahtumiin ja kokouksiin. Justiina tuottaa ateriapalvelut myös Pihlajakotiin.

Vuoden 2022 ratkesi Justiina Ateriapalvelut Oy:n rahoitusvaikeudet, kun kaupunki ja Mäntänvuoren Terveys Oy pääsivät sopimukseen ateriapalvelujen kustannusten maksujärjestelystä. Yhtiö luonnosteli Mäntänvuoren Terveys Oy:n kanssa sopimuksen palveluiden ostosta, mutta sopimuksen allekirjoittaminen venyi vuoden 2023 puolelle. Yhtiö neuvotteli ateriapalvelut Pirkanmaan Voimian kanssa hyvinvointialueelle siirtyvään Pihlajakodin yksikköön. Myynti on arvonlisäverollista.

Toiminnallinen tavoite	Mittari	Tavoitetaso	Tavoitteiden toteutuminen
Kaupungin myöntämät lainat lyhennetään sopimuksen mukaisesti.	Lainan määrä 31.12	Yhtiön taloudellinen tilanne on vakaa	Yhtiö maksoi kaikki kaupungin antamat lainat pois maaliskuussa 2022. Yhtiöllä ei ollut lainaa 31.12.2022
Yhtiön taloudellinen tilanne on vakaa	Konsernitilin käyttöaste <50 000e/kk	Yhtiön toiminta on taloudellisesti kannattavaa	Yhtiön toiminta oli kannattavaa vuonna 2022. Konsernitilin limiittiä ei yhtiöllä ollut käytössään vuoden 2022 lopussa.

Tilikauden tuloksen käsittely

Asiaa koskeva säätely

Kunnanhallituksen on tehtävä toimintakertomuksessa esitys tilikauden tuloksen käsittelystä. Jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää, toimintakertomuksessa on tehtävä selkoa talouden tasapainotuksen toteutumisesta tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman ja toimenpideohjelman riittävydestä talouden tasapainottamiseksi (KuntaL 115 §).

Kaupungin oikaistussa taseessa kumulatiivista alijäämää on yhteensä -1 070 543,08 euroa.

Tuloksen käsittely

Mänttä-Vilppulan kaupunginhallitus esittää, että vuoden 2022 tilikauden alijäämä, 905 383 euroa siirretään taseen oman pääoman eriin kohtiin tilikauden yli-/alijäämä.

Siirtojen jälkeen Mänttä-Vilppulan kaupungin taseessa on alijäämää 31.12.2022 yhteensä -1 975 962,08 euroa.

Talouden tasapainottamistoimenpiteet

Kuntalain 110 §:n mukaan kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa. Mänttä-Vilppulan kaupungin taseessa oli vuoden 2022 lopussa kertynyttä alijäämää 1 975 926,08 euroa tulos mukaan huomioiden. Tämä aiheuttaa kuntalain mukaisen tasapainottamisvelvoitteen.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi talouden tasapainotusohjelman kokouksessaan 29.8.2022 seuraavalle neljälle vuodelle. Joitakin toimenpiteitä kohdistettiin myös jo vuodelle 2022. Talouden tasapainotusohjelma tähtää 5,7 miljoonan euron säästöihin vuosien 2023-2026 aikana. Oheisena oleva kuva on tasapainotusohjelman toimenpiteiden koontitaulukko.

Talouden tasapainotuksen toimenpideohjelma 2023-2026		2022	2023	2024	2025	2026	Säästöt yht.
Tasapainotusraami, mikä sisältää kertyneen kum. alijäämän sekä sopeutetun muutostarpeen							
Lautakunta	Vastuualue	Toimenpide					
Kaupunginvaltuusto	Lautakunnat						
			8 000,00	12 000,00	12 000,00	12 000,00	44 000,00
Kaupunginvaltuusto	Valtuusto, hallitus, lautakunnat	0,00					
			17 500,00	17 500,00	17 500,00	17 500,00	52 500,00
Kaupunginhallitus	Yleishallinto		5 000,00	5 000,00	5 000,00	5 000,00	20 000,00
			39 000,00	98 000,00	98 000,00	98 000,00	333 000,00
			35 000,00	35 000,00	35 000,00	35 000,00	105 000,00
			200 000,00	200 000,00	200 000,00	200 000,00	800 000,00
			12 000,00	16 000,00	16 000,00	16 000,00	60 000,00
		400 000,00					400 000,00
			100 000,00				100 000,00
Hallinto yht.		400 000,00	234 500,00	383 500,00	383 500,00	383 500,00	1 814 500,00
Sivistyslautakunta	Sivistystoimi	0,00	100 000,00	200 000,00	200 000,00	200 000,00	700 000,00
			25 000,00	50 000,00	50 000,00	50 000,00	175 000,00
			95 800,00	95 800,00	95 800,00	95 800,00	383 200,00
Sivistyslautakunta yht.		0,00	120 800,00	245 800,00	245 800,00	245 800,00	752 200,00
Kulttuuri- ja hyvinvointilautakunta	Hallinto	0,00	21 000,00	21 000,00	21 000,00	21 000,00	84 000,00
			5 000,00	5 000,00	5 000,00	5 000,00	20 000,00
			14 000,00	14 000,00	14 000,00	14 000,00	54 000,00
			5 000,00	5 000,00	5 000,00	5 000,00	20 000,00
			35 000,00	35 000,00	35 000,00	35 000,00	140 000,00
			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
			30 000,00	30 000,00	30 000,00	30 000,00	120 000,00
			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
			30 000,00	30 000,00	30 000,00	30 000,00	120 000,00
Kulttuuri- ja hyvinvointilautakunta yhteensä		0,00	110 000,00	206 000,00	206 000,00	206 000,00	758 000,00
Tekninen lautakunta	Kaupunkisuunnittelu ja joukkoliikenne	81 000,00	81 000,00	56 000,00	56 000,00	56 000,00	330 000,00
		16 000,00	32 000,00	32 000,00	32 000,00	32 000,00	144 000,00
			5 000,00	5 000,00	5 000,00	5 000,00	20 000,00
			70 000,00	70 000,00	70 000,00	70 000,00	280 000,00
		41 500,00	35 000,00	35 000,00	35 000,00	35 000,00	181 500,00
			14 000,00	14 000,00	14 000,00	14 000,00	56 000,00
		3 500,00					3 500,00
		13 000,00					13 000,00
		15 000,00	64 000,00				79 000,00
		18 000,00	30 000,00				48 000,00
			10 000,00	10 000,00	10 000,00	10 000,00	40 000,00
			10 000,00	10 000,00	10 000,00	10 000,00	40 000,00
			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
			24 000,00	24 000,00	24 000,00	24 000,00	96 000,00
		5 000,00	0,00	25 000,00	25 000,00	25 000,00	75 000,00
		4 000,00	12 000,00	12 000,00	12 000,00	12 000,00	50 000,00
		0,00	8 000,00	8 000,00	8 000,00	8 000,00	32 000,00
Tekninen lautakunta yhteensä		197 000,00	402 000,00	278 000,00	278 000,00	278 000,00	1 733 000,00
Tasapainotustoimenpiteiden vaikutus Kaupunginhallitus		597 000,00	926 500,00	1 156 500,00	1 183 500,00	1 186 000,00	5 687 700,00

Toteutumisvertailu ja tavoitteiden toteutuminen

	Talousarvio	Talousarvio	Muutettu	Toteutuma	Poikkeama
Talousarvion toteutuminen ulk.toimintaerin	2022	muutokset	talousarvio		
KAUPUNGINVALTUUSTO					
TULOSLASKELMA					
TOIMINTAKULUT	-48.110		-48.110,00	-50.840,22	2.730,22
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-48.110	0	-48.110,00	-50.840,22	2.730,22
VUOSIKATE	-48.110	0	-48.110,00	-50.840,22	2.730,22
TILIKAUDEN TULOS	-48.110	0	-48.110,00	-50.840,22	2.730,22
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-48.110	0	-48.110,00	-50.840,22	2.730,22
KESKUSVAALILAUTAKUNTA					
TULOSLASKELMA					
TOIMINTATUOTOT	500		500	22.145,40	-21.645,40
TOIMINTAKULUT	-22.850		-22.850,00	-12.398,01	-10.451,99
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-22.350	0	-22.350,00	9.747,39	-32.097,39
VUOSIKATE	-22.350	0	-22.350,00	9.747,39	-32.097,39
TILIKAUDEN TULOS	-22.350	0	-22.350,00	9.747,39	-32.097,39

TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-22.350	0	-22.350,00	9.747,39	-32.097,39
TARKASTUSLAUTAKUNTA					
TUOSLASKELMA					
TOIMINTAKULUT	-33.000		-33.000,00	-35.523,66	2.523,66
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-33.000	0	-33.000,00	-35.523,66	2.523,66
VUOSIKATE	-33.000	0	-33.000,00	-35.523,66	2.523,66
TILIKAUDEN TULOS	-33.000	0	-33.000,00	-35.523,66	2.523,66
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-33.000	0	-33.000,00	-35.523,66	2.523,66
KAUPUNGINHALLITUS					
TUOSLASKELMA					
TOIMINTATUOTOT	192.210	400.000	592.210,00	438.094,75	154.115,25
TOIMINTAKULUT	-3.330.200	-17.410	-3.347.610,00	-3.057.406,29	-290.203,71
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-3.137.990	382.590	-2.755.400,00	-2.619.311,54	-136.088,46
Rahoitustuotot ja -kulut				391.343,70	-391.343,70
VUOSIKATE	-3.137.990	382.590	-2.755.400,00	-2.227.967,84	-527.432,16
Poistot ja arvonalentumiset	-29.330		-29.330,00	-43.912,46	14.582,46
TILIKAUDEN TULOS	-3.167.320	382.590	-2.784.730,00	-2.271.880,30	-512.849,70
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-3.167.320	382.590	-2.784.730,00	-2.271.880,30	-512.849,70
PERUSPALVELULAUTAKUNTA					
TUOSLASKELMA					
TOIMINTATUOTOT	13.930.480		13.930.480,00	15.350.153,57	-1.419.673,57
TOIMINTAKULUT	-59.276.100		-59.276.100,00	-61.263.570,39	1.987.470,39
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-45.345.620	0	-45.345.620,00	-45.913.416,82	567.796,82
Rahoitustuotot ja -kulut				-5.745,25	5.745,25
VUOSIKATE	-45.345.620	0	-45.345.620,00	-45.919.162,07	573.542,07
TILIKAUDEN TULOS	-45.345.620	0	-45.345.620,00	-45.919.162,07	573.542,07
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-45.345.620	0	-45.345.620,00	-45.919.162,07	573.542,07
SIVISTYSLAUTAKUNTA					
TUOSLASKELMA					
TOIMINTATUOTOT	1.184.530		1.184.530,00	1.440.308,43	-255.778,43
TOIMINTAKULUT	-12.136.670	-68.000	-12.204.670,00	-11.622.385,81	-582.284,19
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-10.952.140	-68.000	-11.020.140,00	-10.182.077,38	-838.062,62
Rahoitustuotot ja -kulut				-1.171,09	1.171,09
VUOSIKATE	-10.952.140	-68.000	-11.020.140,00	-10.183.248,47	-836.891,53
TILIKAUDEN TULOS	-10.952.140	-68.000	-11.020.140,00	-10.183.248,47	-836.891,53
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-10.952.140	-68.000	-11.020.140,00	-10.183.248,47	-836.891,53
KULTTUURI- JA HYVINVOINTILAUTAKUNTA					
TUOSLASKELMA					
TOIMINTATUOTOT	913.200	-58.000	855.200,00	821.823,34	33.376,66
TOIMINTAKULUT	-3.306.980	-23.285	-3.330.265,00	-3.120.659,99	-209.605,01
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-2.393.780	-81.285	-2.475.065,00	-2.298.836,65	-176.228,35

Rahoitustuotot ja -kulut				-8,47	8,47
VUOSIKATE	-2.393.780	-81.285	-2.475.065,00	-2.298.845,12	-176.219,88
TILIKAUDEN TULOS	-2.393.780	-81.285	-2.475.065,00	-2.298.845,12	-176.219,88
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-2.393.780	-81.285	-2.475.065,00	-2.298.845,12	-176.219,88
TEKNINEN LAUTAKUNTA					
TUOSLASKELMA					
TOIMINTATUOTOT	1.067.900		1.067.900,00	1.440.614,85	-372.714,85
TOIMINTAKULUT	-9.002.770	-300.000	-9.302.770,00	-10.058.494,73	755.724,73
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-7.934.870	-300.000	-8.234.870,00	-8.617.879,88	383.009,88
Rahoitustuotot ja -kulut				-68,48	68,48
VUOSIKATE	-7.934.870	-300.000	-8.234.870,00	-8.617.948,36	383.078,36
Poistot ja arvonalentumiset	-2.509.480	-800.000	-3.309.480,00	-3.203.498,24	-105.981,76
TILIKAUDEN TULOS	-10.444.350	-1.100.000	-11.544.350,00	-11.821.446,60	277.096,60
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-10.444.350	-1.100.000	-11.544.350,00	-11.821.446,60	277.096,60

Käyttötalouden toteutuminen

Tässä osiossa kuvataan kootusti talousarvion sitovien taloudellisten tavoitteiden toteutuminen. Talousarvion sitovia eriä käyttötalouden osalta ovat toimintakatteet vastuuyksiköittäin. Seuraavissa kuvissa on kuvattu vastuualueittain toimintatuotot, toimintakulut ja toimintakatteet alkuperäiseen ja muutettuun talousarvioon verrattuna. Taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta ja poikkeamia on selitetty tarkemmin vastuualuekohtaisesti seuraavissa toimintakertomuksissa. Palvelualueiden toimintakertomusten yhteydessä on myös tarkemmin kuvattu vastuuyksikön rahoitus.

Tarkastuslautakunta

Tarkastustoiminnasta vastaa 5-jäseninen tarkastuslautakunta. Tarkastuslautakunnan tehtävänä on kuntalain mukaan arvioida, ovatko talousarviossa asetetut toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet toteutuneet. Tarkastuslautakunnan tehtävänä on riippumattomasti huomioida kunnan toiminnan tarkoituksenmukaisuutta ja tuloksellisuutta, sekä resurssien käytön tehokkuutta.

Tarkastuslautakunta perehtyy valtuuston asettamiin tavoitteisiin ja kunnanhallituksen toimintakertomukseen. Tarkastuslautakunta tuo hallitukselle ja valtuustolle tiedoksi havaitsemiaan ja käsittelemiään puutteita sekä epäkohtia ja tekee korjaavia toimenpide-esityksiä.

Tarkastuslautakunta kokoontui vuonna 2022 kymmenen kertaa. Tarkastuslautakunta tilasi vuonna 2022 laajennetun tilintarkastuksen koskien yleishallinnon sopimuksia ja kaupungin ja tytäryhtiöiden keskinäisiä sopimuksia ja maksuja koskien. Tarkastuksista valmistui toinen puoli aökuvuodesta 2023. Tarkastuslautakunta myös suositteli kaupunginhallitusta laajentamaan tarkastusta konserniyhtiöiden piiriin.

Tarkastuslautakunnan talousarvio toteutui seuraavasti:

TUOSLASKELMA					
TOIMINTAKULUT	-33.000		-33.000,00	-35.523,66	2.523,66
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-33.000	0	-33.000,00	-35.523,66	2.523,66
VUOSIKATE	-33.000	0	-33.000,00	-35.523,66	2.523,66
TILIKAUDEN TULOS	-33.000	0	-33.000,00	-35.523,66	2.523,66
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-33.000	0	-33.000,00	-35.523,66	2.523,66

Keskusvaalilautakunta

Vaalien toimittamisesta vastaa 5-jäseninen keskusvaalilautakunta. Kaupungissa on 5 äänestysaluetta ja kuhunkin nimetään vaaleja toimittamaan vaalilautakunta. Lisäksi koti- ja laitosaänestystä hoitamaan nimetään vähintään yksi vaalitoimikunta. Vuonna 2022 järjestettiin ensimmäiset Aluevaalit. Aluevaaleissa valitaan aluevaltuustot hyvinvointialueille, joiden vastuulla on sosiaalihuollon, terveydenhuollon ja pelastustoimen järjestäminen 1.1.2023 lukien. Hyvinvointialueella on itsehallinto ja ylintä päätösvaltaa alueen asioissa käyttää aluevaltuusto. Hyvinvointialueesta säädetään hyvinvointialueesta annetussa laissa (611/2021). Aluevaalien vaalipäivä oli 23.1.2023. Aluevaalit toimitetaan jatkossa samanaikaisesti kuntavaalien kanssa. Mänttä-Vilppulan äänestysprosentti oli 43,5%. Keskusvaalilautakunnan sihteerinä on toiminut hallintojohtaja Anitta Hietaniemi vuonna 2022.

	TP	TA	TP
	2021	2022	2022
<i>ulkoiset toimintaluvut (sit.)</i>			
TULOSLASKELMA			
TOIMINTATUOTOT	11585	500	22145
<i>Myyntituotot</i>			
<i>Tuet ja avustukset</i>	11585	500	22145
<i>Muut toimintatuotot</i>			
TOIMINTATUOTOT	11585	500	22145
TOIMINTAKULUT	-39814	-22850	-12398
<i>Henkilöstökulut</i>	-24141	-19850	-10426
<i>Palvelujen ostot</i>	-6943	-	-1696
<i>Aineet, tarvikkeet ja tavarat</i>	-8579	-	-126
<i>Avustukset</i>			
<i>Muut toimintakulut</i>	-150	-3000	-150
TOIMINTAKULUT	-39818	-22850	-12398
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-28229	-22350	9747
<i>Rahoitustuotot ja -kulut</i>	-1		-1
VUOSIKATE	-28230	-22350	9747
*TILIKAUDEN TULOS	-28230	-22350	9747
Sisäiset toimintatulot/menot			

Konsernipalvelut

Kaupunginhallitus ja yleishallinto

Palvelualueen tilivelvollinen viranhaltija: kaupunginjohtaja

Kaupunginhallituksen tehtävänä on johtaa kaupungin hallintoa ja taloutta, henkilöstöpolitiikkaa sekä huolehtia kaupungin toiminnan kehittämisestä ja tuloksellisuudesta valtuuston päätösten mukaisesti. Kaupunginhallitus vastaa valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta sekä muista kuntalaissa säädetyistä ja hallintosäännössä linjatuista tehtävistä.

Kaupunginhallituksen ja yleishallinnon vastuualueelle kuuluvat kaupunginhallituksen toiminta, toimikunnat, jäsenmaksut, yleisavustukset, käyttövarausmäärärahat, muu kaupunginhallituksen alainen toiminta, ystäväkuntatoiminta, turvallisuus ja valmiustoiminta, kehitysyritykset (avustus), projektit sekä maaseutuelinkeinot.

Keuruun kaupunki toimii vastuukuntana maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alueessa, johon kuuluvat Jämsä, Keuruu, Kuhmoinen, Multia, Petäjävesi, Ruovesi, Virrat ja Mänttä-Vilppula. Maaseuturahaston alueellisena toimijana seudulla on Poko ry leader-toimintaryhmä. Mänttä-Vilppulan lisäksi Poko ry:n toimialueeseen kuuluvat Ruovesi, Virrat ja Juupajoki. Kaupunki on sitoutunut Poko ry:n tulevaan ohjelmakauteen vuosille 2021-2027 jota rahoitetaan 5€/asukas kuntaosuudella.

Kaupunginhallitus kokoontui vuonna 2022 yhteensä 24 kertaa ja käsitteli 377 pykälää.

Kaupunginhallituksen alaisuudessa toimi 1.8.2021 voimaan tulleen hallintosäännön mukaisesti Kaupunginhallituksen henkilöstöjaosto. Kaupunginhallituksen henkilöstöjaosto kokoontui vuonna 2022 19 kertaa ja käsitteli 227 pykälää. Henkilöstöjaoston toiminta päättyi vuoden 2022 lopussa 1.1.2023 voimaan tulleen hallintosäännön mukaisesti.

Kaupunginhallitus käsitteli mm. konserniin kuuluvien tytäryhtiöiden tuottamia palveluita, asemaa ja rahoitusta sekä käynnisti kouluverkkoa ja varhaiskasvatusverkkoa koskevat selvitykset. Lisäksi päätöksentekoa leimasivat strategian, organisaatiouudistuksen, ennakko vaikutusten arviointiprosessin ja hyvinvointialueen valmistelu ja toimeenpano.

Teknisen palvelualueen palvelualuejohtajan ja sivistyspalveluiden palvelualuejohtajan tehtäviä hoidettiin tilapäisratkaisuin organisaatiouudistuksen valmistelusta johtuen. Myös hallintosihteerin tehtävä hoidettiin syyskauden ajan poikkeusjärjestelyin.

Vastuualueen toiminnalliset tavoitteet

Toiminnallinen tavoite	Mittari	Tavoitetaso	Tavoitteen toteutuminen
Asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia lisätään monipuolisen osallisuusohjelman kautta	Osallisuusohjelman mukainen vaikutusten arviointi päätöksenteon yhteydessä, %/päätöksistä	Osallisuusohjelma osana päätöksentekoa	Ei toteutunut. Osallisuusohjelma hyväksytty valtuustossa 16.1.2023 § 6
Rakenteet ja prosessit ovat tarkoituksenmukaisia, toimivia ja tehokkaita.	Sisäisen tarkastuksen lausunto päätösvalmistelusta	Hyvän hallinnon periaatteiden mukainen päätösvalmistelu	Toteutui Tilintarkastajien väliraportin (16.1.2023) mukaan valtuuston ja hallituksen päätökset ovat sisällöltään parantuneet edellisistä vuosista.

	TP	TA	TP
	2021	2022	2022
<i>ulkoiset toimintaluvut (sit.)</i>			
TULOSLASKELMA			
TOIMINTATUOTOT			
<i>Myyntituotot</i>	15 200,00		
<i>Tuet ja avustukset</i>	98 335,36		
<i>Muut toimintatuotot</i>			554 299,65
TOIMINTATUOTOT	113 535,36		554 299,65
TOIMINTAKULUT			
<i>Henkilöstökulut</i>	-298 431,09	-225 370,00	-273 795,01
<i>Palvelujen ostot</i>	-542 641,07	-365 230,00	-476 536,59
<i>Aineet, tarvikkeet ja tavarat</i>	-3 136,21	-1 500,00	-3 146,93
<i>Avustukset</i>	-654 465	-508 000,00	-512 600,02
<i>Muut toimintakulut</i>	-235 801,45	-146 800,00	-42 817,12
TOIMINTAKULUT	-1 734 474,94	-1 246 900,00	-1 308 895,67
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-1 620 939,58	-1 246 900,00	-747 596,02
<i>Rahoitustuotot ja -kulut</i>			-282,61
VUOSIKATE	-1 620 939,58	-1 246 900,00	-754 878,63
<i>Poistot ja arvonalentumiset</i>			
<i>Suunnitelman mukaiset poistot</i>	-17 571,49	-16 180,00	-9 616,92
<i>Arvonalentumiset</i>	-49 344,31		-3 600,00
<i>Poistot ja arvonalentumiset</i>	-66915,80	-16 180,00	-13 216,92
*TILIKAUDEN TULOS	-1 687 855,38	-1 088 080,00	-768 095,55
Sisäiset toimintatulot/menot	-50 609,69	-32 272	-33 272,10

HR- ja viestintäpalvelut

Vastuualueen tilivelvollinen viranhaltija: Hallintojohtaja

Henkilöstöpalvelut

Henkilöstöpalveluihin kuuluvat omina kustannuspaikkoinaan henkilöstöpalvelut, työterveyshuolto, työpaikkaruokailu, työsuojelu- ja TYKY-toiminta ja yhteinen koulutus. Kaupunginhallitus ja kaupunginhallituksen henkilöstöjaosto vastaavat kaupungille työnantajana kuuluvasta henkilöstöpolitiikasta, siihen liittyvästä päätöksenteosta ja henkilöstöasioiden ohjauksesta.

Henkilöstöasioiden valmistelusta 1.8.2021 uutena aloittaneelle toimielimelle kaupunginhallituksen henkilöstöjaostolle vastaa hallintojohtaja.

Laki hyvinvointialueesta hyväksyttiin 29.6.2021. Hyvinvointialueen toiminta alkaa 1.1.2023 alusta ja mm. henkilöstön siirtoon liittyvät valmistelut ovat alkaneet alkusyksyllä 2021 ja jatkuneet kiihtyvällä intensiteetillä koko vuoden 2022.

Kuntien työehtosopimusneuvotteluratkaisu vuosille 2022-2025 saavutettiin kesäkuussa 2022. Neuvottelukierrokseen liittyi työtaistelutoimenpiteitä.

Kunnallisen yhteistoimintalain mukaisena yhteistoimintaelimenä toimii YT-ryhmä. Yhteistoimintalain tarkoituksena on edistää työnantajan ja henkilöstön välistä yhteistoimintaa kunnissa. Yhteistoiminnan tavoitteena on antaa henkilöstölle mahdollisuus yhteisymmärryksessä työnantajan kanssa, osallistua kaupungin toiminnan kehittämiseen ja antaa henkilöstölle mahdollisuus vaikuttaa omaa työtään ja työyhteisöään koskevien päätösten valmisteluun sekä samalla edistää kunnallisen palvelutuotannon tuloksellisuutta ja henkilöstön työelämän laatua. Vuonna 2022 toteutui neljä yhteistoimintalain mukaista neuvottelukierrosta ja laadittiin yhdessä työsuojeluvaltuutettujen kanssa työhyvinvointia edistävä toimenpideohjelma, jonka toteutus on aloitettu.

Henkilöstöpalveluiden painopistealueet:

- Henkilöstöhallinto- ja raportointi
- Laadullinen ja määrällinen henkilöstösuunnittelu
- Palkkausjärjestelmä, palkanlaskenta ja palkkapolitiikka
- Työhyvinvointi ja työkykyjohtaminen
- Ulkoinen ja sisäinen työnantajakuva

Työterveyshuolto

Työterveyshuolto on hankittu vuoden 2013 alusta lukien Pihlajalinna Oy:ltä.

Työterveyshuoltosopimukseen liittyy lakisääteisen työterveyshuollon lisäksi työterveyspainotteiset sairaanhoitopalvelut. Kaupungin työterveyshuollon yleistavoitteena on terveellinen ja turvallinen työympäristö, työhön liittyvien sairauksien ennaltaehkäisy ja varhainen tuki, työntekijän työ- ja toimintakyvyn ylläpitäminen ja terveyden edistäminen. Vuonna 2022 työterveyshuollon yhteistyötä on jatkettu syksyllä 2021 aloitetulla tiivistetyllä toimintamallilla ja saatu sairauspoissaolot vähenemään yli 2000 päivällä vuodesta 2021 nimenomaan pitkiin sairauspoissaoloihin painottuen. Lyhyissä poissaoloissa puolestaan näkyi koronan vaikutus.

Viestintäpalvelut

Kaupungin viestintä on keskitetty vuoden 2020 alusta HR- ja viestintäpalveluihin. Tarkoituksena on kehittää kaupunkikonsernin sisäistä ja ulkoista viestintää ja kirkastaa kaupungin Taidekaupunki-brändiä. Viestintäpalveluiden operatiivista toimintaa ja kehittämistä tekee tiedottaja.

Vuoden alkupuolella jatkettiin koronatiedotusta edellisten vuosien tapaan. Syksyllä 2022 otettiin käyttöön henkilöstöä palveleva Intranet. Myös viestintästrategia hyväksyttiin.

Viestintäpalveluiden painopistealueet:

- Viestintäsuunnittelu
- Brändin kehitys ja työnantajakuva

- Tiedottaminen
- Viestintäosaamisen kehittäminen
- Viestintäkanavien kehittäminen

Työsuojelu ja TYKY-toiminta

Työsuojelu on kunnallisen alan työsuojelun yhteistoimintasopimuksen mukaan osa henkilöstövoimavarojen strategista johtamista. Sen tarkoituksena on kehittää työn ja työympäristön terveellisyyttä ja turvallisuutta, kestävästä tuloksellisuutta tuottavaa työelämää ja henkilöstön kokemaa työhyvinvointia suunnitelmallisten johtamis- ja toimintatapojen avulla.

Kaupungin työsuojelutoimikuntaan kuuluu työsuojelupäällikön lisäksi kaksi työsuojeluvaltuutettua sekä neljä työsuojeluasiamiestä, joista kaksi on nimetty varatyösuojeluvaltuutetuiksi.

Työsuojelupäällikkönä on toiminut vuoden 2021 maaliskuusta lähtien infrapalvelupäällikkö Arto Myllylä. Vuoden 2022 alusta alkoi uusi nelivuotinen työsuojeluvaltuutettujen toimikausi.

Tammi-helmikuussa 2022 toteutettiin koko henkilöstöä koskeva työturvallisuutta selvittänyt vaarojen kartoitus ja riskien arviointiselvitys ja sen pohjalta suunniteltiin työturvallisuutta parantavat toimenpiteet, joita toteutettiin.

Asiointipalvelut

Yhteispalvelu on tapa tarjota julkishallinnon ja muita palveluja keskitetysti yhdestä paikasta. Yhteispalvelu perustuu kuntien ja valtion viranomaisten väliseen yhteistyöhön ja sopimiseen. Mänttä-Vilppulaan on perustettu vuonna 2018 valtion ja kaupungin palveluiden asiakaspalvelua asiointipiste-palvelukonseptilla tuottava yhteispalvelupiste. Yhteispalvelu toimii kaupungin keskustan liikerakennuksessa. Palveluvalikoimassa ovat matkailuinfo, Kela, TE-palvelut ja Maistraatti, Vuokrataloyhtiö Koskelantalot Oy, sosiaalipalvelut, työllisyys- ja maahanmuuttopalvelut sekä etsivä nuorisotyö. Koronarajoitusten purkamisesta johtuen asiakaspalvelun ajanvarauksista on luovuttu ja asiointipiste toimii normaalisti.

Vastuualueen toiminnalliset tavoitteet

Toiminnallinen tavoite	Mittari	Tavoitetaso	Tavoitteen toteutuminen
Kaupungin ulkoisen ja sisäisen viestinnän kehittyminen	Kuntalaiskyselyn tulokset	Viestintäsuunnitelma tehokkaassa käytössä, viestintä tavoittaa kaupunkilaiset	Toteutui osittain Viestintästrategia hyväksyttiin kh 19.12.2022 § 368, kyselyä ei toteutettu
Kaupunkikonsernin osaamisen kehittäminen	Koulutuspäivien määrä/hlö	Henkilöstö hyödyntää koulutusmahdollisuudet ja kehittää itseään aktiivisesti. Väh. 1 koulutuspäivä/työntekijä	Ei toteutunut Koulutuspäiviä 0.62 päivää/ työntekijä

Järjestelmien hyödyntäminen täysimääräisesti ja työaikasäästöjen saavuttaminen digitalisaation avulla	Sähköisiä kokouksia kokouksista, %.	Kokoukset voidaan sujuvasti toteuttaa sähköisinä tai hybridimallisina ilman että päätöksenteko vaarantuu.	Ei toteutunut Kh:n kielteinen päätös 31.10.2022 § 291
---	-------------------------------------	---	--

	<i>TP</i>	<i>TA</i>	<i>TP</i>
	2021	2022	2022
<i>ulkoiset toimintaluvut (sit.)</i>			
TULOSLASKELMA			
TOIMINTATUOTOT			
<i>Myyntituotot</i>	32 281,52	30 900,00	33 191,89
<i>Tuet ja avustukset</i>	147 364,72	85 000,00	174 598,25
<i>Muut toimintatuotot</i>	19 158,35	19 170,00	19 865,76
TOIMINTATUOTOT	198 804,59	135 070,00	227 655,90
TOIMINTAKULUT			
<i>Henkilöstökulut</i>	-256 750,99	-385 020,00	-319 311,76
<i>Palvelujen ostot</i>	-344 016,85	-280 840,00	-328 767,92
<i>Aineet, tarvikkeet ja tavarat</i>	-45 360,78	-24 400,00	-17 736,98
<i>Avustukset</i>			
<i>Muut toimintakulut</i>	-93 846,31	-100 510,00	-109 702,58
TOIMINTAKULUT	-739 973,93	-790 770,00	-775 519,24
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-541 169,34	-655 700,00	-547 863,34
<i>Rahoitustuotot ja -kulut</i>	-0,69		-172,96
VUOSIKATE	-541 170,01	-655 700,00	-548 036,30
<i>Poistot ja arvonalentumiset</i>			
<i>Suunnitelman mukaiset poistot</i>			
<i>Arvonalentumiset</i>			
<i>Poistot ja arvonalentumiset</i>			
*TILIKAUDEN TULOS	-541 170,01	-673 110,00	-548 036,30
Sisäiset toimintatulot/menot	-14 232,58	-22 958,00	-39 052,40

Sisäiset tukipalvelut

Vastuualueen tilivelvollinen viranhaltija: Talouspäällikkö

Vastuualueen henkilöstö: talouspäällikkö 1htv, laskentasihteeri 1htv, talousasiantuntija 1htv, toimistosihteeri 2 htv, palkkakirjanpitäjä 2 htv, tietohallintopäällikkö 1htv, it-tukihenkilö 1htv, it-suunnittelija 1htv (yht. 10 htv 31.12.2022)

Henkilöstömuutokset edelliseen vuoteen verrattuna ovat kohdistuneet seuraaviin toimiin -1 htv it-suunnittelija, -1 htv palkkakirjanpitäjä ja -0,5htv toimistosihteeri. Muutokset johtuivat työsuhteiden, määräaikaisuuksien päättymisestä tai koska avoimeksi tulleita toimia ei täytetty talouden tasapainottamisen toimenpiteenä.

Sisäiset tukipalvelut tuottaa talous- palkka- ja tietohallinnon palveluita kaupunkiorganisaatiolle ja kaupunkikonsernin tytäryhtiöille. Tavoitteena on joustavat, kustannustehokkaat ja laadukkaat palvelut, mitkä osaltaan mahdollistavat toiminnan arvioimisen ja kehittämisen. Osa sisäisten tukipalveluiden tehtävistä on lakisäätteisiä, jolloin sisäiset tukipalvelut vastaavat säädösten mukaisesta raportoinnista ja toiminnasta.

Palkkahallinto

Palkkapalveluiden tehtävänä on hoitaa kaupungin työntekijöiden palkanmaksuun liittyvät tehtävät. Lisäksi palvelua tuotetaan osalle tytäryhtiöistä.

Henkilöstön työpaikkaruokailumahdollisuus on järjestetty kaupungin omiin koulujen ja muiden laitosten ruokaloihin sekä tukemalla yksityisissä lounasruokaa tarjoavissa ravintoloissa tapahtuvaa työpaikkaruokailua.

Taloushallinto

Talouspalveluiden tehtävänä on hoitaa keskitetysti kaupungin kirjanpito, ostolaskutus, maksuliikenne ja perintä sekä osa myyntilaskutuksesta. Taloushallinto tuottaa ajantasaisesti organisaatiolle oikeata ja riittävää tietoa. Talouspalvelut koostaa talousarvion sekä suunnitelmat, talouden seurannan ja raportoinnin ja tilinpäätöksen. Lisäksi talouspalvelut ohjeistavat ja neuvoo kilpailuttamiseen ja hankintoihin liittyvissä asioissa.

Tietohallinto

Tietohallinto vastaa ICT-palveluista. Tietohallinnolla tarkoitetaan tukitoimintoa, jonka tehtävänä on järjestää tietojen käsittelyyn ja hallintaan välineitä sekä järjestelmiä organisaation toiminnan mahdollistamiseksi. ICT on kokonaisuuden osatekijänä organisaatiossa, ja sen tarkoituksena on luoda edellytykset organisaation toiminnalle kaikissa olosuhteissa. Tietohallinnon tehtävänä on varmistaa, että tieto- ja viestintätekniikka tukevat mahdollisimman hyvin ja tehokkaasti kaupunkikonsernin toimintaa. Tietohallinto tuottaa palveluita kaupunkikonsernille, Mäntänvuoren Terveys Oy:lle, Juupajoen kunnalle sekä Virtain kaupungille.

Taloushallinnossa on vuoden 2022 aikana valmisteltu talouden tasapainotusohjelmaa sekä otettu käyttöön ja kehitetty uutta vaatimusten mukaista tilastointiraportointia. Uusi raportointimalli ohjaa menojen ja tulojen käsittelyn palveluluokille ja parantaa kuntien keskinäistä vertailtavuutta. Taloushallinnossa aloitettiin myös Ruoveden kunnan ja Virtojen ja Keuruun kaupungin kanssa yhteinen TalousDigi hanke, minkä tavoitteena on kehittää ja digitalisoida taloushallinnon palveluita. Hanke on kaksivuotinen ja päättyy elokuussa 2024. Hankkeen rahoitus tulee valtiovarainministeriöltä.

Palkkahallinnossa keskityttiin vuoden 2021 tulleiden järjestelmävaihdosta johtuneiden raportointi- ja toimintahaasteiden ratkaisemiseen. Sarastia365 järjestelmä on ollut Mänttä-Vilppulassa käytössä vuoden 2021 toukokuusta alkaen ja haasteita on ollut erityisesti raportoinnin ja palkkakirjausten kirjanpito-ohjausten kanssa. Kirjanpidon täsmätykset saatiin tilinpäätökseen 2022 ratkaistua, mutta raportointiongelmia ei.

Tietohallintopalvelut ovat keskittyneet vuoden 2022 aikana perustehtävien ylläpitoon, järjestelmien ja palvelinpalveluiden toiminnan toimintavarmuuden varmistamiseen sekä kehittänyt tiedotuksen kanssa muun muassa intraa, joka otettiin käyttöön kaupungin henkilöstölle syksyllä 2022. Myös sote-alueen valmisteluun liittyvät selvitys- ja valmistelutehtävät ovat työllistäneet erityisesti tietohallintoa, kuin myös palkka- ja taloushallintopalveluita. Tietohallinnossa vuoden 2021 lopussa käyttöönotetun tikettijärjestelmän hallintaa kehitettiin edelleen vuoden 2022 aikana. Tikettipyynnöitä käsiteltiin vuoden aikana yhteensä 1303 kappaletta ja kaikkiaan käyttöönotosta 25.10.2021 alkaen noin 1700 kappaletta.

Sisäisten tukipalveluiden toiminta pysyi talousarvion puitteissa. Säästöä syntyi palvelujen ostojen ja tavarahankintojen ostojen osalta.

Vastuualueen toiminnalliset tavoitteet

Toiminnallinen tavoite	Mittari	Tavoitetaso	Tavoitteen toteutuminen
Digitaalisuuteen panostetaan silloin kun se todellisuudessa tuo kustannus- ja työaikasäästöjä. Digia ei tehdä digin takia vaan todellisesta	Talouden ja palkkahallinnon ohjelmien ja laitteiden kustannukset vrt v. 2021	Olemassa olevat järjestelmät ovat tehokkaasti käytössä	Toteutui. ICT-palveluiden hinta vuonna 2022 oli 84 509,50 euroa kun se edellisenä vuonna oli 109 384,63 euroa. Turhia ja toimimattomia järjestelmiä irtisanottiin ja olemassa olevia kehitettiin ja ominaisuuksia otettiin enemmän käyttöön. Tätä työtä jatketaan TalousDigi hankkeen kautta
Toiminta- ja taloustilaston digitalisoituminen	Automaattisen raportoinnin käyttöönotto	Automaattinen raportointi toimii ilman manuaalista työtä.	Ei toteutunut Uuden mallinen talousraportointi vaatii edelleen paljon manuaalista työtä ja on lisännyt merkittävästi henkilöstöresurssin tarvetta taloushallinnossa. Vuoden 2022 aikana myös todettiin yhdessä valtionkonttorin kanssa, että automatisointia ei talousraportoinnilla

			saavuteta vielä muutamaan vuoteen.
Tietosuoja ja tietoturvallisuuden kehittäminen	Palvelupyyntöjen vastausaika ka alle 2 vrk	Ict mahdollistaa osaltaan organisaation työskentelyn ja palveluprosessin kehittämisen	Toteutui. Tikettijärjestelmän palvelupyynnöistä (1300kpl/2022) vain 31 käsittely kesti kauemmin kuin 2 päivää.

	TP	TA	TP
	2021	2022	2022
<i>ulkoiset toimintaluvut (sit.)</i>			
TULOSLASKELMA			
TOIMINTATUOTOT			
<i>Myyntituotot</i>	53 554,01	57 140,00	53 975,35
<i>Tuet ja avustukset</i>			4701,80
<i>Muut toimintatuotot</i>			32,73
TOIMINTATUOTOT	53 554,01	57 140,00	58 709,88
TOIMINTAKULUT			
<i>Henkilöstökulut</i>	-693 346,70	-600 710,00	-606 749,17
<i>Palvelujen ostot</i>	-456 729,71	-396 870,00	-346 983,63
<i>Aineet, tarvikkeet ja tavarat</i>	-26 486,98	-17 450,00	-2 096,91
<i>Muut toimintakulut</i>	-17 112,51	-52 500,00	-17 161,67
TOIMINTAKULUT			
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ			
<i>Rahoitustuotot ja -kulut</i>			-10 771,41
VUOSIKATE	-1 140 140,94	-1 010 390,00	-925 052,91
<i>Poistot ja arvonalentumiset</i>			
<i>Suunnitelman mukaiset poistot</i>	-31 376,56	-13 150,00	-30 695,54
<i>Arvonalentumiset</i>			
<i>Poistot ja arvonalentumiset</i>	-31 376,56	-13 150,00	-30 695,54
*TILIKAUDEN TULOS	-1 171 517,50	-1 023 540,00	-955 748,45
Sisäiset toimintatulot/menot	984 701,84	-31 721,00	863 045,77

Peruspalvelulautakunta

Kaupunki on järjestänyt sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut ulkoistettuna ostopalveluna 1.1.2013 alkaen. Voimassa oleva palvelusopimus on tehty ajalle 1.8.2016-31.6.2031. Palvelujen vastuullisena tuottajana toimii Pihlajalinna konserniin kuuluva Mäntänvuoren Terveys Oy, joka on Mänttä-Vilppula kaupungin ja Pihlajalinna Oy:n perustama yhtiö. Vuoden 2015 alusta on käynnistetty Juupajoen kunnan kanssa muodostettu sosiaali- ja terveystoimen yhteistoiminta-alue, jonka vastuukuntana toimii Mänttä-Vilppulan kaupunki. 1.1.2018 alkaen Juupajoki on kuulunut Mänttä-Vilppulan palvelusopimukseen. Juupajoen kustannusvaikutus toimintalukuihin on neutraali, yhteistoiminta-alueella ei ole katetta tai tappiota.

Palvelusopimuksen lisäksi sosiaali- ja terveyspalvelut sisältää Mänttä-Vilppulan kaupungin tuottamia palveluja. Asiakas- ja potilasmaksutulot kertyvät Mänttä-Vilppulan kaupungille.

Palveluiden tilaus

Vastuualueen tilivelvollinen viranhaltija: Palvelujohtaja

Mänttä-Vilppulan kaupungin organisaatiossa toimii peruspalvelulautakunta, joka on kuntalain 77§:n mukainen Mänttä-Vilppulan ja Juupajoen sote-yhteistoimintaelin. Lautakunnassa on 7 jäsentä; Mänttä-Vilppulasta 4 ja Juupajoelta 3. Lautakunnan yksilöjaoston kolmesta jäsenestä 2 on Mänttä-Vilppulasta ja 1 Juupajoelta.

Peruspalvelulautakunnan vastuulla on palvelusopimuksen toteutumisen valvonta. lisäksi sopimukseen sisältyy tilaajan ja tuottajan edustajista koostuva yhteinen ohjausryhmä. Palvelujen laillisuusvalvonnasta vastaavat palvelujohtaja (sosiaalihuollon valvonta) ja hallintoylilääkäri (terveyspalvelujen valvonta).

Vastuualue palvelutilaus sisältää palvelutilauksen lisäksi peruspalvelulautakunnan, sote-hallinnon, Mänttä-Vilppulan vanhusneuvoston, sosiaaliamiehen, Mänttä-Vilppulan eläkemenoperusteiset maksut kaupungin omista ja purettujen kuntayhtymien työsuhteista sekä kaupungille kertyvät terveyspalvelujen tulot.

Henkilöstöstä vastuualue sisältää palvelujohtajan, hallintoylilääkärin, toimistosihteerin ja kouluttajalääkärin sekä koulutuksessa olevien lääkäreiden palkat. Lääkärien palkat peritään Mäntänvuoren Terveys Oy:ltä.

Hallintoylilääkärin palvelujen myynti Parkanon kaupungille on huomioitu tulona. Lisäksi on huomioitu hallintoylilääkärin sijaistaminen tartuntatautilääkärin tehtävien osalta.

Vuoden 2022 toiminta painottui hyvinvointialueelle siirtymisestä aiheutuviin tehtäviin.

Toimintaa kehitettiin osallistumalla PirSOTE-hankkeisiin yhteistyössä muiden Pirkanmaan kuntien kanssa.

Toiminnallinen tavoite	Mittari	Tavoitetaso	Tavoitteen toteutuminen
Otetaan asiakkaat mukaan tasavertaisiksi toimijoiksi	Asiakasfoorumien ja -neuvostojen kokoontumiskerrat. Tehtyjen suuntimien lukumäärä	Määrä kasvaa Määrä kasvaa	Toteutui. Asiakasfoorumi ja neuvosto ovat kokoontuneet suunnitellusti
Asiakkaat pitävät palvelua hyödyllisenä ja kohtelua sekä toimintaa hyvänä	Tehdyt kantelut ja muistutukset. Potilas- ja asiakastytyväisyysmittausten tulokset, NPS-luku	Määrä vähenee NPS-luku yli 70	Toteutui. Sosiaalityöhönliittyvien kantelujen ja muistutusten määrä lisääntynyt; muutoin vähentynyt alkuvuonna.

			Toteutunut lukuun ottamatta suun terveydenhuoltoa.
Digitalisaation suomia mahdollisuuksia hyödynnetään	Elintapaohjauksen digitaalinen palvelutarjotin otetaan käyttöön. Palvelun sisältöjä laajennetaan ja lisätään. Terveyssovelluksen latausten ja etävastaanottojen määrä	Sisältöjen laajenemina ja lisääntyminen. Määrä kasvaa	Toteutui osittain. Elintapaohjauksen digitaaliseen palvelutarjottimeen liittyvä projekti on toteutunut Terveyssovelluksen ja etävastaanottojen käyttöä edistetään aktiivisesti, mutta ei ole kokonaisuudessaan toteutunut

	TP	TA	TP
	2021	2022	2022
<i>ulkoiset toimintaluvut (sit.)</i>			
TULOSLASKELMA			
TOIMINTATUOTOT			
<i>Myyntituotot</i>	7 011 737,34	7 372 730,00	7 180 054,04
<i>Maksutuotot</i>	1 027 495,78	943 050,00	1 025 825,64
<i>Tuet ja avustukset</i>	1 563 726,11		846 632,90
<i>Muut toimintatuotot</i>		179 770,00	
TOIMINTATUOTOT	9 602 959,23	8 495 550,00	9 052 512,58
TOIMINTAKULUT			
<i>Henkilöstökulut</i>	-1 565 576,85	-1 384 870,00	-1 455 967,74
<i>Palvelujen ostot</i>	-52 529 685,96	-50 921 110,00	-51 042 007,61
<i>Aineet, tarvikkeet ja tavarat</i>	-153 926,64	-128 260	-01 339,75
<i>Avustukset</i>			-28,14
<i>Muut toimintakulut</i>	-144 092,19	-59 630,00	-94 942,82
TOIMINTAKULUT	-52 393 281,64	-52 493 870,00	-52 684 286,06
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-42 790 322,41	-43 998 320,00	-43 631 773,48
<i>Rahoitustuotot ja -kulut</i>	-14 695,04		-5 729,12
VUOSIKATE	-42 805 017,45	-43 998 320,00	-43 637 502,60
*TILIKAUDEN TULOS	-42 805 017,45	-43 998 320,00	-43 637 502,60
Sisäiset toimintatulot/menot	-295 523,00	-265 446,00	-502 490,14

Sosiaalipalvelut

Vastuualueen tilivelvollinen viranhaltija: Johtava sosiaalityöntekijä

Vastuualueen henkilöstö: johtava sosiaalityöntekijä, 4 sosiaalityöntekijää (3 sosiaalityöntekijää lapsiperheiden sosiaalityössä, 1 sosiaalityöntekijä aikuissosiaalityössä ml. vammaispalvelut), 2 sosiaaliohjaajaa (1 lapsiperheiden palveluissa ja 1 aikuisten palveluissa), 2,6 kuraattoria.

Vastuualue sosiaalipalvelut sisältää lastensuojelun, sosiaalityön, sosiaalipäivystyksen, asumisen ostopalvelujen tulot, sosiaalihuoltolain mukaiset tukipalvelut perheille ja toimeentulotuen ja koulukuraattorit.

Lastensuojelun osalta vuoden 2022 alusta alkaen edellytettiin, että sosiaalityöntekijän asiakasmäärä on enintään 35 asiakasta/työntekijä. Tämä edellytti työntekijäresurssin lisäämistä ja oli haaste, koska päteviä sosiaalityöntekijöitä ei ollut riittävästi saatavilla. Kaupunki joutuiikin turvautumaan ostopalveluihin, jotta resurssi oli riittävä.

Toukokuusta vastuualueella aloitti etuuskäsittelijä, joka siirtyi tehtävän asiointipisteeltä, missä myös osa tehtävistä oli hoidettu.

Toiminnallinen tavoite	Mittari	Tavoitetaso	Tavoitteen toteutuminen
Varhaisen tuen aktiivinen lisääminen sosiaalipalveluissa	Perhekeskusmallin mukainen toiminta käynnissä. Lastensuojelun asiakkaiden määrä Varhaisen perhetyön piirissä olevien lasten määrä	Toiminta on käynnissä ja toimintaa kehitetään. Asiakkaiden määrä vähenee Määrä säilyy ennallaan tai kasvaa	Toteutui. Asiakkaiden määrä on säilynyt ennallaan Toiminta säilynyt ennallaan
Moniammatillisen työn kehittäminen	Moniammatillisesti tehtyjen asiakassuunnitelmien määrä	Määrä kasvaa	Toteutui osittain
Digitalisaation suomia mahdollisuuksia hyödynnetään	Elintapaohjauksen digitaalinen palvelutarjotin otetaan käyttöön. Palvelun sisältöjä laajennetaan ja lisätään. Terveyssovelluksen latausten ja etävastaanottojen määrä	Sisältöjen laajenemina ja lisääntyminen. Määrä kasvaa	Toteutui osittain. Elintapaohjauksen digitaaliseen palvelutarjottimeen liittyvä projekti on toteutunut Terveyssovelluksen ja etävastaanottojen käyttöä edistetään aktiivisesti, mutta ei ole kokonaisuudessaan toteutunut.

	TP	TA	TP
	2021	2022	2022
<i>ulkoiset toimintaluvut (sit.)</i>			
TULOSLASKELMA			
TOIMINTATUOTOT			
<i>Myyntituotot</i>	9 555.12	317 500.00	535 863.07
<i>Tuet ja avustukset</i>	187 110.15	211 020.00	184 280.67
<i>Muut toimintatuotot</i>	11 861.63	6 000.00	7 299.78
TOIMINTATUOTOT	212 954.90	534 520.00	727 443.52
TOIMINTAKULUT			
<i>Henkilöstökulut</i>	-514 602.10	-591 880.00	-581 714.73
<i>Palvelujen ostot</i>	2 470 173.16	-2 193 530.00	2 538 250.81
<i>Aineet, tarvikkeet ja tavarat</i>	-8 587.79	-8 740.00	-6 932.28
<i>Avustukset</i>	-225 155.88	-219 750.00	-103 757.20
<i>Muut toimintakulut</i>	-13 506.00	-1 400.00	-8 707.08
TOIMINTAKULUT	3 232 024.93	-3 015 300.00	3 239 362.10
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	3 019 070.03	-2 480 780.00	2 511 918.58
<i>Rahoitustuotot ja -kulut</i>	-0.22		
VUOSIKATE	3 019 070.25	-2 480 780.00	2 511 918.58
*TILIKAUDEN TULOS	3 019 070.25	-2 480 780.00	2 511 918.58
Sisäiset toimintatulot/menot	-42653.60	-51736.00	-47180.94

Vanhus- ja vammaispalvelut

Vastuualueen tilivelvollinen viranhaltija: Palvelujohtaja

Vastuualue sisältää vanhusten- ja vammaisten omaishoidon tuen, vammaisten taloudelliset tukitoimet, vaikeavammaisten palvelut (taloudelliset tukitoimet, asunnon muutostyöt, henkilökohtaisen avun ja kuljetuspalvelut), kehitysvammaisten asumispalvelut, Pihlajakodin kehitysvammaisten vaativan asumisen yksikön, kehitysvammaisten työ- ja päivätoiminnan, kehitysvammaisten ja ikäihmisten perhehoidon, kotihoitoa tulot ja vuokramenot, tukipalvelujen tulot, sotainvalidien- ja veteraanien palveluja, kuntouttavan päivätoiminnan asiakasmaksutulot sekä vanhusten palveluasumisen ja tehostetun palveluasumisen asiakasmaksutulot. Pihlajakodin toiminta on kaupungin omaa toimintaa ja irrallaan ulkoistetusta palvelusopimuksesta.

Henkilöstö: palveluvastaava ja 9 lähihoitajaa (Pihlajakoti), 3 palveluohjaajaa (1 vammaisten palveluohjaaja ja 2 vanhusten palveluohjaajaa).

Vastuualueen toiminnalliset tavoitteet

Toiminnallinen tavoite	Mittari	Tavoitetaso	Tavoitteen toteutuminen
Osallistuminen ikäihmisten asuntojen kehittämishankkeeseen ja kotona asumisen tukeminen - hankkeeseen	Kotona asuvat 75 – vuotta täyttäneet.	Kotona asuvien 75 – vuotta täyttäneiden %-osuus kasvaa	Toteutui osittain, mutta kotona asuvien osuuden muutosta ei saatu varmistettua
Parannetaan ikäihmisten ja vammaisten toimintakykyä	Kotikuntoutukseen osallistuneet Vammaisten kuntouttavan toiminnan asiakkaat Kuntouttavan päivätoiminnan asiakkaat	Määrä kasvaa Määrä kasvaa Määrä kasvaa	Toteutui Määrä kasvoi tai pysyi samana.

	TP 2021	TA 2022	TP 2022
<i>ulkoiset toimintaluvut (sit.)</i>			
TULOSLASKELMA			
TOIMINTATUOTOT			
<i>Myyntituotot</i>	1 592 459.20	518 520.00	1 302 104.42
<i>Tuet ja avustukset</i>	3 397 117.66	3 446 330.00	3 400 146.14
<i>Muut toimintatuotot</i>			-49 999.99
TOIMINTATUOTOT	906 865.39	935 560.00	917 946.90
TOIMINTAKULUT	5 896 442.25	4 900 410.00	5 570 197.47
<i>Henkilöstökulut</i>			
<i>Palvelujen ostot</i>	-596 481.05	-781 720.00	-741 950.23
<i>Aineet, tarvikkeet ja tavarat</i>	2 714 144.71	-1 358 780.00	2 921 839.48
<i>Avustukset</i>	-40 549.66	-56 250.00	-41 651.63
<i>Muut toimintakulut</i>	-974 789.88	-1 286 190.00	1 051 915.67

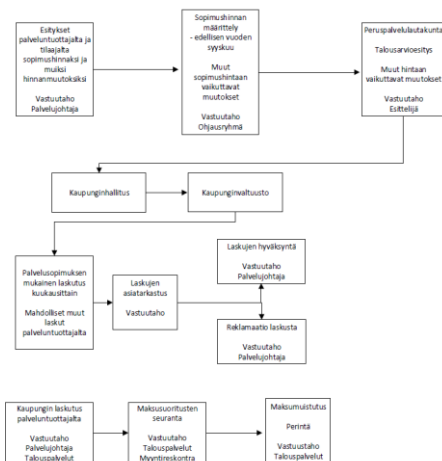

TOIMINTAKULUT	-552 245.12	-283 990.00	-582 565.22
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	4 878 210.42	-3 766 930.00	5 339 922.23
Rahoitustuotot ja -kulut			-16.13
VUOSIKATE	1 018 231.83	1 133 480.00	230 259.11
*TILIKAUDEN TULOS	1 018 231.83	1 133 480.00	230 259.11
Sisäiset toimintatulot/menot	-760092.16	-807482.00	-1043511.14

Peruspalvelulautakunta yhteensä

	TP 2021	TA 2022	TP 2022
ulkoiset toimintaluvut (sit.)			
TULOSLASKELMA			
TOIMINTATUOTOT			
Myyntituotot	8 613 751.66	8 208 750.00	9 018 021.53
Maksutuotot	4 611 723.59	4 600 400.00	4 610 252.45
Tuet ja avustukset	1 568 154.11		796 632.91
Muut toimintatuotot	918 727.02	1 121 330.00	925 246.68
TOIMINTATUOTOT	5 712 356.38	13 930 480.00	5 350 153.57
TOIMINTAKULUT			
Henkilöstökulut	2 676 660.00	-2 758 470.00	2 779 632.70
Palvelujen ostot	5 714 003.83	-54 473 420.00	6 502 097.90
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-203 064.09	-193 250.00	-139 923.66
Avustukset	1 199 945.76	-1 505 940.00	1 155 701.01
Muut toimintakulut	-709 843.31	-345 020.00	-686 215.12
TOIMINTAKULUT	0 503 516.99	-59 276 100.00	1 263 570.39
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	4 791 160.61	-45 345 620.00	5 913 416.82
Rahoitustuotot ja -kulut	-14 695.26		-5 745.25
VUOSIKATE	4 805 855.87	-45 345 620.00	5 919 162.07
*TILIKAUDEN TULOS	4 805 855.87	-45 345 620.00	5 919 162.07
Sisäiset toimintatulot/menot	-1098268.76	-1124664.00	-1593182.22

Sosiaali- ja terveystalouden vastuunjakotaulukko

Sivistyslautakunta

Sivistyslautakunnan vastualueita ovat varhaiskasvatus, esi- ja perusopetuspalvelut, lukiokoulutus ja vapaan sivistystyön palvelut (Autere-opisto ja musiikkiopisto). Varhaiskasvatusta järjestettiin kolmessa päiväkodissa, yhdessä ryhmäperhepäivähoidossa ja perhepäivähoidossa. Perusopetusta järjestettiin kolmessa alakoulussa ja kahdessa yläkoulussa. Lukiokoulutusta järjestettiin Mäntän lukiossa.

Vuonna 2022 Mänttä-Vilppulan vastaanottokeskus avattiin uudelleen, kun ukrainalaisia turvapaikanhakijoita tuli yli 200. Sivistyspalvelut tuotti turvattomista oloista tulleille alaikäisille varhaiskasvatusta ja valmistavaa opetusta. Aikuisia turvapaikanhakijoita puolestaan tuettiin järjestämällä suomen kielen opetusta Autere-opistossa. Sivistys- ja kulttuuri- ja hyvinvointilautakunta yhdistyivät organisaatiomuutoksen myötä 1.1.2023 alkaen. Näin ollen sivistyslautakunnan toiminta päättyi vuoteen 2022.

Sivistystoimen hallinto

Vastuualueen tilivelvollinen viranhaltija: Sivistysjohtaja

Sivistystoimen hallinnossa tapahtui vuoden 2022 aikana henkilömuutoksia, kun sivistystoimen hallintosihteeri vaihtui helmikuussa ja sivistysjohtaja maaliskuussa.

Vastuualueen toiminnalliset tavoitteet

Toiminnallinen tavoite	Mittari	Tavoitetaso	Tavoitteen toteutuminen
Ylläpitää sivistyspalveluiden toteutumista lähipalveluina	Lautakunnassa hyväksytyt toiminnalliset tavoitteet ja niiden seuranta	Vastuualueiden tarkennetut toiminnalliset tavoitteet vuodelle 2022	Lautakunnassa hyväksytyjä vastuualueiden toiminnallisia tavoitteita seurattiin ja ne pyrittiin saavuttamaan.
Palvelualueen talouden ja toiminnan tasapaino	Lautakunnassa talousseuranta, osavuosisikatsaukset, hankerahoitukset.	Talouden tasapaino. Hanke- ja muun toimintarahoituksen toteutuminen suunnitellulla tavalla.	Koko palvelualueen osalta talouden tasapaino saavutettiin ja pysyttiin talousarviossa. Hankkeiden toimintarahoitus toteutui suunnitellulla tavalla.

Sivistystoimen hallinto yhteensä

	TP	TA	TP
	2021	2022	2022
<i>ulkoiset toimintaluvut (sit.)</i>			
TULOSLASKELMA			
TOIMINTATUOTOT			
<i>Myyntituotot</i>			
<i>Tuet ja avustukset</i>	244 797,96	345 890,00	527 012,23
<i>Muut toimintatuotot</i>			
TOIMINTATUOTOT	244 797,96	345 890,00	527 012,23
TOIMINTAKULUT			
<i>Henkilöstökulut</i>	-414 284,17	-503 260,00	-611 799,99
<i>Palvelujen ostot</i>	-39 788,78	-106 460,00	-117 973,64
<i>Aineet, tarvikkeet ja tavarat</i>	-3 340,15	-31 510,00	-15 242,07
<i>Avustukset</i>			
<i>Muut toimintakulut</i>	-9 178,04	-1 000	-2 915,10
TOIMINTAKULUT	-466 591,14	-642 230,00	-747 930,80
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-221 793,18	-296 340,00	-220 918,57
<i>Rahoitustuotot ja -kulut</i>			-29,79
VUOSIKATE	-221 793,18	-296 340,00	-220 948,36
<i>Poistot ja arvonalentumiset</i>			
<i>Suunnitelman mukaiset poistot</i>			
<i>Arvonalentumiset</i>			
<i>Poistot ja arvonalentumiset</i>			
*TILIKAUDEN TULOS	-231 483,10	-296 340,00	-246 022,81
Sisäiset toimintatulot/menot	-21 096,30	-5 315,00	-14 204,56

Ammattiopetus

Eläkeperusteiset KuEl-maksut, 65 641,70 euroa johtuvat aiemmin Mäntän kaupungin omistuksessa olleen kauppaoppilaitoksen eläkemaksuista. Eläkemenot toteutuivat 2 388,30 euroa arvioitua pienempinä. Toteumaprosentti oli 96,49

Hankkeet ja avustukset

Haettujen ja saatujen erityisavustusten tuella lisätään lasten ja nuorten sekä vapaan sivistystyön osalta aikuisten kuntalaisten hyvinvointia. Erityisavustusten avulla valtio myös korvaa kunnille lisätehtävistä aiheutuneita kustannuksia. Valtion myöntämällä avustuksilla edistetään hallitusohjelman tavoitteiden ja periaatteiden toteutumista kunnissa. Opetus- ja kulttuuriministeriö seuraa kuntien kehittämistyötä tutkimusten ja hankeraportoinnin kautta ja väliaikaiset avustukset saatetaan vakiinnuttaa opetus- ja kulttuuritoimen rahoituslakiin.

Lähipalveluperiaatteen ja inklusiivisen ajattelun vahvistamiseen tarvitaan henkilöstön osaamisen, toiminnan arvioinnin ja tarvittavien tukitoimien jatkuvaa kehittämistä. Saaduilla valtion erityisavustuksilla kehitetään ja pilotoidaan toimintaa varhaiskasvatuksessa, esi- ja perusopetuksessa, lukiokoulutuksessa sekä vapaassa sivistystyössä. Harrastus- ja kerhotoiminnan avulla tuetaan yhteisöllisyyttä, lisätään osallisuuden kokemusta ja pyritään löytämään jokaiselle mielekästä tekemistä vapaa-ajalle, mikä tukee kokonaisvaltaista hyvinvointia joka elämänalueella. Erityisavustuksissa kunnan omarahoitusosuus vaihtelee 0-30 % välillä riippuen avustuksen

ehdoista. Avustushaku on ympärivuotista ja avustusten käyttöajat saattavat jatkua usealle tilikaudelle.

Koulun kerhotoiminnan tukeminen 2021 (1.8.2021-30.6.2023)

Koulupäivän yhteyteen järjestettävän kerhotoiminnan tavoitteena on luoda tasavertaiset osallistumismahdollisuudet kaikille, erityisesti asutuskeskusten ulkopuolella asuville oppilaille. Kerhot voivat olla myös lyhyempiaikaisia kokeilukerhoja. Mieluisa kerhotoiminta lisää oppilaiden taitoja, kouluhyvinvointia, kouluun kiinnittymistä sekä antaa rakennusaineita hyvän itsetunnon kehittymiselle. Tavoitteena on luoda kerhotoimintaa, jossa saadaan perusvalmiuksia omaan harrastamiseen. Kesellä koulupäivää toteutettavat kerhot tukevat oppilaan jaksamista. Oppilaiden osallisuutta kerhotoiminnan suunnitteluun korostetaan kouluilla. Kerhojen suunnittelussa käytetään hyväksi Harrastamisen Suomen mallin toteutuksesta ulkopuolelle jääneitä toiveita kerhoista. Kerhoista kerätään palautetta osallistujilta. Koulun kerhotoiminnan tukemisen avustuksen käytölle haettiin ja myönnettiin jatkoaikaa 30.6.2023 saakka. Perusteina olivat oppilasryhmien yhdistelyyn liittyvät, koulujen toiminnan ja kerhotoiminnan rajoitukset pandemia-aikana.

Valtion erityisavustus varhaiskasvatukseen ja esi- ja perusopetukseen koronaepidemian (COVID-19) vaikutusten tasoittamiseksi vuosille 2021–2022 (6.9.2021-31.12.2022)

Koronapandemian aiheuttamien oppimisen ja koulunkäynnin pulmatilanteiden ratkaiseminen esi- ja perusopetuksessa. Lisäämällä henkilöstöresurssia ja/tai työtunteja oppimisen tukeen, erityisopetukseen ja yhteisopettajuuteen mahdollistuu oppilaiden edellytykset osallistua täysipainoisesti opetukseen sekä vähennetään pandemian aiheuttamia negatiivisia heijastusvaikutuksia oppilaiden hyvinvointiin. Oppilaan henkilökohtainen kohtaaminen ja kuuleminen kouluarjessa mahdollistuu lisätyn resurssin turvin. Avustusta on käytetty monipuolisesti oppilaiden tukemiseen ja henkilöstön osaamisen lisäämiseen. Avustus on käytetty täysimääräisesti ja raportoidaan 30.3.2023 mennessä.

Tasa-arvoa ja kouluhyvinvointia lisäävien toimenpidekäytänteiden laadullinen kehittäminen (1.8.2021-31.12.2022)

Hankerahoituksen avulla tuetaan esi- ja perusopetuksen oppilaiden yksilöllisiä oppimispolkuja, tuetaan koulumyönteisyyttä, ehkäistään kouluakäymättömyyttä ja pystytään havaitsemaan tuen tarve varhaisessa vaiheessa sekä kohdentamaan tukitoimet ajoissa. Myönnetyllä avustuksella edistetään pysyvien toimintamallien, rakenteiden ja käytänteiden kehittämistä tukemalla opetuksen järjestäjien mahdollisuuksia palkata opettajia ja avustajia ensisijaisesti sellaisten esi- ja perusopetuksen opetusryhmien joustavaksi muodostamiseksi, joissa tehostetun tuen (oppilaalle on tehty perusopetuslain 16a §:n mukainen oppimissuunnitelma) tai erityisen tuen (oppilaalle tehty perusopetuslain 17 §:n mukainen kirjallinen päätös) piirissä olevan oppilaan/oppilaiden opetus järjestetään osittain tai kokonaan yleisopetuksessa tai joissa on erikoissairaanhoidon piirissä olevia oppilaita. Avustusta on käytetty oppilaiden tukemiseen ja tukea antavan henkilöstön lisäämiseen. Avustus on käytetty täysimääräisesti ja raportoidaan 30.3.2023 mennessä.

Harrastamisen Suomen malli (1.8.2021-30.6.2023)

Mänttä-Vilppulan Harrastamisen Suomen mallin tavoitteena on tuottaa jokaiselle peruskouluikäiselle lapselle mahdollisuus mieluiseseen maksuttomaan harrastukseen koulupäivän yhteydessä. Mieluisa harrastus lisää oppilaiden taitoja, kouluhyvinvointia, kouluun kiinnittymistä sekä antaa rakennusaineita hyvän itsetunnon kehittymiselle. Tavoitteena on luoda kerhotoimintaa, jossa saadaan perusvalmiuksia omaan harrastamiseen. Harrastustoimintaa toteutetaan jokaisen opetusyksikön yhteydessä. Hankkeeseen kuuluu myös huoltajille ja oppilaille valtakunnallisesti ja paikallisesti tehtävät kyselyt. Avustuksen käytölle haettiin ja myönnettiin jatkoaikaa 30.6.2023 saakka.

Oikeus oppia! -Juupajoen, Kuhmoisten, Mänttä-Vilppulan ja Ruoveden yhteinen Oppimisen tuen ja inklusion kehittämishanke (1.6.2021-31.12.2022)

Käytänteiden yhtenäistäminen ja osaamisen vahvistaminen lisäävät oppimisen tuen ja inklusion kehittämiseen tarvittavia valmiuksia ja lisäävät kouluhyvinvointia. Hankkeen avulla kehitetään ja selkeytetään oppimisen ja koulunkäynnin tuen käytänteitä ja luodaan joustavia opetusjärjestelyjä. Ammatillista osaamista vahvistetaan lisäämällä henkilöstön valmiuksia suunnitelmallisella ja käytänteet juurruttavalla koulutusprosessilla ja luodaan uusia toimintamalleja monialaisen yhteistyön tekemiseen. Hankkeeseen kuuluu myös huoltajien ja oppilaiden kuuleminen oppimisen tuen järjestämisen näkökulmasta. Avustuksen käytölle haettiin ja myönnettiin jatkoaikaa 30.6.2023 saakka.

Valtion erityisavustus oppilas- ja opiskelijahuollon henkilöstömitoituksen laajentamisen vaatimiin toimenpiteisiin (yhdessä Juupajoen kunnan kanssa) (6.10.2021-31.12.2022)

Mänttä-Vilppulan ja Juupajoen yhteinen oppilas- ja opiskelijahuollon henkilömitoituksen laajentaminen kohdistuu erityisesti yhteisöllisen opiskeluhoollon vahvistamiseen, kouluhyvinvoinnin ja kouluun kiinnittymisen lisäämiseen ja pandemian aiheuttamien oppimisen ja koulunkäynnin pulmatilanteiden ratkaisemiseen esi- ja perusopetuksessa ja lukiossa sekä Mäntän Seudun koulutuskeskuksessa. Lisäresursoinnin turvin vakiinnutetaan yhteisöllisen oppilashuollon interventioita ennaltaehkäisevään suuntaan. Avustuksella saatiin kuraattoritoimintaa lisäresurssia ja pystyttiin kehittämään yhteisölliseen oppilashuoltoon uusia toimintamalleja. Avustus on käytetty täysimääräisesti ja raportoidaan 30.3.2023 mennessä yhteistyössä Juupajoen kunnan kanssa.

Valtion erityisavustus lukiokoulutukseen koronaviruksen aiheuttamien poikkeusolojen vaikutusten tasoittamiseksi (15.9.2020-31.1.2022)

Valtionavustuksella tuetaan lukiokoulutuksen järjestäjiä pitkittyneen koronavirustilanteen johdosta tarvittaviin tukitoimiin opiskelijoiden osaamisvajaiden paikkaamiseksi ja hyvinvoinnin vahvistamiseksi. Valtionavustus on tarkoitettu opetukseen, ohjaukseen, hyvinvointiin ja tukitoimiin liittyvien lisäresurssitarpeiden rahoittamiseen. Tavoitteena on parantaa lukio-opiskelijoiden edellytyksiä jatkaa opintojaan lukion opetussuunnitelman perusteiden mukaisessa opetuksessa sekä tukea heitä ylioppilastutkintoon valmistautumisessa ja jatko-opintoihin siirtymisessä. Avustuksen käyttö on raportoitu keväällä 2022.

#BeActive Euroopan urheiluviikko (23.-30.9.2022)

Avustuksen tavoitteena on tarjota oppilaille liikunnallisia elämyksiä koulupäivän aikana ja tuoda esiin eurooppalaista urheiluviikon #BeActive -sanomaa. Myönnetty avustus on käytetty täysimääräisesti ja raportoitu avustuksen myöntäjälle.

Valtion erityisavustus varhaiskasvatuksen tasa-arvoa edistäviin toimenpiteisiin ja laadun kehittämiseen vuosille 2022-2023 (12.4.2022-31.12.2023)

Avustuksella tuetaan pysyvien toimintamallien, rakenteiden ja käytänteiden kehittämistä palkkaamalla varhaiskasvatukseen kaksi työntekijää. Lisähenkilöstön avulla saadaan inklusiivinen toimintatapa toimivaksi käytänteeksi varhaiskasvatuksen arkeen sekä mahdollisuuden rakenteelliseen muutokseen ryhmissä, joissa on vahvaa tukea tarvitsevia lapsia. Lisätty henkilöstöresurssi mahdollistaa myös toimintatapojen kehittämisen vanhemmuuden tukemiseksi ja yhteistyön syventämiseksi huoltajien kanssa. Avustuksen käyttö jatkuu vuoden 2023 loppuun.

Valtion erityisavustus varhaiskasvatustilain mukaisen tuen uudistamisen edistämiseksi vuosille 2022-2023 (10.5.2022-31.12.2023)

Avustuksella tuetaan uuden lain edellyttämien toimintamallien, -ympäristön ja -kulttuurin kehittämistä. Avustuksen ja lisähenkilöstön avulla tuetaan inklusiivista toimintatapaa ja vahvaa perusedagogiikkaa toimiviksi käytänteiksi varhaiskasvatuksen arkeen sekä luodaan rakenteellisia

ja toiminnallisia muutoksia erilaista tukea tarvitsevien lasten ryhmiin. Lisätty henkilöstöresurssi ja osaamisen kehittäminen mahdollistavat myös vanhemmuuden tukemisen ja yhteistyön syventämisen huoltajien kanssa. Avustuksen käyttö jatkuu vuoden 2023 loppuun.

Valtion erityisavustus joustavan esi- ja alkuopetuksen pilotointiin vuosille 2022-2023 (28.4.2022-31.12.2023)

Kehittämistoiminnassa luodaan Mänttä-Vilppulan esi- ja alkuopetuksen oppilaille omiin vahvuuksiin ja joustavaan oppimisympäristöjen toteuttamiseen perustuva opinpolun alku. Toiminnassa keskitytään luku- ja kirjoitustaidon sekä matematiikan peruslaskutaidon sekä tunne- ja vuorovaikutustaitojen kehittämiseen. Toiminnassa painotetaan yhteisten pelisääntöjen, hyvien tapojen, aikaan ja paikkaan liittyvien käsitteiden ja käytäntöjen merkitystä yhteisopettajuuden ja joustavien ryhmittelyjen keinoin. Avustuksen käyttö jatkuu vuoden 2023 loppuun.

Esi- ja perusopetuksen tasa-arvoa edistäviin toimenpiteisiin ja laadun kehittämiseen vuosille 2022-2023 (2.6.2022-31.12.2023)

Hankerahoituksen avulla parannetaan Mänttä-Vilppulan koulujen mahdollisuuksia tarjota kaikille esi- ja perusopetuksen piirissä opiskeleville onnistumisen kokemuksia ja tukea kehittyvää koulumyönteisyyttä ja kouluun kiinnittymistä. Vahvuusperustaisen opetuksen ja kasvatuksen avulla tuetaan esi- ja perusopetuksen oppilaiden yksilöllisiä oppimispolkuja, edistetään positiivista oppijaminäkuvaa ja havaitaan tuen tarpeet varhaisessa vaiheessa sekä kohdennetaan tukitoimet ajoissa. Avustusta käytetään oppilaiden tukemiseen ja tukea antavan henkilöstön lisäämiseen. Avustuksen käyttö jatkuu vuoden 2023 loppuun.

Valtion erityisavustus varhaiskasvatuksen laadun, arvioinnin ja johtamisen kehittämiseen vuosille 2022-2023 (2.6.2022-31.12.2023).

Avustuksella tuetaan varhaiskasvatuksen rakenteiden, toimintamallien ja -kulttuurin kehittämistä. Toiminnalla luodaan koko toimialuetta koskeva kehys kehittämistyöhön ja luodaan mallit tavoitteita tukevaan toimintaan, johtajuuteen ja selkeisiin yhdessä sovittuihin rakenteisiin toiminnan kaikilla tasoilla. Toiminnassa keskitytään prosessien eteenpäin vievään havainnointiin ja reflektointiin positiivisen kehityskierteen ja laadukkaan varhaiskasvatuksen vetovoiman saavuttamiseksi. Avustuksen käyttö jatkuu vuoden 2023 loppuun.

Valtion erityisavustus esi- ja perusopetuksen oppilaiden digitaalisten taitojen kehittämiseen osana Uudet lukutaidot -kehittämishjelmaa vuosille 2022-2023 (21.6.2022-31.12.2023)

Avustuksella tuetaan esi- ja perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden mukaisiin digitaalisiin taitoihin liittyvän opetuksen yhdenvertaista toteutumista koko maan alueella. Uudet lukutaidot -kehittämishjelmassa toteutetut tvt-taitojen, medialukutaitojen sekä ohjelmointiosaamisen kuvaukset perustuvat esi- ja perusopetuksen opetussuunnitelmien perusteiden laaja-alaisen osaamisen tavoitteisiin ja kuvaavat niitä taitotasoja, joita esi- ja perusopetuksen vuosiluokilla oppilaiden tulisi saavuttaa. Avustuksella tuetaan Uudet lukutaidot -kehittämishjelmassa toteutettujen hyvän pedagogisen toiminnan kuvausten käyttöönottoa esi- ja perusopetuksessa. Avustuksella edistetään lasten ja nuorten yhdenvertaista ymmärrystä, taitoja ja osaamista medialukutaidossa, tvt-taidoissa sekä ohjelmointitaidoissa Uudet lukutaidot -kehittämishjelmassa toteutettujen osaamiskuvausten mukaisesti. Avustuksella pyritään mahdollistamaan opetuskokonaisuuksien suunnitteluun ja yhteissuunnitteluun tarvittava resursointi ja tuki, sekä opetuksen toteuttamiseen tarvittava resurssi ja välineistö. Avustuksen käyttö jatkuu vuoden 2023 loppuun.

Valtion erityisavustus varhaiskasvatukseen ja esi- ja perusopetukseen koronaepidemian (COVID-19) vaikutusten tasoittamiseksi vuosille 2022-2024 (2022-31.12.2024)

Valtionavustus on tarkoitettu lasten ja oppilaiden kehityksen, oppimisen ja hyvinvoinnin tukemiseen koronaepidemian vaikutusten tasoittamiseksi. Korona-aika on vaikuttanut monin tavoin varhaiskasvatukseen ja esi- ja perusopetukseen ja vaikutukset voivat olla pitkäaikaisia. Tuen ja tukiovetuksen tarve on lisääntynyt myös sellaisilla lapsilla ja nuorilla, joilla ei ole aikaisemmin ollut tuen tarpeita tai koulunkäyntiin liittyviä ongelmia. Valtionavustuksen erityisenä tavoitteena on varmistaa edellytykset tukea heikommassa asemassa olevien, vieraskielisten, maahanmuuttotasaustaisten sekä erityisen ja tehostetun tuen piirissä olevien lasten ja oppilaiden oppimista ja kehitystä. Lisäksi tuetaan niitä lapsia ja nuoria, joiden syrjäytymisen riskiä koronaepidemian pitkittyminen on erityisesti lisännyt ja lievennetään pitkittyneiden poissaolojen vaikutuksia. Avustuksen käyttö jatkuu vuoden 2024 loppuun.

Valtion erityisavustus turvattomista oloista tulleiden lasten varhaiskasvatuksen järjestämiseen (4.3.2022-31.12.2022)

Avustusta myönnetään niiden kustannusten kompensoimiseksi, jotka ovat syntyneet ajalla 4.3.–31.12.2022 avustuksen kohderyhmälle järjestetystä varhaiskasvatuksesta. Myönnetyllä avustuksella edistetään haavoittuviin ryhmiin kuuluvien tilapäistä suojelua hakevien tai saavien, kansainvälistä suojelua hakevien ja paperittomien lasten mahdollisuutta osallistua laadukkaaseen varhaiskasvatukseen sekä kannustamaan kuntia varhaiskasvatuksen järjestämiseen näille lapsille. Avustuksen käyttö raportoidaan 30.4.2023 mennessä.

Valtionavustukset vieraskielisten sekä saamen- ja romanikielisten oppilaiden ja opiskelijoiden suomi tai ruotsi toisena kielenä -opetukseen sekä heidän oman äidinkielenä opetukseen vuonna 2022 (1.1.2022-31.12.2022)

Avustus on tarkoitettu vieraskielisten oppilaiden/opiskelijoiden suomi tai ruotsi toisena kielenä ja kirjallisuus -oppimäärän opetukseen sekä muun opetuksen omakieliseen ja suomen- tai ruotsinkieliseen tukemiseen eri oppiaineissa. Suomi tai ruotsi toisena kielenä -oppimäärän opetuksen ja muun opetuksen tukeen ovat oikeutettuja ne vieraskieliset oppilaat, jotka eivät osaa suomea tai ruotsia vastaavan ikäisen suomen- tai ruotsinkielisen oppilaan äidinkielen tasoisesti. Hakemus tehdään toteutuneiden tuntien, ryhmien ja osallistuneiden oppilaiden/opiskelijoiden määrän mukaisesti. Avustus maksetaan takautuvasti vuoden 2023 aikana.

Vapaan sivistystyön laatu- ja kehittämisavustukset 2022 (1.8.2022-31.7.2023)

Avustus on tarkoitettu kansalaisopistoille tukemaan vapaan sivistystyön kehittämistä, laatua ja vaikuttavuutta. Avustusta saa käyttää kustannuksiin, jotka aiheutuvat oppilaitoksen tai oppilaitosverkoston kehittämisestä, koulutuksen kehittämisestä, oppimateriaalien kehittämisestä ja tuottamisesta, oppimisympäristöjen kehittämisestä sekä avustuksella rahoitetun toiminnan arvioinnista. Avustuksen käyttö jatkuu vuoden 2023 loppuun.

Vapaan sivistystyön opintoseteliavustukset 2022 (2022-31.12.2023)

Opintoseteliavustus on tarkoitettu korvaamaan aikuisopiskelusta perittäviä maksuja vapaan sivistystyön tutkintoon johtamattomassa koulutuksessa. Avustuksen avulla oppilaitos voi alentaa opintomaksuja tai jättää ne kokonaan perimättä opiskelijoilta, joiden kouluttautumista halutaan edistää. Avustuksen käyttö jatkuu vuoden 2023 loppuun.

Sivistyslautakunnan toteumaprosentti on 152,83 prosenttia ja sivistystoimen hallinnon 101,86 prosenttia. Ylitys johtui seuraavista asioista. Sivistyslautakunnan kustannuspaikalle kirjautui sivistysjohtajan sijaisen palkkaa helmikuussa, edellisen sivistysjohtajan virkasuhteen päättymiseen liittyviä palkkakuluja, yhden koulunkäynninohjaajan työkoekielukustannuksia lähes 3 kk ajalta ja toiselle kustannuspaikalle kuuluneiden palkkakulujen kirjautuminen lautakunnan kustannuspaikalle.

Varhaiskasvatuspalvelut

Vastuualueen tilivelvollinen viranhaltija: Sivistysjohtaja

Varhaiskasvatuspalveluissa aloitettiin varhaiskasvatuksen palveluverkon tarkastelu kesällä 2022. Tavoitteena oli saada kokonaiskäsitys nykyisestä palveluverkosta ja samalla hakea talouden tasapainottamista varten mahdollisia säästöjä. Vuotta 2022 leimasi Ukrainan sota. Sen johdosta varhaiskasvatuspalveluita tarjottiin myös ukrainalaisille turvapaikanhakijoille. Heidät sijoitettiin Vilppulankosken päiväkotiin. Samalla huomattiin yleisesti varhaiskasvatusta tarvitsevien lasten kasvanut määrä, joka puolestaan vaikuttaa tilojen riittävyteen.

Uusi varhaiskasvatustalaki astui voimaan 1.8.2022 ja varhaiskasvatussuunnitelma päivitettiin. Toiminnan kehittämistä varten haettiin jo keväällä hankerahaa, jota myös saatiin. Uutena avauksena päätettiin aloittaa vuosittaisten painopistealueiden laatiminen varhaiskasvatuksessa. Elokuun kokouksessa sivistyslautakunta asettikin varhaiskasvatuksen toimintavuodelle erityiseksi arviointikohteeksi positiivisen vuorovaikutuksen. Arviointikohteen tavoitteiden toteutumista tarkastellaan kyselyin ja positiivisen vuorovaikutuksen toteutumista tuetaan henkilöstön monipuolisella osaamisen lisäämisellä ja tiimikeskusteluilla.

Alle kouluikäisiä lapsia oli varhaiskasvatuksessa 31.12.2022 oli 269, joka on 80,30 % 0-6 – vuotiaiden ikäryhmästä. Osallistuneista alle kolmevuotiaita oli 65. Tehostettua tai erityistä tukea sai 27 lasta. Päiväkodeissa varhaiskasvatuksessa lapsia oli 253, joista vuoroa käyttöä käytti 29 lasta, ryhmäperhepäivähoidossa oli 8 ja perhepäivähoidossa 8 lasta. Perhepäivähoitoa järjestettiin päiväkodeissa. Osallistumisaste hieman nousi vuodesta 2021, jolloin 0-6-vuotiaista 77,27 % osallistui varhaiskasvatukseen. Esiopetusta täydentävää varhaiskasvatusta tarvitsevia esioppilaita oli 45 (72,58 % ikäryhmästä, vuonna 2021 prosentti oli 63,38 %). Esioppilaiden osapäivähoitoa järjestettiin esiopetuksen yhteydessä päiväkodissa sekä koulun esiopetustiloissa. Kotihoidontuen kustannukset nousivat 30 330,13 euroa arvioitua suuremmiksi.

Varhaiskasvatuskysely 2022

Vuotuinen varhaiskasvatuskysely oli auki 2.-20.11.2022. Kysely lähetettiin kaikille varhaiskasvatus- ja esiopetuspalveluiden piirissä oleville perheille/huoltajille. Kyselyyn lähetettiin sähköinen vastauslinkki Daisyn kautta. Kyselystä tiedotettiin kaikkia asiakasperheitä Daisyn kautta ja kaupunkilaisia kaupungin tiedotuskanavien kautta.

Varhaiskasvatuspalveluiden piirissä oli kyselyn toteuttamisaikana 273 lasta. Vastauksia saatiin 86. Varhaiskasvatuskysely on toteutettu edellisen kerran joulukuussa 2021 ja saatuja vastauksia hyödynnettiin vertailussa. Kysely toteutetaan jälleen ensi vuonna, jolloin saadaan lisää vertailutietoa lapsen edun, varhaiskasvatuksen laadun ja vanhempien kanssa tehtävän yhteistyön kehittämiseksi. Kyselyssä vanhemmat arvioivat kokemuksistaan varhaiskasvatuspalveluista, vuorovaikutuksesta varhaiskasvatushenkilöstön kanssa sekä varhaiskasvatuksen tiedottamisen sujuvuutta.

Kyselyyn vastasivat lasten huoltajat. He arvioivat kysymyksiä asteikolla Täysin samaa mieltä (4) – Samaa mieltä (3) – Osittain eri mieltä (2) – Täysin eri mieltä (1).

Kyselyn tulokset ja vertailu vuoden 2021 kyselyyn ovat yleisesti nähtävillä <https://www.manttavilppula.fi/kaupunkipalvelut/lasten-paivahoito/>.

Vastualueen toiminnalliset tavoitteet

Toiminnallinen tavoite	Mittari	Tavoitetaso	Tavoitteen toteutuminen
Asiakastiedon kerääminen kerran vuodessa ja tiedon hyödyntäminen palvelujen järjestämisessä	Asiakastyytyväisyyskyselyn tulokset	Laadukkaan varhaiskasvatus-toiminnan toteuttaminen. Asiakastyytyväisyyskyselyn tulostavoite 3,5 (asteikolla 1-5)	Tavoite toteutui joiltakin kyselyn osa-alueilta, kuten lasten saama positiivinen palaute lisääntyi ja tulokseksi tuli 3,5.
Päiväkotiyksiköiden käyttöasteen nosto	Käyttöaste %	Käyttöaste on vähintään päivämuotoisissa päiväkodeissa < 85 %	Tavoitteen prosentuaalinen mittaaminen ei Daisy –ohjelman ongelmista johtuen tällä hetkellä onnistu.
Varhaiskasvatuksen luma-kasvatuksen suunnitelman laatiminen	Suunnitelma on laadittu	Vuoden 2022 aikana laaditaan varhaiskasvatuksen lumakasvatuksen toimintamalli	Ei toteutunut. Asialle ei saatu erillistä hankerahoitusta.

Varhaiskasvatuspalvelut yhteensä

	TP	TA	TP
	2021	2022	2022
<i>ulkoiset toimintaluvut (sit.)</i>			
TULOSLASKELMA			
TOIMINTATUOTOT			
<i>Myyntituotot</i>	48 269,00	55 000,00	34 073,00
<i>Tuet ja avustukset</i>	63 861,22		21 753,00
<i>Muut toimintatuotot</i>	814,56		1 050,20
TOIMINTATUOTOT	399 999,36	311 250,00	304 249,36
TOIMINTAKULUT			
<i>Henkilöstökulut</i>	-2 681 514,64	-2 744 420,00	-2 729 348,58
<i>Palvelujen ostot</i>	-62 665,17	-75 500,00	-28 321,70
<i>Aineet, tarvikkeet ja tavarat</i>	-24 158,86	-39 550,00	-17 924,94
<i>Avustukset</i>	-334 093,48	-306 000,00	-336 330,13
<i>Muut toimintakulut</i>	-34 825,76	-14 200,00	-21 045,97
TOIMINTAKULUT	-3 137 257,91	-3 179 670,00	-3 132 971,32
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-2 737 258,55	-2 868 420,00	-2 828 721,96
<i>Rahoitustuotot ja -kulut</i>			-1,26
VUOSIKATE	-2 737 258,55	-2 868 420,00	-2 828 723,22
*TILIKAUDEN TULOS	-2 737 258,55	-2 868 420,00	-2 861 957,02
Sisäiset toimintatulot/menot	-1 025 861,58	-983 775,00	-1 000 509,49

Esi ja perusopetuspalvelut

Esiopetusta järjestettiin peruskouluissa erillisryhmissä sekä Koskelan alakoulussa, joka kuuluu hallinnollisesti Savosenmäen kouluun.

Esiopetusoppilaita oli 64, mikä on 7 oppilasta vähemmän kuin edellisvuonna. Esiopetuksessa oli 16 kuljetusedun saanutta oppilasta.

Esiopetuksen oppilasmäärät kouluittain

Esiopetusoppilaat Tilastointipäivä 20.9.	2018-2019	2019-2020	2020-2021	2021-2022	2022-2023
Vilppulankosken koulu	37	29	22	22	22
Kolhon koulu	7	9	3	8	5
Savosenmäen koulu	30	33	29	26	22
Koskelan alakoulun esiopetus (aiemmin Miinanhelmen esiopetus)	11	15	14	15	15
Yhteensä	85	86	68	71	64

Tunnusluvut	TP2019	TP2020	TA2021	TP2021	TA2022	TP2022
Esiopetus €/oppilas, kaikki yhteensä	5 496	6 434	7 156	7 343	7 406	6 880
Miinanhelmi	4 553	5 830	6 062	6 777	6 340	5 881
Savosenmäki	8 222	6 629	6 567	7 184	7 980	6 864
Vilppulankoski	4 922	5 999	6 596	6 923	6 364	6 384
Kolho	7 202	10 927	24 588	11 870	11 279	10 925

Oppilaat TP2022 = 20.9.2021 ja 20.9.2022 keskiarvo. TA2022 = 20.9.2021 oppilaat

Perusopetuksessa oppilaita oli 38 oppilasta enemmän kuin edellisvuonna. Valmistavan opetuksen oppilaita oli 30 tilastointipäivänä 20.9.2022. Yhteensä perusopetusoppilaita oli 824. Tehostettua tukea sai 161 oppilasta (19 %) ja erityisen tuen piirissä oli 65 oppilasta (8 %). Pidennetyn oppivelvollisuuden oppilaita oli 16 (2 %).

Valmistavaa opetusta järjestetään kaikille maahanmuuttajataustaisille oppilaille, joilla ei ole tarvittavia kielellisiä valmiuksia perusopetuksessa opiskeluun. Kesällä 2022 saatiin tieto valmistavaan opetukseen saapuvien alaikäisten määrä. Valmistava opetus aloitettiin elokuussa, joten toiminta piti rakentaa lyhyen ajan sisällä 30 oppilaalle. Myös opetustilat ja hallinnon järjestäminen piti suunnitella nopeasti. Valmistavan opetuksen osalta rehtorin hallinnollisia tehtäviä hoiti ensin Vilppulankosken koulun rehtori ja lokakuun alusta alkaen yläkoulun rehtori.

Esi- ja perusopetuksen osalta päätettiin aloittaa kouluverkkoselvityksen laatiminen. Varsinaista kouluverkkoselvitystä ei ollut tehty aikaisemmin Mänttä-Vilppulassa.

Vuoden aikana rehtoreiden osalta oli vaihtuvuutta, kun Kolhon koulun rehtori lähti töihin toiseen kuntaan ja Kolhon koulun rehtorin tehtävät sulautettiin osaksi Vilppulankosken koulun rehtorin tehtäviä. Samalla myös Vilppulankosken koulun rehtori vaihtui peräti kaksi kertaa, kun huhtikuussa aloittanut uusi rehtori irtisanoutui koeajalla ja rehtorin tehtävät siirtyivät vararehtorille.

Sivistyslautakunta asetti toukokuussa perusopetukselle painopistealueet lukuvuotta 2022-2023 varten. Painopistealueiksi asetettiin oppilaiden ja henkilöstön hyvinvointi, tieto- ja viestintäteknisten taitojen parantaminen ja joustavat ryhmittelyt.

Sivistystoimi järjesti koulukuljetuksen 161:lle perusopetuksen oppilaalle, joista 14 oli maksullisena myönnettyjä. Matkustus- ja kuljetuspalveluihin eli oppilaiden kuljetuksiin kului esi- ja perusopetuksessa 646 103,16 euroa. Esi- ja perusopetuksen kuljetusten kustannukset nousivat 61 483,16 euroa.

Koulukuljetuskilpailutus järjestettiin keväällä 2022. Kilpailutuksessa ei kuitenkaan ollut mukana kaikkia reittejä. Ukrainan sota nosti koulukuljetusten hintoja kilpailutuksessa. Tarkoitus on kilpailuttaa kaikki koulukuljetusreitit uudelleen pidemmäksi aikaa vuonna 2023.

Perusopetuksen oppilasmäärät kouluittain

Tilastointipäivä 20.9.2022	2019-2020	V	2020-2021	V	2021-2022	V	2022-2023	V
Vilppulankosken koulu	193		190		162		164	
Kolhon koulu	53		51		48		49	
Savosenmäen koulu	293	4	282	7	266		260	
Vilppulan yhteiskoulu	124		122		138		124	
Koskelan yläkoulu	156		143	6	157		147	
Pienryhmä	11		11		15		16	
Yhteensä	830	4	799	13	786	0	824	30

Savosenmäen koulu = Savosenmäen koulu ja Koskelan alakoulu, V=valmistavan opetuksen oppilaat

Tunnusluvut	TP2019	TP2020	TA2021	TP2021	TA2022	TP2022
Perusopetus €/oppilas, kaikki yhteensä	8 817	8 971	9 411	9 016	9 267	9 044
Vilppulankosken koulu	7 633	7 710	8 219	8 622	9 322	9 385
Kolhon koulu	9 160	8 787	9 824	8 651	9 606	8 779
Savosenmäen koulu	7 156	7 404	7 961	7 604	8 707	8 310
Vilppulan yhteiskoulu	11 617	11 270	11 088	9 938	10 681	10 447
Koskelan yläkoulu	10 100	10 716	10 815	10 165	10 139	9 593
Pienryhmät	20 263	22 854	28 419	23 006	20 083	18 603

TA2022= 20.9.21 oppilaat, TP2022= 20.9.21 ja 20.9.22 oppilasmäärien keskiarvo.

Koulukuljetuskustannukset sekä aamu- ja iltapäivätoiminta ei ole mukana €/oppilas tunnusluvuissa.

Toiminnallinen tavoite	Mittari	Tavoitetaso	Tavoitteen toteutuminen
Palautteen kerääminen huoltajilta oppimisen tuen toteutumisesta esi- ja perusopetuksessa. Tiedon	Palautekyselyn tulokset	Laadukkaan oppimisen tuen toteuttaminen yhteistyössä huoltajien kanssa. Palautekyselyn tulostavoite 3,5 (asteikolla 1-5)	Kysely on toteutettu syksyllä 2022 neljän kunnan yhteisenä. Kyselyn vastauksiin voi tutustua https://peda.net/id/1fead0c8a17

hyödyntäminen palvelujen järjestämisessä			
Resurssien tehokas ja tarkoituksenmukainen käyttäminen	9 267 €/ oppilas	Opetusryhmät muodostetaan tarkoituksenmukaisesti ja tehokkaasti	9 044 €/oppilas Tavoite toteutui
Esi- ja perusopetuksen luma-opetuksen suunnitelman laatiminen	Suunnitelma on laadittu	Vuoden 2022 aikana laaditaan esi- ja perusopetuksen lumaopetuksen toimintamalli	Tämä tavoite ei toteutunut suunnitellulla tavalla, koska suunniteltua hankerahaa "Innovatiivisten oppimisympäristöjen kehittäminen" ei saatu.

Kunnat voivat järjestää aamu- ja iltapäivätoimintaa 1-2-luokkalaisille ja erityisoppilaille, mutta velvollisuutta toiminnan tarjoamiseen ei ole. Kunta saa valtionosuutta perusopetuslain mukaisen koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestämiseen.

Aamu- ja iltapäivätoimintaan osallistuneet oppilaat

Aamu- ja iltapäivätoimintaan osallistuminen	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2020	31.12.2021	31.12.2022
Vilppulankosken koulu	16	21	19	19	14	15
Kolhon koulu	8	10	10	13	7	9
Savosenmäen koulu	25	31	33	22(+5)	24	21
Pienryhmä	6	5	4	5	5	4
Yhteensä	55	67	66	59(+5)	50	49

Esi- ja perusopetuspalvelut yhteensä

	TP 2021	TA 2022	TP 2022
<i>ulkoiset toimintaluvut (sit.)</i>			
TULOSLASKELMA			
TOIMINTATUOTOT			
<i>Myyntituotot</i>	452 540,75	418 200,00	462 565,98
<i>Tuet ja avustukset</i>	36 269,70		20 129,26
<i>Muut toimintatuotot</i>		240,00	349,44
TOIMINTATUOTOT	488 810,45	449 190,00	516 368,02
TOIMINTAKULUT			
<i>Henkilöstökulut</i>	-5 674 358,10	-5 760 350,00	-5 274 883,75
<i>Palvelujen ostot</i>	-874 677,89	-910 000,00	-869 505,75
<i>Aineet, tarvikkeet ja tavarat</i>	-230 321,62	-341 360,00	-250 215,23
<i>Avustukset</i>			
<i>Muut toimintakulut</i>	-18 436,85	-52 570,00	-59 641,69
TOIMINTAKULUT	-6 797 794,46	-7 064 280,00	-6 454 246,42

TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-6 308 984,01	-6 615 090,00	-5 937 878,40
Rahoitustuotot ja -kulut			-500,74
VUOSIKATE	-6308984,01	-6615090,00	-5938379,14
*TILIKAUDEN TULOS	-6 308 984,01	-6 615 090,00	-5 937 878,40
Sisäiset toimintatulot/menot	-2 337 357,04	-1 997 592,00	-2 200 481,34

Lukiokoulutus

Lukion opiskelijamäärä lisääntyi merkittävästi syksyllä, kun uusia opiskelijoita aloitti peräti 59. Heistä yli 20 oli Finest Future –organisaation kautta tulleita ulkomaalaisia opiskelijoita. Näin ollen lukion opiskelijamäärä nousi 102 opiskelijasta 130 opiskelijaan.

Lukion rehtorin tehtäviä on hoitanut oman toimensa ohella opinto-ohjaaja. Tavoitteena on tarkastella kouluverkko selvityksen yhteydessä myös lukiokoulutuksen järjestämistä ja samalla myös rehtorin tehtävien hoitamisen järjestämistä kasvaneessa ja kansainvälistyneessä lukiossa.

Vuoden loppupuolella lukion opetussuunnitelma päivitettiin mutta päivitetty opetussuunnitelma hyväksyttiin vasta vuoden 2023 puolella.

Lukion sisäänottokeskiarvo oli lääketieteellis-luonnontieteelliselle linjalle 8,31 ja yleislinjalle 7,25. Vuonna 2022 ylioppilaaksi valmistui yhteensä 15 opiskelijaa, joista 14 keväällä ja yksi syksyllä.

Ulkoisen laskennan kulujen mukaan lukion opiskelijakohtainen kustannus on 7830 €. Sisäisten kulujen vyörytykset huomioiden opiskelijakohtainen kulu on 10 771 €.

Toiminnallinen tavoite	Mittari	Tavoitetaso	Tavoitteen toteutuminen
Opiskelijamäärän säilyttäminen ja vakauttaminen lisäämällä lukion vetovoimaa ja saavutettavuutta	Lukion aloittavien opiskelijoiden lukumäärä vähintään 50 opiskelijaa	Lukion markkinoinnin vahvistaminen, saavuttavuuden parantaminen sekä opiskelija-asumisen parantaminen yhteistyössä sidosryhmien kanssa.	Aloittavien opiskelijoiden määrä oli 60. Tavoite toteutui. Markkinoinnin kehittäminen jäi vielä kesken.
Tasapainoinen talous	€/opiskelija	8 535 €/opiskelija	10 771 € / opiskelija
Hyvät oppimistulokset ja riittävien jatko-opintovalmiuksien tarjoaminen	Sijoitus Pirkanmaan lukioiden vertailussa Ylioppilaskirjoitusten tulokset verrattaessa muihin lukioihin Pirkanmaalla	Sijoitus Pirkanmaan lukioiden joukossa sama kuin vuonna 2021	Ei toteutunut.

Opiskelijamäärät lukio Tilastointipäivä 20.9.2022	2018-2019	2019-2020	2020-2021	2021-2022	2022-2023
Opiskelijat	126	124	116	113	130
Etäopiskelijat	2	0	0	0	0
Yhteensä	128	124	116	113	130

Tunnusluvut	TP2018	TP2019	TP2020	TA2021	TP2021	TA2022	TP2022
€/opiskelija	9 941	10 265	10 066	10 219	10 517	10 696	10 771

Opiskelijat 20.1.2022 ja 20.9.2022 keskiarvo.

Lukiokoulutus yhteensä

	TP 2021	TA 2022	TP 2022
<i>ulkoiset toimintaluvut (sit.)</i>			
TULOSLASKELMA			
TOIMINTATUOTOT			2 908,74
<i>Myyntituotot</i>			
<i>Tuet ja avustukset</i>			
<i>Muut toimintatuotot</i>			
TOIMINTATUOTOT			
TOIMINTAKULUT			
<i>Henkilöstökulut</i>	-800 922,97	-738 670,00	-789 380,13
<i>Palvelujen ostot</i>	-25 828,91	-35 200,00	-25 093,34
<i>Aineet, tarvikkeet ja tavarat</i>	-34 041,19	-46 800,00	-41 164,69
<i>Avustukset</i>			
<i>Muut toimintakulut</i>	-40 320,58	-60 600,00	-41 622,86
TOIMINTAKULUT	-901 113,65	-881 270,00	-897 261,02
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-901 113,65	-881 270,00	-894 352,28
<i>Rahoitustuotot ja -kulut</i>			
VUOSIKATE	-901 113,65	-881 270,00	-894 352,28
*TILIKAUDEN TULOS	-920 467,32	-881 270,00	-912 230,27
Sisäiset toimintatulot/menot	-374 501,35	-364 765,00	-342 624,70

Kansalaisopisto ja muut sivistyspalvelut

Autere-opisto

Autere-opisto on Mänttä-Vilppulan kaupungin ylläpitämä kansalaisopisto, jossa harjoitetaan vapaata sivistystyötä kaikkien asukkaiden hyväksi. Opisto mahdollistaa elinikäistä oppimista, tukee asukkaiden elämänhallintaa, hyvinvointia ja monipuolista harrastustoimintaa. Opetukseen voi osallistua kuka tahansa iästä ja koulutustaustasta riippumatta. Kansalaisopistojen toiminnan perusrahoitus tulee valtiolta yksikköhinnan perusteella, kurssimaksuista ja kunnan omasta rahoitusosuudesta. Autere-opiston opinto-ohjelma jaettiin joka talouteen Mänttä-Vilppulassa ja se julkaistiin myös verkkoversiona.

Autere-opisto on Mänttä-Vilppulan kaupungin ylläpitämä kansalaisopisto, jossa harjoitetaan vapaata sivistystyötä kaikkien asukkaiden hyväksi. Opisto mahdollistaa elinikäistä oppimista, tukee asukkaiden elämänhallintaa, hyvinvointia ja monipuolista harrastustoimintaa. Opetukseen voi osallistua kuka tahansa iästä ja koulutustaustasta riippumatta. Kansalaisopistojen toiminnan perusrahoitus tulee valtiolta yksikköhinnan perusteella, kurssimaksuista ja kunnan omasta rahoitusosuudesta. Autere-opiston opinto-ohjelma jaettiin joka talouteen Mänttä-Vilppulassa ja se julkaistiin myös verkkoversiona.

Kevätlukukauden 2022 aloitusta haittasivat pandemian vuoksi asetetut rajoitustoimenpiteet. Opiston kevätlukukausi jäi rajoituksista johtuen osalla kursseista normaalia lyhyemmäksi. Useimpien kurssien kohdalla kevätkautta jatkettiin toukokuulle saakka. Koronarajoitukset näkyivät edelleen hygienia- ja turvallisuusmääräyksinä sekä henkilömäärärajoituksina yleisöluentojen osalta.

Vuonna 2022 Autere-opiston opetustunteja toteutettiin noin 5020 kpl sisältyen noin sataan eri kurssiin. Kurssiosallistumisia on ollut noin 1980. Vuonna 2022 uusia kursseja opinto-ohjelmassa toteutui 15 kappaletta. Yleisöluennot ovat olleet kaikille avoimia ja maksuttomia. Yleisöluentoja toteutettiin 9 kappaletta.

Toiminnallinen tavoite	Mittari	Tavoitetaso	Tavoitteen toteutuminen
Monipuolisen opetustarjonnan toteuttaminen tehokkaasti	Opetustuntien määrä	5 800 h/vuosi	Tavoite ei toteutunut, koska alkuvuonna oli vielä koronarajoituksia. Opetustuntien lukumäärä oli 5020h.
Tasapainoinen talous	Osallistujamäärät kursseille/vuosi Yksikköhinta € /asukas	2 400 hlöä/vuosi 29 €/asukas	Ei toteutunut. Koronarajoituksista johtuen. Tavoite toteutui (22 €/asukas*).

*Yksikköhinta €/asukas on laskettu tilikauden tuloksen (ulkoiset kulut) ja 31.12.2021 asukasluvun mukaan.

Musiikkiopisto

Merikanto-opisto on seutukunnallinen taideoppilaitos, jonka tehtävänä on antaa korkeatasoista ja monipuolista taiteen perusopetusta laajan oppimäärän mukaan musiikin ja tanssin taiteenaloilla

sekä järjestää konsertteja ja muuta musiikkikulttuurin kehittämiseen liittyvää toimintaa oppilaitoksen ja sen toimintaympäristön erityistarpeet ja mahdollisuudet huomioiden.

Opetus luo edellytyksiä hyvän musiikkisuhteen syntymiselle ja sen myötä musiikin elinikäiselle harrastamiselle. Oppilas saa riittävät tiedot ja taidot musiikin ammatillisiin opintoihin.

Merikanto-opisto tuottaa taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän mukaiset palvelut suunnitelmakauden aikana Virtain, Ähtärin, Mänttä-Vilppulan ja Oriveden kaupungeille sekä Ruoveden ja Juupajoen kunnille nykyisellä tuotantotavalla eli kunnallisena toimintana.

Kansalaisopisto ja muut sivistyspalvelut yhteensä:

	TP	TA	TP
	2021	2022	2022
<i>ulkoiset toimintaluvut (sit.)</i>			
TULOSLASKELMA			
TOIMINTATUOTOT			
<i>Myyntituotot</i>	450,00		320,00
<i>Maksutuotot</i>	28 975,50	63 000,00	56 346,00
<i>Tuet ja avustukset</i>	8 295,29	15 000,00	32 704,08
<i>Muut toimintatuotot</i>		200,00	
TOIMINTATUOTOT	37 720,79	78 200,00	89 370,08
TOIMINTAKULUT			
<i>Henkilöstökulut</i>	-184 051,21	-283 230,00	-227 354,58
<i>Palvelujen ostot</i>	-129 266,15	143 390,00	-150 992,10
<i>Aineet, tarvikkeet ja tavarat</i>	-34 51,54	-3 500,00	-2 920,21
<i>Avustukset</i>			
<i>Muut toimintakulut</i>	-14 468,42	-7 100,00	-8 687,66
TOIMINTAKULUT	-331 327,32	-437 220,00	-389 954,55
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-293 606,53	-359 020,00	-300 584,47
<i>Rahoitustuotot ja -kulut</i>			
VUOSIKATE	-305 216,20	-359 020,00	-310 892,21
*TILIKAUDEN TULOS	-305 216,20	-359 020,00	-310 892,21
Sisäiset toimintatulot/menot	-260 427,96	-313 307,00	-133 408,89

Sivistyslautakunta yhteensä

	TP	TA	TP
	2021	2022	2022
<i>ulkoiset toimintaluvut (sit.)</i>			
TULOSLASKELMA			
TOIMINTATUOTOT			
<i>Myyntituotot</i>	501 259,75	473 200,00	496 958,98
<i>Tuet ja avustukset</i>	316 954,47	360 890,00	604 507,31
<i>Muut toimintatuotot</i>	814,56	440,00	1 399,64
TOIMINTATUOTOT	1 171 328,56	1 184 530,00	1 439 908,43
TOIMINTAKULUT			
<i>Henkilöstökulut</i>	-9 755 131,09	-10 029 930,00	-9 632 767,03
<i>Palvelujen ostot</i>	-1 132 226,90	-1 270 550,00	-1 191 886,53
<i>Aineet, tarvikkeet ja tavarat</i>	-295 403,36	-462 720,00	-327 467,14
<i>Avustukset</i>	-334 093,48	-306 000,00	-336 330,13
<i>Muut toimintakulut</i>	-117 229,65	-135 470,00	-133 913,28
TOIMINTAKULUT	-11 634 084,48	-12 204 670,00	-11 622 364,11
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-10 462 755,92	-11 020 140,00	-10 182 455,68
<i>Rahoitustuotot ja -kulut</i>			-1 171,09
VUOSIKATE	-10 462 755,92	-11 020 140,00	-10 182 455,68
*TILIKAUDEN TULOS	-10 679 859,63	-11 020 140,00	-10 443 668,73
Sisäiset toimintatulot/menot	-4 019 244,23	-3 664 754,00	-3 691 228,98

Kulttuuri- ja hyvinvointilautakunta

Kulttuuri ja hyvinvointipalvelut

Palvelualueen tilivelvollinen viranhaltija: Kulttuurijohtaja

Kulttuuri- ja hyvinvointilautakunnalle kuuluvat vastuualueet: hallinto, kulttuuri- ja matkailupalvelut, kirjastopalvelut, nuorisopalvelut, liikunta- ja järjestöpalvelut sekä työllisyys- ja kasvupalvelut.

Kulttuuri- ja hyvinvointilautakunnan toiminta päättyi 31.12.2022. Lautakunnan toiminnot yhdistettiin 1.1.2023 alkaen sivistys- ja kulttuurilautakuntaan.

Kulttuuri- ja hyvinvointipalvelut yhteensä (ulkoinen)

	TP	TA	TP
	2021	2022	2022
<i>ulkoiset toimintaluvut (sit.)</i>			
TULOSLASKELMA			
TOIMINTATUOTOT			
<i>Myyntituotot</i>	317 049,14	473 900,00	381 680,03
<i>Tuet ja avustukset</i>	388 598,51	373 800,00	429 760,93
<i>Muut toimintatuotot</i>	9 818,94	7 500,00	10 382,38
TOIMINTATUOTOT	715 466,59	855 200,00	821 823,34
TOIMINTAKULUT			

Henkilöstökulut	-1 812 165,74	-1 782 380,00	-1 663 851,57
Palvelujen ostot	-365 088,04	-488 058,00	-430 143,01
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-185 449,25	-170 620,00	-164 335,75
Avustukset	-836 193,35	-800 347,00	-777 840,26
Muut toimintakulut	-86 557,35	-88 860,00	-84 489,40
TOIMINTAKULUT	-3 285 453,73	-3 330 265,00	-3 120 659,99
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-2 569 987,14	-2 475 065,00	-2 298 836,65
Rahoitustuotot ja -kulut	-8,00		-8,47
VUOSIKATE	-2 569 995,14	-2 475 065,00	-2 298 845,12
*TILIKAUDEN TULOS	-2 569 995,14	-2 475 065,00	-2 298 845,12
Sisäiset toimintatulot/menot			

Palvelualueen kokonaistulos ulkoisten kulujen osalta pysyi talousarviossa.

Kulttuuri- ja hyvinvointipalvelut hallinto

Vastuualueen tilivelvollinen viranhaltija: Kulttuurijohtaja

Vastuualueen henkilöstö: 1 htv (kulttuurijohtaja 0,5 htv, toimistos sihteeri 0,5 htv).

Kulttuuri- ja hyvinvointilautakunta on vastannut palvelualueen hallinnosta ja päätöksenteosta.

Lautakunta kokoontui 11 kertaa vuoden 2022 aikana. Lautakunta on päättänyt myös kaupungin taidehankintamäärärahojen käytöstä.

Hallintotyöskentelyn kautta on johdettu koko palvelualueen toimintaa, henkilöstöä ja toiminnan kehittämistä sekä päätöksentekoon tuotavien asioiden valmistelua ja hallintokäsittelyä.

Hallinnon toiminnalliset tavoitteet

Toiminnallinen tavoite	Mittari	Tavoitetaso	Tavoitteen toteutuminen
Edistää osallistumista ja asukasdemokratiaa toteuttavien asiantuntija- ja työryhmien toteuttamista	Hyvinvointityöryhmä Ehkäisevän päihdetyön työryhmä Nuorisovaltuusto KH asettamat muut asiantuntijaryhmät Vastuualueiden muiden monialaisten työryhmien määrä ja toiminnan toteutuminen	Toiminnan toteutuminen suunnitellulla tavalla.	Toteutettu suunnitelman mukaisesti hyvinvointityöryhmä, ehkäisevä päihdetyön työryhmä, asumismarkkinoinnin työryhmä ja nuorisovaltuuston toiminta sekä järjestöfoorumit.
Ylläpitää kulttuuri-, vapaa-aika- ja työllisyyspalveluiden toteutumista lähipalveluina	Lautakunnassa hyväksytyt toiminnalliset tavoitteet ja niiden seuranta	Vastuualueiden tarkennetut toiminnalliset tavoitteet vuodelle 2022.	Tavoitteiden toteutumista seurattu suunnitelman mukaisesti lautakuntakokousten ajankohtais- ja osavuosikatsausten yhteydessä.

Palvelualueen talouden ja toiminnan tasapaino	Lautakunnan talousseuranta, osavuositarkastukset, hankerahoitukset	Talouden tasapaino ja hankerahoituksen toteutuminen suunnitellulla tavalla	Talousseurantaa toteutettu suunnitelman mukaisesti lautakuntakokousten yhteydessä.
---	--	--	--

Hallinto yhteensä

	TP	TA	TP
	2021	2022	2022
<i>ulkoiset toimintaluvut (sit.)</i>			
TULOSLASKELMA			
TOIMINTATUOTOT			
<i>Myyntituotot</i>			201 29
<i>Tuet ja avustukset</i>	46 509,40		883,10
<i>Muut toimintatuotot</i>			
TOIMINTATUOTOT	46 509,40		1 084,39
TOIMINTAKULUT			
<i>Henkilöstökulut</i>	-93 260,90	-67 340,00	-79 614,25
<i>Palvelujen ostot</i>	-12 573,45	-4 660,00	-5 060,06
<i>Aineet, tarvikkeet ja tavarat</i>	-1 713,69	-1 600,00	-1 271,58
<i>Avustukset</i>			
<i>Muut toimintakulut</i>	-680,00	-650,00	-820,61
TOIMINTAKULUT	-108 228,04	-74 250,00	-86 766,50
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-61 718,64	-74 250,00	-85 682,11
<i>Rahoitustuotot ja -kulut</i>			
VUOSIKATE	-61 718,64	-74 250,00	-85 682,11
*TILIKAUDEN TULOS	-61 718,64	-74 250,00	-85 682,11
Sisäiset toimintatulot/menot	0	-20992,00	-12707,82

Hallinnon tulos ylittyi henkilöstökulujen osalta, johtuen hallintosihteerin eläköitymiseen liittyvistä kustannuksista keväällä ja pakottavista henkilöstön sijaistamisjaksoista syksyllä sekä lautakunnan ennakoitua suuremmista kokouspalkkioista ylimääräisten kokousten vuoksi.

Kulttuuri- ja matkailupalvelut

Vastuualueen tilivelvollinen viranhaltija: Kulttuurijohtaja

Vastuualueen henkilöstö: 2,4 htv (kulttuurijohtaja 0,5 htv, suunnittelija 0,5 htv, matkailupalveluiden tuottaja 1 htv, kulttuurihankkeen ma. tuottaja 0,4 htv).

Kulttuuri- ja matkailupalveluihin sisältyivät kulttuuripalvelut, matkailu- ja kaupunkimarkkinointi sekä kulttuurihanke (Operaatio Pirkanmaa). Kulttuuripalveluiden yhteydessä kehitettiin ja tuettiin monia paikallisia kulttuuritapahtumia yhteistyössä eri yhdistystoimijoiden kanssa edistämään kaupungin tunnettua, elinvoimaa ja asukashyvinvointia sekä matkailutuloa yrityksille ja tapahtumatoimijoille. Vastuualueella koordinoitiin koko kuntaa koskeva teemavuosi järjestöille (Yhdessä olemme enemmän) ja kolme yhteistyötä edistävää järjestöfoorumia.

Kulttuuri- ja hyvinvointilautakunta tuki toimintasuunnitelman mukaisesti avustuksilla merkittäviä festivaaleja kuten Mäntän kuvataideviikkoja, Mäntän Musiikkijuhlia ja Kevyttä Klassista -tapahtumaa.

Omana tuotantona toteutettiin Taiteen edistämiskeskuksen ja kuvataiteen ammattikorkeakoulujen rahoitustuella valmistuvien kuvataiteilijoiden Kuvataiteen valtakunta -näyttely.

Paikallisia muita tapahtumia ja yhdistysten kulttuuritoimintaa avustettiin kevään kulttuuriavustushaun kautta. Nämä kohdentuivat erityisesti kuoro-, musiikkiryhmä-, kotiseutumuseo-, lastentapahtuma-, kylätapahtuma- ja taideseuratoimintaan koko kunnan alueella. Lautakunnan myöntämiä avustuksia oli 16 kpl.

Taidekaupunki oli aktiivisesti mukana koko maakunnan kattavassa Operaatio Pirkanmaa 2022-2024 -kulttuuriohjelmassa. Siinä on hyödynnetty Tampereen kulttuuripääkaupunki -haussa suunniteltuja tapahtumasisältöjä sekä kuntayhteistyön, kulttuurituotanto-osaamisen ja kansainvälistymisen kehittämistä. Mänttä-Vilppulan osuus maakunnallisessa ohjelmassa toteutettiin erillisellä hankkeella, jonka osarahoittajana toimi Serlachius-museot. Ohjelman puitteissa toteutettiin Mänttä-Vilppulassa neljä erillistä kulttuuritapahtumaa sekä useita kulttuuritoimijoiden yhteiskoulutuksia.

Yksittäisten kulttuuritapahtumien yleisömäärät pysyivät vuoden 2022 aikana hyvällä tasolla, vaikkakin vierailijoiden kokonaismäärät laskivat merkittävästi supersuosituksen Banksy-vuoden jälkeen. Kulttuurimatkaileijoiden kokonaismäärä vuodelle 2022 oli n. 92.000. Taidekaupunki oli hyvin esillä kansallisissa medioissa erityisesti Kuvataideviikkojen ja Serlachius-museoiden näkyvyyden kautta.

Maakunnallisissa kehittämishankkeissa osallistuttiin Kulttuuri- ja taide virtaa –hankkeeseen (Pirkanmaan Kulttuuripankin toteutus) ja Pirkanmaan kulttuurihyvinvoinnin palveluohjaus –hankkeeseen (kulttuurihyvinvoinnin palveluiden kehittäminen ja pilotointi).

Taideinvestointien osalta toteutettiin toukokuussa Vilppulan nuorisotilojen ulkoseinän muraalin ennallistaminen ja avattiin Minimetsä-puistoteos Kirkonpellossa.

Kaupungin näkyvyyttä ja kiinnostavuutta asuinalueena tuotiin esille matkailukehittämisen ja kaupunkimarkkinoinnin sekä asumismarkkinointityöryhmän työskentelyn kautta. Kaupungin asumiskohteet olivat aktiivisesti esillä eri sähköisissä palveluissa.

Taidekaupungin matkailuesite tapahtuma- ja yritystietoineen toteutettiin sekä suomeksi että englanniksi. Samalla tuotettiin matkailu- ja tapahtumatietoa kaupungin uuteen visit-sivustoon sekä Visit Finlandin Data Hub –alustaan. Kaupunki järjesti huhtikuussa yhteisosaston matkailutoimijoille Kotimaan Matkailumessuille Tampereelle.

Matkailuyhteistyötä ja -markkinointia toteutettiin lisäksi Taidekaupungin koordinoimassa, kuntien ja matkailutoimijoiden yhteisesti rahoittamassa, Matkalla Suomen Sydämessä -verkostohankkeessa (Orivesi, Juupajoki, Jämsä, Keuruu, Mänttä-Vilppula, Ruovesi, Virrat) sekä paikallisten toimijoiden yhteiskoulutuksissa, foorumeissa ja työpajoissa. Lisäksi matkailun toimijakehittämistä tehtiin yhteistyökumppanina Matkailun Maakuntakolmio –hankkeessa (Keuruu, Multia, Petäjävesi, Mänttä-Vilppula ja Ähtäri) sekä Visit Tampereen –kumppanuusohjelmassa.

Kulttuuri- ja matkailupalveluiden toiminnalliset tavoitteet

Toiminnallinen tavoite	Mittari	Tavoitetaso	Tavoitteen toteutuminen
Kulttuuritoimijoiden ja kaupungin välisen yhteistyön tiivistäminen	Kulttuurin ja matkailun palveluiden yhteistyömallit yritysten ja 3. sektorin kanssa	Esitetyt palveluiden kehittämis- ja tehostamishankkeet sekä uudet yhteistyömallit > 3 ehdotusta	Toteutettiin 3 uutta yhteistyömallia/-toimintaa: - Taidekaupunkikortti-yhteislippu - Kulttuuri- ja matkailufoorumi - Kulttuuripankki-palvelu

Matkailupalveluiden ja kaupunkimarkkinoinnin toteuttaminen yritysverkosto- ja kuntayhteistyöllä	Markkinointitapahtumien ja messujen määrä. Verkosto- ja koulutus-tilaisuuksien määrä. Yhteistyö-hankkeiden määrä.	Messut ja myyntitilaisuudet 4 Verkostotilaisuuksia väh. 3 Verkostohankkeita 2	Toteutui 2: Kotimaan Matkailumessut ja Suoma ry:n verkostotilaisuus. Rajoitusten vuoksi 2 hankkeisiin liittyvää kv-messua peruuntui. Matkailun paikallisia verkostotilaisuuksia toteutui 4. Toteutui 2: Matkalla Suomen Sydämessä ja Matkailukolmio hankkeet.
Kulttuuri- ja matkailutapahtumien kehittäminen ja näkyvyyden edistäminen.	Tapahtumien ja osallistujien määrä. Operaatio Pirkanmaa 2022-2024 kulttuuriohjelman toteuttaminen.	20 tapahtumaa > 20.000 osallistujaa kaupungin tukemissa tapahtumissa Kulttuuriohjelmayhteistyön toteuttaminen Serlachius-museoiden ja Tampereen kanssa.	Toteutui suunnitellusti. Tuettujen tapahtumien osallistujamäärät 25.000. Operaatio Pirkanmaa toteutui suunnitellulla tavalla.

Kulttuuri- ja matkailupalvelut yhteensä

	TP 2021	TA 2022	TP 2022
<i>ulkoiset toimintaluvut (sit.)</i>			
TULOSLASKELMA			
TOIMINTATUOTOT			
<i>Myyntituotot</i>	61 075,64	91 400,00	70 769,36
<i>Tuet ja avustukset</i>	10 000,00		15 584,03
<i>Muut toimintatuotot</i>			
TOIMINTATUOTOT	71 075,64	91 400,00	86 353,39
TOIMINTAKULUT			
<i>Henkilöstökulut</i>	-165 540,02	-157 140,00	-184 451,42
<i>Palvelujen ostot</i>	-80 299,14	-98 470,00	-99 307,45
<i>Aineet, tarvikkeet ja tavarat</i>	-14 508,70	-11 520,00	-6 784,05
<i>Avustukset</i>	-74 500,00	-74 000,00	-74 300,00
<i>Muut toimintakulut</i>	-11 824,25	-13 080,00	-14 966,42
TOIMINTAKULUT	-346 672,11	-354 210,00	-379 809,34
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-275 596,47	-262 810,00	-293 455,95
<i>Rahoitustuotot ja -kulut</i>			
VUOSIKATE	-275 596,47	-262 810,00	-293 455,95
<i>Poistot ja arvonalentumiset</i>			
<i>Suunnitelman mukaiset poistot</i>			

Arvonalentumiset			
Poistot ja arvonalentumiset			
*TILIKAUDEN TULOS	-275 596,47	-262 810,00	-293 455,95
Sisäiset toimintatulot/menot	-6353.27	-8519.00	-13884.54

Tulos ylittyi henkilöstökulujen osalta, johtuen kulttuurisuunnittelijan pakottavasta sijaistamisesta palkkatukityön kautta sekä hallintoon kuuluvien palkkojen osittaisesta kirjauksesta tälle kustannuspaikalle.

Kirjastopalvelut

Vastuualueen tilivelvollinen viranhaltija: Kirjastopalvelupäällikkö

Vastuualueen henkilöstö: 7,87 htv (kirjastopalvelupäällikkö 1 htv, kirjastohenkilöstö 6,87 htv).

Mänttä-Vilppulan kaupunginkirjaston toimipisteitä olivat Mäntän, Vilppulan, Kolhon ja Pohjaslahden kirjastot. Pohjaslahden kirjastolle vuosi oli viimeinen kaupungin ylläpitämänä. Toimintoja ja aukioloaikoja sopeutettiin. Vilppulan kirjastossa toimi lisäpalveluna omatoimiasiointi vuoden jokaisena päivänä. Vaihtuvia siirtokokoelmia oli terveyskeskuksen vuodeosastolla sekä kolmessa palvelutalossa. Kirjastolla oli myös kotipalveluasiakkaita.

Kirjastoihin hankittiin 4 304 uutta teosta ja tilattiin myös valikoima sanoma- sekä aikakauslehtiä. Perinteisen aineiston lisäksi asiakkaille tarjottiin sähköisiä kirjoja ja lehtiä sekä erilaisia verkkopalveluita, kuten mm. elokuvien suoratoistopalvelu Kirjastokino.

Asiakkaiden käytössä oli tietokoneita, ompelukone, digitointi- ja editointilaitteita sekä kopiointipalvelu. Kirjastot tarjosivat tiloja opiskeluun, työskentelyyn, kansalaisten kohtaamisiin ja kokousten pitämiseen. Mäntän kirjastossa toimi Taidelainaamo.

Kirjastohenkilöstö neuvoi asiakkaita erilaisissa digipulmissa. Uutta oli pirkanmaalaisen ATK Seniorit Mukanetti ry -yhdistyksen ikäihmisille suunnattu digiopastus.

Koronarajoitusten hellittäessä sekä lainaukset että kirjastokäynnit lisääntyivät edellisvuoteen verrattuina. Lainauksia oli yhteensä 138 910 ja käyntejä 53 533. Asukasta kohden lainoja kertyi lähes 15 ja käyntejä lähes kuusi kertaa. Perinteisten lainojen lisäksi Piki-kirjastojen yhteisesti hankkimien e-aineistojen lainoista Mänttä-Vilppulan osuus oli 12 758.

Kirjaston ja koulujen yhteistyösopimus on kirjattu opetussuunnitelmiin. Yhteistyötä tehtiin paljon myös päiväkotien, Autere- ja Merikanto-opistojen, kulttuuri-, nuoriso- ja liikuntapalveluiden sekä monien yhdistysten ja toimijoiden kanssa. Kirjastoissa järjestettiin 14 näyttelyä ja 62 tilaisuutta kuten muun muassa satutuokioita, luentoja, pelitapahtumia ja lukukoiratoimintaa.

Vastaanottokeskuksen myötä etenkin Vilppulan kirjaston palvelutarjonnassa huomioitiin entistä enemmän myös maahanmuuttaja-asiakkaat.

Mänttä-Vilppulan kaupunginkirjasto kuuluu Pirkanmaan Piki-kirjastoihin, joilla on yhteinen asiakas- ja aineistotietokanta sekä vuoden aikana uudistunut Piki-verkkokirjasto. Yhteistoiminta on perustunut Piki-yhteistoimintasopimukseen. Piki-kirjastoilla on yhteinen koordinaattori, joka vastaa kuntien välisestä yhteistyöstä. Esimerkiksi e-aineistot hankitaan yhdessä ja kulut jaetaan asukaslukujen suhteessa.

Vastuualueen toiminnalliset tavoitteet

Toiminnallinen tavoite	Mittari	Tavoitetaso	Tavoitteen toteutuminen
------------------------	---------	-------------	-------------------------

Kirjastopalveluiden aktiivinen käyttö	Lainamäärät	Lainat 140 000	Lainat 138 910
Laadukas asiakaspalvelu toimipisteissä, sujuva oma-toimiasiointi ja monipuoliset verkkopalvelut	Aukioloajat ja palvelut suhteutettu resursseihin ja kävijämääriin	Uudistunut Piki-verkkokirjasto käytössä Asiakaspalaute	Uusi Piki-verkkokirjasto otettu käyttöön. Asiakaspalautetta kerätty aktiivisesti ja hyödynnetty.
Lukutaidon- ja harrastuksen edistäminen	Aineistohankinnat Kirjallisuus- ym. tilaisuudet kaikenikäisille Kouluyhteistyö	Kirjojen ja muun aineiston hankinta 4100 teosta Kirjallisuusaiheisia tilaisuuksia väh. 20 Tiedonhaun opastusten ja kirjavinkkausten ryhmäkäyntejä väh. 20	Aineistohankinnat 4 304 teosta. Kirjallisuusaiheisia tilaisuuksia 29 Tiedonhaun opastusten ja kirjavinkkausten ryhmäkäyntejä 20 kertaa

Kirjastopalvelut yhteensä

	TP 2021	TA 2022	TP 2022
<i>ulkoiset toimintaluvut (sit.)</i>			
TULOSLASKELMA			
TOIMINTATUOTOT			
<i>Myyntituotot</i>	2 613,68	4 000,00	2 961,91
<i>Tuet ja avustukset</i>	3 569,14		
<i>Muut toimintatuotot</i>	9 651,60	7 500,00	9 634,45
TOIMINTATUOTOT	15 834,42	11 500,00	12 596,36
TOIMINTAKULUT			
<i>Henkilöstökulut</i>	-342 300,79	-335 000,00	-330 599,65
<i>Palvelujen ostot</i>	-23 418,08	-34 250,00	-25 901,99
<i>Aineet, tarvikkeet ja tavarat</i>	-108 995,76	-104 500,00	-106 794,79
<i>Avustukset</i>			
<i>Muut toimintakulut</i>	-20 167,68	-22 300,00	-21 718,41
TOIMINTAKULUT	-494 882,31	-496 050,00	-485 014,84
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-479 047,89	-484 550,00	-472 418,48
<i>Rahoitustuotot ja -kulut</i>	-8,00		-8,47
VUOSIKATE	-479 055,89	-484 550,00	-472 426,95
*TILIKAUDEN TULOS	-479 055,89	-484 550,00	-472 426,95
Sisäiset toimintatulot/menot	-131639.88	-118131.00	-127589.03

Nuorisopalvelut

Vastuualueen tilivelvollinen viranhaltija: Nuorisopalvelupäällikkö

Vastuualueen henkilöstö: 3,5 htv (nuorisopalvelupäällikkö 1 htv, nuoriso-ohjaajat 2 htv, ma. koulujen nuoriso-ohjaaja 0,5 htv).

Toiminnassa keskityttiin ohjattuun kerhotoimintaan sekä jokaiselle nuorelle tarjottavaan turvalliseen avoimeen toimintaan nuorisotiloissa. Mäntän, Vilppulan ja Kolhon nuorisotilojen kävijämäärät nousivat vuoden aikana 8901 käyntikertaan.

Nuorisopalvelujen ensisijaisena tavoitteena oli saada Mäntän nuorisotila muutettua paremmin toiminnallisia vaatimuksia täyttäviin tiloihin. Uusi nuorisotila avattiin syksyllä Kirkkokadulle entiseen päiväkotiin, josta remontoinnilla saatiin toiminnallinen nuoriso- ja yhteisötila. Kiinteistön nimeksi tuli Kirkkis ja yhteistoiminnan tilassa on jo mukana 10 järjestötoimijaa.

Vilppulan nuorisotalolla toiminta jatkui avointen ovien iltoina ja toimintaan lisäti polkupyörien kunnostuspaja, joka oli avoinna vähintään kahtena iltana viikossa. Kolhon nuorisotilaan saatiin kyläyhdistykseltä lahjoituksena VR-lasit ja siellä toimintaa oli vähintään kahtena iltana viikossa.

Nuorisopalvelujen vieraksi saapui heinäkuussa nuoria Saksan ystävyyskaupunki Simmernistä. Viikon aikana nuorisopalvelut järjesti paikallisten nuorten opastuksella vieraille monipuolista ohjelmaa eri puolilla kaupunkiamme ja seutukuntaa (mm. raippaongintaa, frisbeegolfia, leipomista sekä museo ja näyttelykäyntejä. Kansainvälisen yhteishankkeeseen saatiin vieraiden omarahoituksen lisäksi tukea opetushallitukselta.

Poikkihallinnollisena yhteistyömuotona nuoriso-ohjaajat jalkautuivat oppilaitoksiin.

Nuorisopalveluissa toimii kolme nuorisotyöntekijää ja ma. koulunuoriso-ohjaaja. Tämä koulujen nuorisotyön edistäminen toteutettiin AVI:n tukirahoituksen kautta vuosina 2021-2022.

Nuorisovaltuuston toimintaa aktivoitiin ottamalla nuorisovaltuusto mukaan erilaisten poikkihallinnollisten ja kolmannen sektorin kanssa järjestettävien tapahtumien suunnitteluun ja toteuttamiseen. Nuorisovaltuuston nimetyt edustajat ovat olleet mukana kaupungin palvelualueiden lautakuntien kokouksissa. Lisäksi nuorisovaltuuston puheenjohtaja oli mukana alueellisen nuorisovaltuuston toiminnassa.

Vastuualueen toiminnalliset tavoitteet

Toiminnallinen tavoite	Mittari	Tavoitetaso	Tavoitteen toteutuminen
Nuorten vaikutusmahdollisuuksien parantaminen.	Osallistuminen lautakuntien ja työryhmien kokouksiin ja aloitteiden määrä.	Nuorisovaltuuston jäsenten osallistumisaktiivisuus ja läsnäolo lautakuntakokouksissa väh. 75 %. Nuorilta tulleiden aloitteiden ja toiminnallisten ideoiden määrä väh. 3.	Nuorisovaltuutettujen osallistumisaktiivisuus 66 %.
Nuorisopalvelujen toimintaan osallistuminen ja toiminnan kehittäminen nuorten toiveet huomioiden.	Osallistujamäärä ja tapahtumien määrä.	Toimintaan osallistuneiden käyntikerrat vuodessa 8000. Kohdennettuja tapahtumia vuodessa 30.	Vuoden nuorisotilakäynnit yhteensä 8901. Tapahtumia vuoden kuluessa 30.

Nuorisotilojen uudistaminen sekä toimintojen kehittäminen järjestöyhteistyöllä.	Kyllä/Ei	Mäntän nuorisotilojen uudistaminen toteutettu. Palveluiden Järjestöyhteistyön toteuttaminen väh. 3 eri toimijan kanssa.	Mäntän uusien nuorisotilojen kunnostus saatiin valmiiksi ja avajaiset pidettiin 9.12.2022 Palveluyhteistyö 7 eri järjestön kanssa. Kirkkiksen toiminnassa lisäksi mukana 10 järjestöä.
---	----------	--	---

Nuorisopalvelut yhteensä

	TP	TA	TP
	2021	2022	2022
<i>ulkoiset toimintaluvut (sit.)</i>			
TULOSLASKELMA			
TOIMINTATUOTOT			
<i>Myyntituotot</i>	160,00		17 491,45
<i>Tuet ja avustukset</i>	23 554,50	20 460,00	21 054,50
<i>Muut toimintatuotot</i>			
TOIMINTATUOTOT	23 714,50	20 460,00	38 545,95
TOIMINTAKULUT			
<i>Henkilöstökulut</i>	-152 958,04	-149 910,00	-147 304,82
<i>Palvelujen ostot</i>	-4 577,17	-10 020,00	-23 053,47
<i>Aineet, tarvikkeet ja tavarat</i>	-3 851,59	-4 900,00	-3 133,60
<i>Avustukset</i>	-3 612,57	-4 500,00	-4 500,00
<i>Muut toimintakulut</i>		-280,00	-19,68
TOIMINTAKULUT	-164 999,37	-169 610,00	-178 011,57
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-141 284,87	-149 150,00	-139 465,62
<i>Rahoitustuotot ja -kulut</i>			
VUOSIKATE	-141 284,87	-149 150,00	-139 465,62
<i>Poistot ja arvonalentumiset</i>			
<i>Suunnitelman mukaiset poistot</i>			
<i>Arvonalentumiset</i>			
<i>Poistot ja arvonalentumiset</i>			
*TILIKAUDEN TULOS	-141 284,87	-149 150,00	-139 465,62
Sisäiset toimintatulot/menot	-53427.00	-60563.00	-56558.28

Työllisyys- ja kasvupalvelut

Vastuualueen tilivelvollinen viranhaltija: Työllisyyspalvelupäällikkö

Vastuualueen henkilöstö: 10,63 htv (työllisyyspalvelupäällikkö 1 htv, palveluohjaajat Mänttä-

Vilppula 3 htv ja Juupajoki 1 htv, etsivä nuorisotyöntekijä 1 htv ja ma. nuorten yksilövalmentaja 1 htv, palveluohjaaja (sis. nuorten yksilövalmennus ja maahanmuuttaja-asiakkaiden ohjaus) 1 htv, työpajoilla 2,63 htv.

Oman henkilöstön lisäksi TE-hallinnon henkilöstöä 3 htv työllisyyspalvelujen työnjohdon alla. Lisäksi määräaikaisia palkkatukityöntekijöitä eri palvelualueilla ohjaustyössä, velvoitetyössä ja muussa palkkatukityötehtävissä eri mittaisissa jaksoissa noin 10 htv.

Työllisyys- ja kasvupalveluiden tehtävänä on hillitä rakennetyöttömyyden ja pitkäaikaistyöttömyyden kasvua järjestämällä asiakkaiden palvelutarpeiden mukaisia työllisyyspalveluita Mänttä-Vilppulassa. Lisäksi palveluilla on tuotettu myös Juupajoen työllisyyspalvelut erillisen sopimuksen mukaisesti.

Työllisyys- ja kasvupalveluiden ydintehtäviin ovat kuuluneet työllisyyspalvelut (nuorten ja pitkäaikaistyöttömien palveluohjaus, kuntouttavan työtoiminnan järjestäminen, AVI:n osarahoittamat nuorten työpaja ja etsivä nuorisotyö) sekä maahanmuuttopalvelut erityisesti kotouttamispalvelujen ja työllistymisen näkökulmasta. Lisäksi koko kaupunkia koskeva hyvinvointikoordinaattorin tehtävä ja ehkäisevän päihdetyön yhdyshenkilön tehtävä kuuluivat vastuualueen palveluihin.

Mänttä-Vilppulan kaupunki on muodostanut Pirkanmaan 22 kunnan kanssa yhteisen Pirkanmaan työllisyyden edistämisen kuntakokeilun kevästä 2021 alkaen. TE-toimiston sijaan kunta vastaa asiakkaaksi ohjatun työnhakijan palveluprosessista ja TE-palvelujen tarjoamisesta. Kokeilussa kunta on huolehtinut mm. työnhakijan haastattelusta, palvelutarpeen arvioinnista sekä työllistymis-, kotoutumis- ja aktivointisuunnitelmien laatimisesta ja seurannasta JTYP-lain, kotouttamislain, monialaisen yhteispalvelulain ja kuntouttavasta työtoiminnasta annetun lain mukaisesti. Vuoden 2022 keväällä astui lisäksi voimaan pohjoismainen työvoimapalvelumalli.

Kuntakokeilun kohderyhmää ovat olleet ne työttömät ja työvoimapalveluissa olevat työnhakijat, jotka eivät ole oikeutettuja ansiopäivärahaan. Lisäksi kohderyhmään ovat kuuluneet kaikki alle 30-vuotiaat työnhakijat ja kaikki maahanmuuttajat, jotka ovat joko työttömänä tai työvoimapalveluissa hankealueen TE-toimistossa.

Vuonna 2022 omaksuttiin uutta lainsäädäntöä, mutta myös valmisteltiin tulevia muutoksia ja yhdyspintoja, sillä vuonna 2023 aktivointisuunnitelmat ja kuntouttava työtoiminta siirtyivät hyvinvointialueiden palveluvastuulle. Määräaikaista kokeilulakia on jatkettu vuoden 2024 loppuun, jonka jälkeen tulee mittava uudistus, jossa TE-toimistojen toiminta sellaisenaan päättyy ja perustetaan työllisyysalueita. Myös tähän valmistautuminen on alkanut.

Työllisyyskokeilun tavoitteena on nykyistä tehokkaammin edistää työttömien työnhakijoiden työllistymistä, koulutukseen ohjautumista ja tuoda uusia ratkaisuja osaavan työvoiman saatavuuteen. Työvoiman saatavuuteen liittyen on tiivistetty yhteistyötä Sasky:n Mäntän Seudun koulutuskeskuksen, MW-kehityksen ja yrittäjien kanssa.

Maahanmuuttajien kotoutumisen tavoitteena on maahanmuuttajien osallistuminen suomalaisen yhteiskunnan toimintaan kuten muutkin maassa asuvat. Monialaista yhteistyötä tehdään laajasti viranomaisien, oppilaitosten ja muiden toimijoiden kanssa. Kotouttamispalvelut on keskitetty Tampereelle, mutta niitäkin tarjotaan lähipalveluna. Maahanmuuttajien parissa tehtävään työhön toi uuden lisän Ukrainan kriisi, jonka johdosta SPR perusti Vilppulaan vastaanottokeskuksen. Vastaanottokeskuksen paikkaluku nostettiin 300:aan. Mänttä-Vilppulan kaupunki on ollut yhteistyökumppanina järjestämässä suomen kielen opetusta työvoiman ulkopuolella oleville tilapäisen suojelun asukkaille Autere-opistossa.

Nuorten eli alle 29-vuotiaitten työttömien asiakkaiden aktivoimiseksi on kehitetty nuorten starttivalmennusta. Taloudellisista syistä määräaikaisen nuorten yksilövalmentajan tehtävä jätettiin täyttämättä syksyllä 2022, joten nuorten ohjaustehtävissä työskentelee jälleen vain 2 työntekijää:

etsivä nuorisotyöntekijä ja palveluohjaaja (sis. nuorten yksilövalmennus ja maahanmuuttaja-asiakkaiden ohjaus).

Vastuualueen toiminnalliset tavoitteet

Toiminnallinen tavoite	Mittari	Tavoitetaso	Tavoitteen toteutuminen
Asiakastyytyväisyys on hyvällä tasolla	Asiakaspalautteiden määrän nostaminen vuoteen 2021 verrattuna	Palautteen määrän noustessa asiakastyytyväisyys > 70 (suosittelemmeindeksi NPS 1-99)	NPS 59, tavoite asetettu kohtuuttoman korkeaksi, sillä yli 50 on tutkimusten mukaan erinomainen taso.
Työttömyyden tunnuslukujen lasku vertailukuntien keskiarvon alapuolelle	Työmarkkinatuen kuntaosuuden vertaileva seuranta. Työttömien määrä	Työmarkkinatuen kuntaosuuden kustannusten lasku Rakennetyöttömien ja nuorten työttömien määrän lasku	Kuntaosuuden kustannukset tasaantuneet, palattu vuoden 2020 tasoon. Työttömien määrä korkea vertailukuntiin nähden, työttömien nuorten määrässä hivenen nousua. Rakennetyöttömien määrässä selkeää laskua.
Asiakkaat ja yhteistyökumppanit tietävät, kuinka saavat tarvitsemansa palvelut ja kehen ovat yhteydessä	Yhden luukun opastusperiaatteen toteuttaminen. Verkkosivujen ja some-tiedottamisen selkeyttäminen ja määrä.	Viive yhteydenotto-pyyntöissä pienenee Asiakas-tiedottamisen ja somejulkaisuiden määrän kasvu	Tiedottamista tehostettu, asiakkaille palveluinfot ja sähköiset ja paperiset tiedotteet. Verkostotyöskentelyä tiivistetty. Tavoittavan somekanavan löytäminen haasteellista.

Työllisyys- ja kasvupalvelut yhteensä

	TP 2021	TA 2022	TP 2022
<i>ulkoiset toimintaluvut (sit.)</i>			
TULOSLASKELMA			
TOIMINTATUOTOT			
<i>Myyntituotot</i>	161 396,07	233 500,00	133 283,76
<i>Tuet ja avustukset</i>	304 965,47	353 340,00	392 239,30
<i>Muut toimintatuotot</i>			
TOIMINTATUOTOT	466 361,54	586 840,00	525 523,06
TOIMINTAKULUT			
<i>Henkilöstökulut</i>	-899 913,04	-867 190,00	-763 164,48
<i>Palvelujen ostot</i>	-149 976,92	-195 758,00	-162 059,98
<i>Aineet, tarvikkeet ja tavarat</i>	-38 179,96	-36 750,00	-35 109,71
<i>Avustukset</i>	-439 191,05	-401 847,00	-378 143,44
<i>Muut toimintakulut</i>	-48 993,60	-37 300,00	-39 591,48
TOIMINTAKULUT	-1 576 794,57	-1 538 845,00	-1 378 069,09

TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-1 110 433,03	-952 005,00	-852 546,03
Rahoitustuotot ja -kulut			
VUOSIKATE	-1 110 433,03	-952 005,00	-852 546,03
*TILIKAUDEN TULOS	-1 110 433,03	-952 005,00	-852 546,03
Sisäiset toimintatulot/menot	-31407.28	-32655.00	-28969.09

Liikunta- ja järjestöpalvelut

Vastuualueen tilivelvollinen viranhaltija: Liikuntapalvelupäällikkö

Vastuualueen henkilöstö: 5 htv (liikuntapalvelupäällikkö 1 htv, uinninvalvojat/liikunnanohjaajat 3 htv, uimahallin laitoshenkilö 1 htv).

Liikunta- ja järjestöpalveluiden tehtävänä on ollut organisoida ja kehittää liikuntapaikkojen käyttöä sekä tuottaa niissä toimivia liikuntapalveluita sekä -tapahtumia (Urheilukeskus, Parkkivuori, Mäntänvuori, kylien toimintapaikat Kolhossa ja Pohjaslahdella, korttelikentät, ulkoilualueet ja -reitit). Toiminta on ollut terveyttä edistävää ja omaehtoiseen liikuntaan ja liikkumiseen tähtäävää. Liikuntapalveluiden toteuttamisessa ja suunnittelussa on huomioitu erityisryhmien liikunnalliset tarpeet ja esteettömyyden toteuttaminen.

Alkuvuosi 2022 oli pandemiaan liittyen rajattua. Normaaliin päiväjärjestykseen palattiin helmikuun jälkeen, mutta kohteiden kävijämäärät nousivat kevään aikana vielä hitaasti. Syksyn aikana kävijämäärät olivat hyvällä tasolla. Loppuvuoden iso haaste oli energiakustannuskriisistä selviytyminen.

Uimahallilla tapahtui paljon muutoksia. Kahvioyrittäjä kilpailutettiin kesällä ja uusi yrittäjä aloitti syyskauden alussa. Liikuntapalveluiden laitoshenkilö aloitti uimahallilla tehden osan työpäivästään myös jääareenalle. Yksi vakituinen uinninvalvoja rekrytoitiin ja toinen paikka täytettiin väliaikaisesti sijaistamalla. Vuoden aikana toteutettiin erilaisia kampanjoita uimahallin käytön aktivoimiseksi. Suurin tapahtumasatsaus oli uimahallin 50-vuotisjuhlallisuuDET, jotka toteutettiin lokakuussa erilaisina uintitempauksina. Haasteottelussa Mänttä-Vilppula voitti Keuruun uimahallikäynneissä syksyllä 2022.

Jäähallissa toteutettiin monipuolisia jääliikuntapalveluita hyvällä ja suunnitellulla tasolla. Syksyllä energiakustannuskriisi vaaransi koko hallin auki olemisen. Tilanne ratkaistiin konsernineuvottelujen kautta jäähalliyhtiön kanssa.

Liikuntapalvelut toteutti yhdessä infrapalveluiden kanssa kolme merkittävää hanketta. Suurin hankkeista oli skeitti- ja pumtrack-rata ("Art Park"), joka avattiin virallisesti käyttöön 19.8.2022. Hankkeen lähtökohtana oli kahden 7- ja 8-vuotiaan veljeksien kuntalaisaloite. Kohde on saanut erinomaisen hyvän vastaanoton sekä paikallisten että vieraillevien harrastajien parissa.

Toisena hankkeena on toteutettu Parkkivuoren firsbeegolf-radan laajennus yhteistyössä paikallisen harrastajaseuran kanssa. Rataa viimeistellään vielä keväällä 2023, ja kesällä on käytettävissä 18-väyläinen rata. Kolmas hanke on ollut Autereen polku -esiselvityshanke, jossa on tehty valmis suunnitelma Mäntän ja Vilppulan keskustaaajamien yhdistämisestä kuntopolulla.

Järjestöjen teemavuonna korostettiin seurojen ja yhteisöjen toimintaa paikkakunnalla. Olympiakomitean alaisissa lajiliitoissa toimivien urheiluseurojen kanssa suunniteltiin kesän ja syksyn aikana yhteinen sopimus (yhteistyö ja arvot), jonka mukaan toimitaan tulevaisuudessa. Liikuntapalvelut on myös jatkanut tuen maksamista vähävaraisten perheiden lasten ja nuorten harrastukselle urheiluseuroissa. Päätöksen tuen tarpeesta on tehnyt sosiaalipalvelut annetun budjetin puitteissa.

Liikunta on myös matkailu- ja vetovoimatekijä, sillä paikkakunnalle suuntautuu merkittävästi peli- ja kilpailumatkailua. Koronarajoitusten jälkeen nämä matkat ovat elpyneet lähes entiselle tasolle. Ulkoilu ja liikkuminen luonnossa on kaikissa muodoissaan noussut myös merkittävästi ja yhteistyötä palveluiden kehittämiseksi on tehty erityisesti kulttuuri- ja matkailupalveluiden kanssa.

Liikunta- ja järjestöpalveluiden toiminnalliset tavoitteet

Toiminnallinen tavoite	Mittari	Tavoitetaso	Tavoitteen toteutuminen
Seuratoimijoiden ja kaupungin välisen yhteistyön tiivistäminen	Palveluiden yhteistyömallit yritysten ja 3. sektorin kanssa	Esitetyt palveluiden kehittämis- ja tehostamisehdotukset sekä uudet yhteistyömallit > 3 ehdotusta	Toteutui suunnitellusti: - seurafoorumi-toimintamalli - seurojen yhteistyösopimus - fresbeegolf-radan ylläpito seurayhteistyöllä - liikuntaryhmien uudelleen sijoittelut (tilakustannussäästöt)
Liikuntatilojen ja -paikkojen aktiivinen käyttö	Käyntikertojen seuranta halleissa ja kuntosaleissa	Liikuntatilojen ja jäähallin käyttömäärien kasvu 5 % vuoden 2019 tasosta Uimahallin kävijämäärätavoite > 45.000	Alkuvuoden pandemiarajoitteet eivät mahdollistaneet käyttömäärien kasvua. Uimahallin kävijämäärä oli 28 241
Palveluiden tehokkaat tuottamis- ja varausmallit	Laskutuskierron nopeutuminen ja suoralaskutusmäärät verkossa Varausmyynnin kasvu	Sähköinen tilavarausjärjestelmä käytössä sisältäen asiakkaan suoralaskutuksen Jäähallin varausmyynnin kasvattaminen	Jäi toteuttamatta, sillä kaupunki etsii tähän kustannus- tehokkaampaa kokonaisratkaisua vuodelle 2023. Alkuvuoden rajoitukset eivät mahdollistaneet myynnin kasvattamista.

Liikunta- ja järjestöpalvelut yhteensä

	TP	TA	TP
	2021	2022	2022
<i>ulkoiset toimintaluvut (sit.)</i>			
TULOSLASKELMA			
TOIMINTATUOTOT			
<i>Myyntituotot</i>	91 803,75	145 000,00	156 972,26
<i>Tuet ja avustukset</i>			
<i>Muut toimintatuotot</i>	167,34		747,93
TOIMINTATUOTOT	91 971,09	145 000,00	157 720,19
TOIMINTAKULUT			
<i>Henkilöstökulut</i>	-158 192,95	-205 800,00	-158 716,95
<i>Palvelujen ostot</i>	-94 243,28	-144 900,00	-114 760,06
<i>Aineet, tarvikkeet ja tavarat</i>	-17 659,55	-11 350,00	-11 242,02
<i>Avustukset</i>	-318 889,73	-320 000,00	-320 896,82
<i>Muut toimintakulut</i>	-4 891,82	-15 250,00	-7 372,80
TOIMINTAKULUT	-593 877,33	-697 300,00	-612 988,65
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-501 906,24	-552 300,00	-455 268,46
<i>Rahoitustuotot ja -kulut</i>			
VUOSIKATE	-501 906,24	-552 300,00	-455 268,46
<i>Poistot ja arvonalentumiset</i>			
<i>Suunnitelman mukaiset poistot</i>			
<i>Arvonalentumiset</i>			
<i>Poistot ja arvonalentumiset</i>			
*TILIKAUDEN TULOS	-501 906,24	-552 300,00	-455 268,46
Sisäiset toimintatulot/menot	-776826.12	-736943.00	-749976.23

Tekninen lautakunta

Tekniset palvelut

Tekniselle lautakunnalle kuuluvat vastualueet: Teknisten palveluiden hallinto, Kaupunkisuunnittelu- ja joukkoliikennepalvelut, Tilapalvelut, Infra- ja liikuntapaikkapalvelut sekä Ympäristö- ja pelastuspalvelut. Vastualueet yhdessä muodostavat tekniset palvelut. Teknistä lautakuntaa johti vastuunalaisena viranhaltijana tekninen johtaja. Teknisen lautakunnan toiminta päättyi 31.12.2022, toiminnot yhdistyivät kaupunkikehityslautakunnan alle.

Teknisten palveluiden henkilöstömäärä vuoden 2022 lopussa oli 67 henkilöä (v. 2021 78 henkilöä), joista vakituisia oli 59 ja määräaikaisia 8. Seuraavien tehtävien hoitajille tapahtui vuoden kuluessa muutoksia henkilöstösuunnitelmaan nähden siten, että tehtäville ei ole hoitajaa: mittausmies, kaupunkisuunnittelija, tekninen johtaja, siivooja, kiinteistönhoitaja. Resurssivaje oli siis vuoden 2022 lopussa viisi henkeä.

Vastualueen vuosikate ylittyi noin 400 000 €, koko tulos noin 280 000€. Kevään 2022 maailmantilanteesta johtuen etenkin polttoaineen, lämmityksen, sähkön, ja elintarvikkeiden

kustannukset nousivat poikkeuksellisen paljon. Ylimääräisiä kustannuksia aiheutti lisäksi Koskelantalot Oy:n purkamishanke vuoden 2022 lopulla. Puistokadun vuokratalon purkamisen yhteydessä löytyi kaukolämpöön liittymisen yhteydessä 1990-luvulla maahan jätetty käytöstä poistettu talon öljysäiliö, joka oli vuotanut maaperään. Lievästi saastuneen maaperän kuljetuskustannukset jätteenkäsittelylaitokselle tuli kaupungin maksettavaksi, sillä kaupunki ei ole tuolloin poistanut säiliötä lupapäätöksen mukaisesti. Kustannukset ovat kaikkiaan noin 331 000 euroa, josta 230 000 euroa tulee vuoden 2022 kuluksi ja loppu osa pakolliseksi varaukseksi vaikuttaen myös vuoden 2022 tulokseen.

Teknisen johtajan irtisanoutumisen, organisaatiomuutoksen sekä taloudentasapainotusohjelman johdosta teknisellä osastolla järjestettiin tehtäviä ja resursseja vuoden loppuun asti seuraavasti: Kaupunkisuunnittelupäällikkö toimi teknisenä johtajana vuoden loppuun siten, että osa tehtävistä siirrettiin infrapalvelupäällikölle. Kaupunkisuunnittelupäällikkö hoiti edelleen osaa kaavoituksen tehtävistä, koska kaupunkisuunnittelija irtisanoutui tammikuussa 2022. Ympäristöterveydenhuolto ja –suojelu, palo- ja pelastustoimi sekä vesihuolto siirrettiin infrapalvelupäällikölle. Rakennustarkastaja siirrettiin tilapalveluihin määräaikaiseksi rakennuttajapäälliköksi ja hänen tilalleen siirrettiin kiinteistörekisteriselvitystä tekevä projektihenkilö. Kiinteistörekisteriselvitys keskeytettiin vuoden loppuun asti. Teknisen osaston järjestelyt ja resurssit vaikuttivat tavoitteiden toteuttamiseen.

Teknisten palveluiden kaikki tavoitteet oli talousarviossa koottu yhteen korttiin, eikä niitä ollut eroteltu vastuualueiden alle.

Toiminnallinen tavoite	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuma
Rakennusrekisterin tietojen ajan tasalle saattaminen (kiinteistöveroselvitys)	Tarkistettujen kiinteistöjen määrä	Projektisuunnitelman tavoite /valmiusaste	30%. Projekti keskeytyi 05/2022
Rakennusvalvonnan sujuva ja nopea lupakäsittely sekä ennakoiva ohjaus	Käsittelyaika	Käsittelyaika 1 kk	Toteutui.
Tilojen koetusta sisäilmalaadusta tehdään sisäilmakysely tilojen käyttäjille	Sisäilman laatu vastaa sisäilmaluokituksen S1 arvoja.	Terveelliset ja turvalliset tilat kaikille	Kysely ei toteutunut.
Vireillä olevien kaavojen laadinta ja osallistaminen	Kaavojen valmistuminen Valitusten määrä	Kaavojen eteneminen osallistumis- ja arviointisuunnitelmien mukaisesti	Toteutui osittain.

Valtateiden 56 ja 58 risteysalueen kehittäminen maankäytöllisin keinoin	Tehdyt toimenpiteet	Mustalahden teollisuusalueen laajennuksen käynnistäminen	Toteutui.
Nykyisten yritys-/työpaikkatonttien markkinointi yhteistyössä MW-Kehitys Oy:n kanssa	Myytyjen/vuokrattujen uusien tonttien määrä	Teollisuustonttipörssin päivittäminen Tonttien houkuttelevuus (puuston harvennus yms)	T-Tonttipörssin päivitys siirrettiin. Toteutui. Tontteja myytiin 2 kpl ja vuokrattiin 2.
Palveluprosessien kehittäminen taloustilannetta vastaaviksi, jotta rakenteet ja prosessit ovat tarkoituksenmukaisia, toimivia ja tehokkaita Taksojen tarkistamiset ja päivittämiset vuosittain	Talouden toteumaa seurataan mahdollisimman reaaliaikaisesti ja ennakoivasti. Toteutuminen	Vuoden 2022 toteuma talousarvion mukainen Taksojen päivittäminen seutukunnan tasolle	Toteutui osittain. Loppuvuoden pilaantuneen maan kustannuksiin ei voitu ennakoita. Taksojen päivittäminen siirtyi.
Teknisten palveluiden toimintoja ja toimintaympäristöä kehitetään kokonaisvaltaisesti, sisäiset palvelut digitalisoidaan vaiheittain	Tekninen palvelukeskus ottaa käyttöönsä uuden toiminnanohjausjärjestelmän Karttapalvelujen toteutuminen	Teknisten palveluiden tuotannonohjaus-järjestelmä Karttapalvelujen saatavuus kaupungin sivuilta	Ei toteutunut Karttapalvelujen saatavuus toteutui

Talousarvion toteutuminen

	TP	TA	TP
	2021	2022	2022
<i>ulkoiset toimintaluvut (sit.)</i>			
TULOSLASKELMA			
TOIMINTATUOTOT			
<i>Myyntituotot</i>	316 852	282 900	435 268
<i>Maksutuotot</i>	112 803	94 000	122 485
<i>Tuet ja avustukset</i>	82 924	20 000	75 084
<i>Muut toimintatuotot</i>	648 279	671 000	807 777

TOIMINTATUOTOT	1 160 858	1 067 900	1 440 615
TOIMINTAKULUT			
Henkilöstökulut	-3 373 264	-3 358 950	-3 378 557
Palvelujen ostot	-2 886 877	-3 336 830	-3 737 799
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 523 797	-2 361 800	-2 557 906
Avustukset	-101 737	-98 000	-106 016
Muut toimintakulut	-203 706	-147 190	-296 628
TOIMINTAKULUT	-9 089 382	-9 302 770	-10 076 907
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-7 928 523	-8 234 870	-8 636 292
Rahoitustuotot ja -kulut	-58		-68
VUOSIKATE	-7 928 581	-8 234 870	-8 636 360
Poistot ja arvonalentumiset			
Suunnitelman mukaiset poistot	-2 592 437	-2 509 480	-2 592 120
Arvonalentumiset	-45 748	-800 000	-592 967
Poistot ja arvonalentumiset	-2 638 185	-3 309 480	-3 185 086
*TILIKAUDEN TULOS	-10 566 766	-11 544 350	-11 821 447
Sisäiset toimintatulot/menot	5 409 458	5 877 393	5 939 095

Teknisten palveluiden hallinto

Vastuualueen tilivelvollinen viranhaltija: Tekninen johtaja

Vastuualueen henkilöstö: 1,4 htv. Tekninen johtaja, lautakunnan sihteeri 40% (lupasihteeri 60%).

Teknisen toimiston kuluihin sisältyy pääosa teknisen johtajan henkilöstökustannuksista sekä koko teknisiä palveluita koskevien palveluiden ja toimintojen aiheuttamat kulut.

	TP 2021	MTA 2022	TP 2022
ulkoiset toimintaluvut (sit.)			
TUOSLASKELMA			
TOIMINTATUOTOT			
Myyntituotot			
Maksutuotot			
Tuet ja avustukset			
Muut toimintatuotot			
TOIMINTATUOTOT			
TOIMINTAKULUT			
Henkilöstökulut	-142 579	-170 320	-192 786
Palvelujen ostot	-10 165	-31 250	-3459
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 139	-4 600	- 411
Avustukset		-2 000	
Muut toimintakulut	-427	-427	-17
TOIMINTAKULUT	-154 310	-208 170	-196 674
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-154 311	-208 170	-196 674
*TILIKAUDEN TULOS	-154 311	-208 170	-196 674
Sisäiset toimintatulot/menot			-4 758

Kaupunkisuunnittelu ja joukkoliikennepalvelut

Vastuualueen tilivelvollinen viranhaltija: Kaupunkisuunnittelupäällikkö

Vastuualueen henkilöstö: 6,95 htv. Kaupunkisuunnittelupäällikkö, maankäyttöinsinööri, paikkatietosuunnittelija, kiinteistöinsinööri (35%), kartoittaja, rakennustarkastaja, lupasihteeri (60%), projektityöntekijä (määräaik. kiint.selv.). Mittausmies eläköityi vuoden 2021 lopussa ja kaupunkisuunnittelija irtisanoutui vuoden 2022 alussa. Talouden tasapainotusohjelman mukaisesti uusia henkilöitä ei palkattu heidän tilalleen.

Kiinteistö- ja mittauspalvelut

Vastuualueen taloudelliset ja toiminnalliset tavoitteet toteutuivat suunnitellusti.

Kiinteistönmuodostus- ja myyntituloja kertyi yli budjetoidun johtuen uudesta tonttimarkkinoinnista ja kiinteistöjen huutokauppamyynnistä. Maanvuokrauksesta saatavat tulot vastasivat lähes edellisvuoden tuloja.

Yksikkö keskittyi edelleen määräälojen lohkomistoimituksiin, joista suurin osa oli yleisten alueiden lohkomisia (puistot, kadut). Kaupungin omistukseen eri aikoina tulleet määräälat lohkotaan kiinteistöiksi asemakaavassa osoitettuihin käyttötarkoituksiin. Määräalat ovat osa kaupungin noin 1410 hehtaarin maaomaisuutta.

Yhteistyö paikkatietoasioissa jatkuu Keuruun ja Virtain kanssa. Mänttä-Vilppulan kaupunki toimii paikkatietoyhteistyön isäntäkuntana. ESRI-tuoteperheen lisenssisopimus on voimassa 30.3.2021-29.3.2024. Kaupunki tuottaa ja ylläpitää ESRI:n järjestelmässä mm. kaupungin pohjakarttaa; ylläpidettävä alue on noin 9300 ha. Vastuualue tuottaa sopimusperusteisesti paikkatietopalveluita myös Mäntän Kaukolämpö ja Vesihuolto Oy:lle. Johtotiedot ylläpidetään KeyAqua-sovelluksella. Vuonna 2022 kaupungin nettisivuilla olevia karttapalveluja kehitettiin ja niiden saatavuutta kaupunkilaisten käyttöön paranneltiin siten, että aineistoja lisättiin ja keskitettiin yhden karttaohjelman alle.

Vuonna 2022 kaupunki ei ostanut maata. Uudenlainen lisämaatonttien markkinointi aloitettiin kesällä ja kauppaan johtaneita varauksia tuli 17 kpl. Muutama kaupoista siirtyi vuoden 2023 alkupuolelle. Kanervalahdesta myytiin kaksi rantatonttia, joissa rakentaminen alkoi heti.

Lisäksi myytiin kaupungin huutokaupalla kuusi kohdetta: Vilppulan entinen terveystalo, Savosenmäessä sijaitseva pienkerrostalo, Liinamaankadulta ns. Virkailijatalo, Kolhosta kaksi rivitaloa sekä Sarapuiston entinen päiväkotikoti, jonka kauppa tehdään vuoden 2023 alkupuolella. Lisäksi myytiin Koskelantalot Oy:lle Vilppulasta tontin osa. Kaupunki luovutti Koskelantalot Oy:lle apporttina Vilppulakadun ja Harjukadun rivitalorakennukset, maa-alueet vuokrattiin. Maanvuokrasopimuksia tehtiin 8 ja kaksi pellonvuokra-sopimusta uusittiin. Vuokraukset koskivat teollisuusmaan vuokraamista sekä muun lisämaan vuokrausta. Kiinteistö Oy Mäntän Rakennusmestarien talon kanssa jatkettiin maanvuokrasopimusta Koskelanlammen rannasta. Koivuniemen kiinteistön myyntipäätösestä tehdystä valituksesta tuli loppuvuodesta hallinto-oikeuden lopullinen päätös. Myynti voidaan toteuttaa.

Vastuualueen henkilöstö väheni yhdellä, kun eläköityneen mittamiehen tilalle ei valittu uutta. Kiinteistö- ja mittauspalveluiden yksikön oppisopimusopiskelija valmistui alkuvuodesta kartoittajaksi ja hänet vakinaistettiin. Kiinteistöinsinöörin työsopimusta jatkettiin kesäkuun 2023 loppuun. Tehtävien järjestämiseksi yksikkö vertaili eri vaihtoehtoja ja niiden vaikutuksia palvelun tuottamiseksi. Kaupunginhallitus päätti ostaa kiinteistöinsinöörin palvelut maanmittauslaitokselta heinäkuusta 2023 lähtien.

Yksikön kustannuslylytyksen aiheutti aiemmin mainittu Koskelantalot Oy:n purkamishanke vuoden 2022 lopulla ja siitä aiheutuvan maaperän puhdistaminen (330 00 €). Kokonaisuutena vastuualue sai tehtyä säästötoimia sekä tuloja siten, että vuosikate jäi vain noin 30 000 € tavoitteesta.

Kiinteistönmuodostaminen 2018-2022

Toimenpidelaji	2018	2019	2020	2021	2022
Tontin lohkominen	3	11	4	1	1
Yleisen alueen lohkominen	7	14	15	5	7
Tunnusmuutos		1		1	3
Laadun muuttaminen	2			2	1
Kiinteistöjen yhdistäminen				3	2
Rasitetoimitus		1	1		1
Muu toimitus	2	1		4	5
Yhteensä	14	28	20	16	20

Tonttien myynnit/vuokraukset 2018-2022

	2018	2019	2020	2021	2022
AO,AP	3	2	6	1	2 /
Lisämaatontit*					7 / 2
Teollisuustontit	1	1	1		/ 2
M-alueita	2			1	
AK				1	1
P, K		1			
YS				1	1
AR				2	4 / 2
Muu	/ 1	/ 1	/ 2	/ 9	/ 4

*) Lisämaatontit myydään ilman rakentamisvelvoitetta, aloitettu vuonna 2022.

Kaavoituspalvelut

Kaupunkisuunnittelija irtisanoutui vuoden alussa ja tilalle ei palkattu uutta. Kaupunkisuunnittelupäällikkö sijaisti teknistä johtajaa 19.5.2022 alkaen, joten kaavoituksen tehtävien osalta tehtiin vain tärkeimmät toimenpiteet.

Mäntän tehtaan osayleiskaavan ja asemakaavan muutoksesta käsiteltiin osallistumis- ja arviointisuunnitelma, samoin käynnistyi Mustalahden teollisuusalueen laajennus. Vireillä olleet yksityisten hankkeet etenivät seuraavasti; Vilppulan rantaosayleiskaavan muutoksesta Riuttaniemestä oli käsittelyssä ehdotusvaihe ja ranta-asemakaavan muutoksesta Kinnarin ja Pulverkkilahden tiloilla luonnosvaihe. Parkkivuoren asemakaavaa ei käynnistetty resurssien johdosta.

Infrapalveluiden kanssa yhteistyössä viimeisteltiin Minimetsä-hanke Kirkonpellon alueelle, suunniteltiin Ratakadun alueen liityntäpysäköinnin ja Myllyrannan alueen kehittämistä. Myllyrannan alueelle laadittiin suunnitelmat koskien matkailupalvelualueetta, leikkipaikkaa ja uimarantaa.

Poikkeamishakemuksia käsiteltiin 17 kpl, joista 11 kpl sijoittui asemakaava-alueelle ja 6 kpl rantayleiskaava-alueelle. Kaikki päätökset olivat myönteisiä (kielteisiä 1 kpl v.2021).

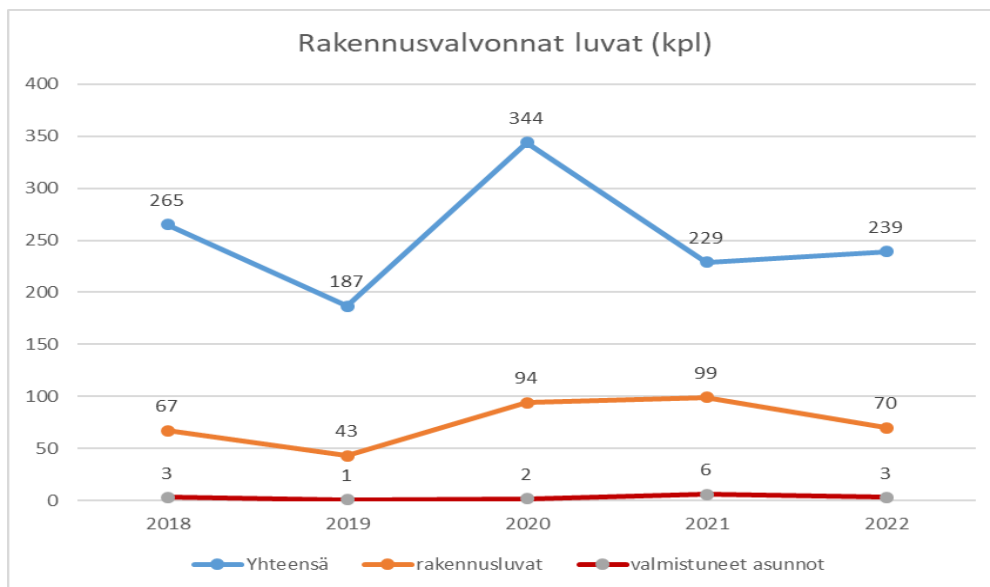

Vuonna 2021 laaditun tonttianalyysin kehittämistoimenpiteenä käynnistettiin uudentyypinen tonttimarkkinointi. Tonttimarkkinointiin otettiin vanhoja tontteja myyntiin ilman rakentamisvelvoitetta, Joitakin tontteja voi ostaa yhdessä siten, että vain yhdellä tontilla on rakentamisvelvoite. Osasta tontteja ja tonttirypäitä voi tehdä tarjouksia. Markkinoinnin tuloksena kauppaan johtaneita varauksia saatiin 17.

Rakennusrekisterin tarkistusprojektin tavoitteena on tarkistaa kunnan kiinteistöihin ja rakennuksiin liittyvien tietojen paikkansa pitävyys ja rekistereiden ajantasaisuus. Projekti keskeytyi teknisen osaston henkilöstöjärjestelyiden johdosta toukokuusta lähtien. Projektityöntekijä siirtyi rakennustarkastajaksi ja rakennustarkastaja tilapalveluille rakennuttajapäälliköksi vuoden loppuun saakka. Toukokuuhun mennessä oli tarkasteltu Kolhon alueelta 249 kiinteistöä.

Uusi rakennusjärjestys tuli lainvoimaiseksi 11.1.2022. Rakennusvalvonnassa lupien määrä oli suunnilleen edellisvuoden tasolla. Lupamäärät vuonna 2022 olivat lähellä pitkäaikaista keskiarvoa. Purkulupien määrä kasvoi edellisvuosiin verrattuna. Rakennusvalvonta luopui *Facta mukana* -sovelluksen käytöstä vuonna 2022 johtuen Lupapisteen ja Facta ohjelmistojen kehittymisestä maastokäyntien yhteydessä.

Rakennusvalvonnan lupamäärät 2018-2022:

Joukkoliikennepalvelut

Joukkoliikennepalvelut käsittää asiointi- ja palveluliikenteen, ostetut linja-autovuorot, sekä ELY-keskuksen järjestämän joukkoliikenteen. Koulukuljetuksista vastaa sivistyspalvelut.

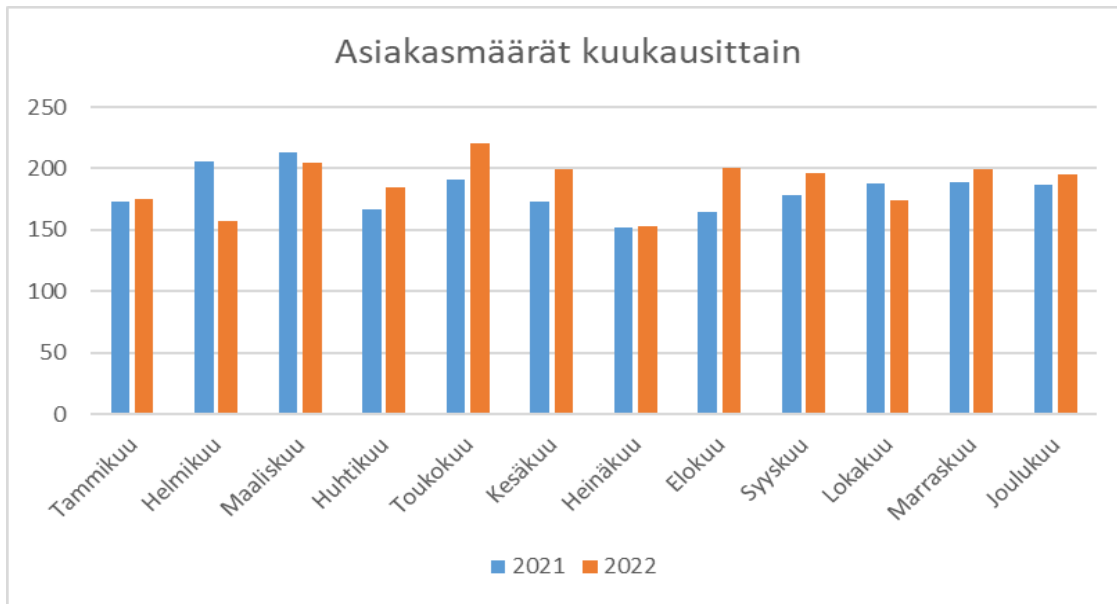
Asiointi- ja palveluliikenne

Palvelu- ja asiointiliikenne on joukkoliikennettä täydentävää kaikille avointa liikennettä taajaman ulkopuolella. Asiointiliikenteen tarkoituksena on tavoittaa kauppa-, virasto ym. palvelut. Reittejä oli 5 kpl (ma-pe) kesäkuuhun saakka, jonka jälkeen palvelu oli kilpailutettava uudelleen. Palveluliikenteen maksuperuste 1,90 €/km kasvoi 2,70 €/km eli 42 %. Torstain reitti yhdistettiin perjantain reitin yhteyteen.

Asiointi ja palveluliikennettä käytti 2259 henkilöä, noin 188 henkilöä/kk (2182 henkeä v. 2021).

Asiointi- ja palveluliikenteen asiakasmäärät 2021-2022:

Ostetut linja-autovuorot

Kaupunki osti koulupäivisin linja-autovuorot välille Mänttä-Kolho ja Mänttä-Pohjaslahti. Kesäkuun kilpailutuksen jälkeen Kolhon linja-autovuoron maksuperuste 395 €/päivä kasvoi 520 €/päivä eli 32 %. Pohjaslahden linja-autovuoro lakkautettiin tarpeettomana. Sivistyspalveluiden kanssa oli selvitetty, että erillistä koulupäivisin kulkevaa linja-autovuoroa Mänttä-Pohjaslahti ei tarvita, sillä vastaavalle vuorolle on koulukuljetusvuoro ja siihen tarvittaessa mahtuu ne muutama matkustaja, jotka ovat linjaa harvakseltaan käyttäneet.

Joukkoliikenne

ELY-keskuksen järjestämää joukkoliikennettä on 5 reitillä; Mänttä-Ruovesi, Tampere-Orivesi-Juupajoki-Mänttä-Vilppula, Keuruu-Mänttä, Mänttä-Jämsä ja Mänttä-Halli. Näistä kustannuksista 30 % tulee kaupungin maksettavaksi. Jämsän ja Hallin reitillä tehdään yhteistyötä Keski-Suomen ELY-keskuksen ja Jämsän kaupungin kanssa.

Vuoden 2022 paikallisliikenteen kustannuksiin saatiin avustusta yhteensä 40 000 €.

Seutulippuja (30 pv) tarjottiin välille Mänttä-Vilppula (50 €) ja niitä myytiin 118 kpl sekä välille Halli/Kuorevesi -Mänttä-Vilppula (70 €) myytiin 52 kpl.

	TP	MTA	TP
	2021	2022	2022
<i>ulkoiset toimintaluvut (sit.)</i>			
TULOSLASKELMA			
TOIMINTATUOTOT			
<i>Myyntituotot</i>	90 923	63 400	78 423
<i>Maksutuotot</i>	109 270	94 000	115 557
<i>Tuet ja avustukset</i>	69 196	20 000	62 472
<i>Muut toimintatuotot</i>	106 160	90 000	162 393
TOIMINTATUOTOT	375 549	267 400	418 845
TOIMINTAKULUT			
<i>Henkilöstökulut</i>	-524 683	-491 930	-382 717

<i>Palvelujen ostot</i>	-404 351	-359 140	-655 411
<i>Aineet, tarvikkeet ja tavarat</i>	-7 935	-13 800	-5 265
<i>Avustukset</i>			
<i>Muut toimintakulut</i>	-11 269	-6 140	-11 391
TOIMINTAKULUT	-948 238	-871 010	-1 054 784
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-572 689	-603 610	-635 939
<i>Rahoitustuotot ja -kulut</i>	-4	-4	-29
VUOSIKATE	-572 693	-603 610	-635 968
<i>Poistot ja arvonalentumiset</i>			
<i>Suunnitelman mukaiset poistot</i>	-5 333	-2 670	-2 667
<i>Arvonalentumiset</i>			
<i>Poistot ja arvonalentumiset</i>	-5 333	-2 670	-2 667
*TILIKAUDEN TULOS	-578 026	-606 280	-638 635
Sisäiset toimintatulot/menot	-51 893	-68 195	-46 342

Tilapalvelut

Vastuualueen tilivelvollinen viranhaltija: Tilapalvelupäällikkö

Vastuualueen henkilöstö: 50 htv. Tilapalvelupäällikkö, kiinteistönhoito 10, kunnossapito 2, siivouspalvelut 23,5 ja ruokapalvelut 13,5. Kolmea avointa olevaa toimea ei täytetty.

Tilapalvelut on hallinnoinut kaupungin rakennuksia ja tarjonnut tiloja eri palvelualueille, joita laskutetaan kiinteistöjen ylläpidosta sisäisellä vuokralla. Sisäinen vuokra sisältää käyttö- ja ylläpitokulut sekä osan pääomakuluista. Kiinteistöjen ylläpitoon on kuulunut kiinteistönhallinta, *kiinteistönhoito* sekä *kiinteistöjen kunnossapito*. Kiinteistöhoitopalvelut on huolehtinut päivittäisen kiinteistöjen toimivuuden, tehnyt ennakkohuollot sekä huolehtinut piha- ja viheralueista. Pihatyöt on toteutettu osittain infrapalvelut-vastuualueen resursseilla. Kunnossapidon tavoitteena on ollut huolehtia, että kiinteistö on käyttökunnossa ja kunnossapitotarpeet on huomioitu käyttäjien asettamat vaatimukset huomioiden. Kiinteistöjen ylläpidon haasteena on ollut kiinteistöjen käytettävyyden säilyttäminen sekä käyttäjien asettamien vaatimuksien mukaisesti tehokkaiden tilaratkaisujen löytäminen ja ylimääräisistä kiinteistöistä luopuminen.

Kiinteistöjen toimenpideohjelman mukaisesti purettiin entinen Ravintola Isabella, Lewisonin talo ja Vanhustentalo Suomelanrinne Vilppulassa sekä entinen Länsi-Koskelan koulu Mäntässä. Edelleen ko toimenpideohjelman mukaisesti huutokaupalla myydyt Vilppulan entinen terveystalo, Savosenmäessä sijaitseva pienkerrostalo, Liinamaankadulta ns. Virkailijatalo, Kolhosta kaksi rivitaloa sekä Sarapuiston entinen päiväkotit poistuivat tilapalveluiden ylläpidosta. Samoin poistuivat Koskelantaloille apporttina luovutetut Vilppunkadun ja Harjunkadun kolme rivitaloa.

Maailman poliittisista syistä johtuen lämmitys- ja polttoainekustannukset nousivat poikkeuksellisen paljon. Talouden tasapainotusohjelman mukaisesti yhtä kiinteistöhoitajan paikkaa ei täytetty ja tehtäviä järjesteltiin uudelleen.

Siivous- ja ruokapalvelut

Siivouspalveluissa rakennusten siivouksella ja ylläpidolla on luotu viihtyisät ja turvalliset puitteet kaupungin palvelutuotannon toimintaan. *Ruokapalvelut* on valmistanut ateriat lasten, oppilaiden ja erityisryhmien tarpeisiin sekä henkilöstöruokailuun. Valmistuskeittiöitä on ollut seitsemän, lisäksi on kaksi jakelupistettä (Kolhon päiväkotit ja Pihlajakoti).

Korona epidemian myötä hygienian ja puhdistustarvikkeiden hankintamäärät kasvoivat.

Maailman poliittisista syistä johtuen elintarvikkeiden ja non food tuotteiden hinnat nousivat 10 – 25 %. Talouden tasapainotusohjelman mukaisesti eläköitymisen myötä ei ole rekrytoitu uutta työntekijää.

Siivouspalveluissa on työvuorosuunnittelulla ja sisäisillä siirroilla saatu aikaan henkilöstökuluissa säästöjä. Taloudentasapainotus ohjelman mukaisesti yksi siivoojan toimi on jätetty täyttämättä ja työkohteet on järjestelty uudelleen.

	TP	MTA	TP
	2021	2022	2022
<i>ulkoiset toimintaluvut (sit.)</i>			
TULOSLASKELMA			
TOIMINTATUOTOT			
<i>Myyntituotot</i>	42 175	25 000	44 203
<i>Maksutuotot</i>	3 533		6 928
<i>Tuet ja avustukset</i>	300		4 486
<i>Muut toimintatuotot</i>	529 710	570 000	628 869
TOIMINTATUOTOT	575 718	595 000	684 486
TOIMINTAKULUT			
<i>Henkilöstökulut</i>	-1 966 620	-1 989 760	-2 051 010
<i>Palvelujen ostot</i>	-931 078	-1 472 300	-1 499 935
<i>Aineet, tarvikkeet ja tavarat</i>	-2 233 097	-2 086 350	-2 259 513
<i>Avustukset</i>			
<i>Muut toimintakulut</i>	-161 237	-127 500	-259 189
TOIMINTAKULUT	-5 292 029	-5 675 910	-6 069 646
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-4 716 311	-5 080 910	-5 385 161
<i>Rahoitustuotot ja -kulut</i>	-5	-5	-15
VUOSIKATE	-4 716 316	-5 080 910	-5 385 176
<i>Poistot ja arvonalentumiset</i>			
<i>Suunnitelman mukaiset poistot</i>	-1 470 434	-1 440 090	-1 492 984
<i>Arvonalentumiset</i>	-45 748	-800 000	-592 967
<i>Poistot ja arvonalentumiset</i>	-1 516 182	-2 240 090	-2 085 950
*TILIKAUDEN TULOS	-6 232 498	-7 321 000	-7 471 126
Sisäiset toimintatulot/menot	5 521 807	6 161 783	6 047 701

Infra- ja liikuntapaikkapalvelut

Vastuualueen tilivelvollinen viranhaltija: Infrapalvelupäällikkö

Vastuualueen henkilöstö: 15 htv. Infrapalvelupäällikkö, infrapalvelumestari, koneenkuljettaja 2, puistotyöntekijä 5 ja liikuntapaikkahoitaja 6.

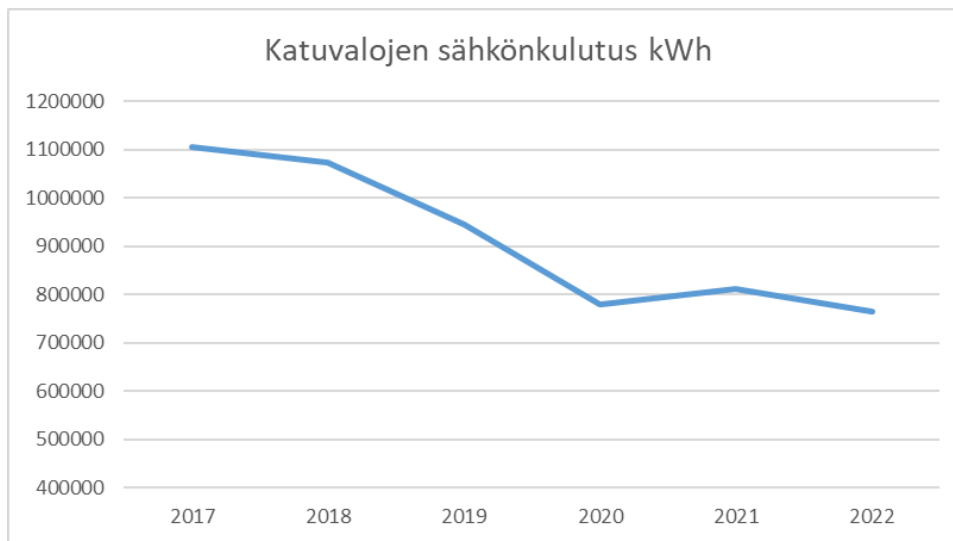
Infra- ja liikuntapalvelut -vastuualueeseen kuuluu infran rakennuttaminen ja ylläpito: kadut, puistot, yleiset alueet, torit, matonpesupaikat, satamat, metsät, yksityistiet ja liikuntapaikat.

Kadut

Kustannuspaikka on vastannut liikenne- ja yleisten alueiden ylläpidosta. Mäntän alueella 1/3 teiden talvikunnossapidosta hoidettu omalla kalustolla ja loput yksityisten urakoitsijoiden toimesta. Vilppulassa ja Kolhossa talvikunnossapito ostettu kokonaisuudessaan ulkopuolisilta urakoitsijoilta. Kesäkunnossapito hoidettu Mäntän alueella pääasiassa omalla kalustolla, Vilppulassa omalla kalustolla ja ulkopuolisten urakoitsijoiden toimesta ja Kolhossa pääosin ulkopuolisten urakoitsijoiden toimesta etäisyydestä johtuen. Hulevesiverkoston rakentamista jatkettiin yhteistyössä Mäntän Kaukolämpö ja Vesihuolto Oy: kanssa.

Katuvalojen sähkönkulutuksen seuranta 2017-2022

*) Vuoden 2021 kulutusnousu johtuu osittain ohjainlaitevioista.

Puistot ja yleiset alueet (sis. torit, pihat ja leikkipaikat, venesatamat, matonpesupaikat)

Kustannuspaikka on vastannut mainittujen alueiden ylläpidosta: yleisestä siisteydestä, viihtyisyydestä ja turvallisuudesta. Kaupunkikuvan siisteyteen ja parantamiseen kiinnitetty edelleen erityistä huomiota. Resurssien vähäisyydestä johtuen painopistealueet olivat taajamien keskustat. Muilla alueilla on ollut vääjäämättä hoitotason laskua. Toistaiseksi vastuualueeseen on kuulunut myös osittain kiinteistöjen käsin tehtävät piha-alueiden talvi- ja kesäkunnossapitotyöt.

Vilppulan satamassa kesäaikana telttäkävijöitä 30, matkailuvaunuja 587 ja vierasveneitä 112 kpl.

Yksi puistotyöntekijä irtisanoi työsuhteensa, joten osa vuodesta menttiin vajaalla henkilöstöllä, ennen kuin uusi rekrytointi saatiin tehtyä.

Kuluttajaturvallisuuslain (920/2011, §7) määräämät toimenpiteet toteutettiin julkisilla leikkikentillä ja koulujen ja päiväkotien leikkipaikoilla. Lisäksi vastuualue on myynyt palvelua Juupajoen kunnalle leikkipaikkojen tarkastuksista.

Metsät ja yksityistiet

Vilppulan alueen metsäsuunnitelma on valmistunut vuonna 2021 ja Mäntän alueen vuonna 2018. Suunnitelmat sisältävät yhteensä 630 hehtaaria metsämaata, mihin sisältyy myös puistometsiä. Vuoden 2022 hakkuutulo on noin 230 000 euroa ja talousarviossa varauduttu 80 000 euron metsänmyynti tuloihin. Tulojen ylitys johtuu lähinnä Keurussaaren hakkuista, jotka tulivat ennakoitua

aiemmin. Kaupungin hankintahakkuut ja hoitotyöt tehtiin ostopalveluina. Kesän aikana tehtiin lisäksi puistometsien raivauksia ostopalveluna Mäntän, Vilppulan ja Kolhon taajamissa.

Kaupungin alueella on saanut kunnossapitoavustusta 89 tiekuntaa. Lisäksi menoissa on kaupungin omistamien maa-alueiden tieyksikkömaksut yksityistiekunnille.

Liikuntapaikat

Kustannuspaikka on vastannut siitä, että kaupungin eri liikuntapaikat ovat asiakkaiden käytettävissä turvallisesti ja asianmukaisesti. Uutena liikuntapaikkana valmistui kesällä skeitti- ja pumtrackrata. Liikuntapaikoille hankittiin mönkijä telavarustuksella kesä- ja talvikäyttöä varten. Pohjaslahden ja Kolhon urheilukenttien juoksupinnoitteet uusittiin. Parkkivuoren kuntoratojen rakentamissuunnitelmat toteutettiin ja johon saatiin valtionavustusta 30 % hankkeen kustannuksista. Liikunnan kehittämishankkeet ja hyvinvointityö on siirretty pääasiassa kulttuuri- ja hyvinvointipalveluille.

Yksi liikuntapaikkahoitaja irtisanoi työsuhteensa ja tilalle rekrytoitiin uusi työntekijä, joka hänkin irtisanoutui koeajalla, joten lähes koko vuosi on menty vajaalla henkilöstöllä. Tällä on ollut negatiivinen vaikutus työn laadun- ja määrän näkökulmista.

	TP	MTA	TP
	2021	2022	2022
<i>ulkoiset toimintaluvut (sit.)</i>			
TULOSLASKELMA			
TOIMINTATUOTOT			
<i>Myyntituotot</i>	183 754	194 500	309 085
<i>Tuet ja avustukset</i>	10 937		4 391
<i>Muut toimintatuotot</i>	12 409	11 000	15 749
TOIMINTATUOTOT	207 101	205 500	329 224
TOIMINTAKULUT			
<i>Henkilöstökulut</i>	-714 394	-684 740	-705 019
<i>Palvelujen ostot</i>	-488 772	-408 480	-485 282
<i>Aineet, tarvikkeet ja tavarat</i>	-281 636	-249 450	-285 323
<i>Avustukset</i>	-99 618	-96 000	-103 697
<i>Muut toimintakulut</i>	-59 521	-13 550	-22 229
TOIMINTAKULUT	- 1 643 941	-1 452 220	-1 601 550
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	- 1 436 840	-1 246 720	-1 272 326
<i>Rahoitustuotot ja -kulut</i>			
VUOSIKATE			
<i>Poistot ja arvonalentumiset</i>			
<i>Suunnitelman mukaiset poistot</i>	-1 116 669	-1 066 720	- 1 096 470
<i>Poistot ja arvonalentumiset</i>	-1 116 669	-1 066 720	-1 096 470
*TILIKAUDEN TULOS	-2 765 407	-2 313 440	-2 551 129
Sisäiset toimintatulot/menot	-31 468	-216 195	-30 861

Ympäristö- ja pelastuspalvelut

Vastuualueen tilivelvollinen viranhaltija: Tekninen johtaja

Henkilöstö: Ei omaa henkilöstöä.

Ympäristöterveydenhuolto ja ympäristösuojelu (Keurusselän ympäristölautakunta ja ympäristönsuojelujaos)

Keuruun, Jämsän, Mänttä-Vilppulan ja Virtain kaupunkien sekä Kuhmoisten ja Ruoveden kuntien yhteisen Keurusselän ympäristölautakunnan sekä Keuruun ja Mänttä-Vilppulan kaupunkien yhteisen Keurusselän ympäristönsuojelujaoston isäntäkuntana toimii Keuruun kaupunki. Ympäristölautakunnan tehtävänä on elinympäristöön vaikuttavin toimenpitein edistää väestön terveyttä ja hyvinvointia. Lautakunta huolehtii kansanterveyslain (66/1972) 1 §:ssä ja terveyshuoltolain (1326/2010) 21 §:ssä mainittujen lakien mukaisista ympäristöterveydenhuollolle määrätystä tehtävistä Keuruun, Jämsän, Mänttä-Vilppulan ja Virtain kaupunkien sekä Kuhmoisten ja Ruoveden kuntien osalta ja käyttää niissä lautakunnalle annettua päätösvaltaa.

Keurusselän ympäristönsuojelujaoston tehtävänä on edistää ympäristön säilymistä ekologisesti kestäväksi, arvoiltaan monimuotoiseksi, viihtyiseksi ja virikkeelliseksi. Ympäristönsuojelujaosto huolehtii kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle lainsäädännössä säädettyistä tehtävistä toimialueensa Keuruun ja Mänttä-Vilppulan kaupunkien osalta ja käyttää niissä jaostolle annettua päätösvaltaa. Ympäristönsuojeluviranomainen on myös lainsäädännön mukainen kunnan maan-aineslupa- ja valvontaviranomainen.

Keurusselän ympäristön- ja terveydensuojelutoimisto laskuttaa yhteistyökunnilta yhteistoimintasopimuksen mukaisesti kuntien maksuosuuden asukaslukujen mukaisessa suhteessa lukuun ottamatta eläinlääkintää, jossa 25 % maksuosuudesta määräytyy kunnassa olevien maidontuotantotilojen lukumäärän perusteella.

Pohjavesien suojelusuunnitelman laatiminen käynnistettiin, työ valmistuu vuoden 2023 alkupuolella. Hankkeeseen on saatu ELY-keskuksen avustus.

Ympäristö- ja terveydenhuollon maksut ylittyivät melkein 80 000 euroa. Syynä on se, että eläinlääkäripalveluja ja muita vastaavia suoriteperusteisia kustannuksia ei oltu huomioitu.

Pelastuspalvelut (Pirkanmaan pelastuslaitos)

Pelastuspalveluista (palo- ja pelastustoimi) huolehtii Pirkanmaan pelastuslaitos. Kuntien maksuosuudet perustuvat asukaslukupohjaiseen kustannusjakoon pelastuslaitoksen budjetin mukaisesti.

Pelastuspalvelut siirtyvät hyvinvointialueen vastuulle 1.1.2023 alkaen.

	TP	MTA	TP
	2021	2022	2022
<i>ulkoiset toimintaluvut (sit.)</i>			
TULOSLASKELMA			
TOIMINTATUOTOT			
<i>Myyntituotot</i>	2.490		3 558
<i>Tuet ja avustukset</i>			3 735
<i>Muut toimintatuotot</i>			768
TOIMINTATUOTOT			8 061

TOIMINTAKULUT			
Henkilöstökulut	-24 989	-22 200	-47 025
Palvelujen ostot	-1 055 829	-1 065 660	-1 093 713
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	39	-7.600	-7 394
Avustukset			-2 319
Muut toimintakulut		-3.250	
TOIMINTAKULUT	-1 082 976	-1 095 460	-1 154 252
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-1 080 486		-1 146 192
Rahoitustuotot ja -kulut			
VUOSIKATE	-1 080 486	-1 095 460	-1 146 192
*TILIKAUDEN TULOS	-1 080 486	-1 095 460	-1 146 192
Sisäiset toimintatulot/menot	-32.114		

Tuloslaskelmaosan toteutuminen

	Talousarvio 2022	Ta- muutokset	Muutettu talousarvio	Toteutuma	Poikkeama
TULOSLASKELMA (ulkoinen toteutuma)					
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot	9.584.790	-58.000	9.526.790,00	10.419.095,74	-892.305,74
Maksutuotot	5.044.400		5.044.400,00	5.070.180,15	-25.780,15
Tuet ja avustukset	840.190		840.190,00	2.107.430,91	-1.267.240,91
Muut toimintatuotot	1.819.440	400.000	2.219.440,00	1.916.433,54	303.006,46
TOIMINTATUOTOT	17.288.820	342.000	17.630.820,00	19.513.140,34	-1.882.320,34
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut	-19.146.390	-70.200	-19.216.590,00	-18.710.341,91	-506.248,09
Palvelujen ostot	-60.553.760	-322.348	-60.876.108,00	-63.048.550,79	2.172.442,79
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3.229.440	-3.800	-3.233.240,00	-3.214.782,15	-18.457,85
Avustukset	-3.206.440	-11.847	-3.218.287,00	-2.888.487,26	-329.799,74
Muut toimintakulut	-1.020.650	-500	-1.021.150,00	-1.359.116,99	337.966,99
TOIMINTAKULUT	-87.156.680	-408.695	-87.565.375,00	-89.221.279,10	1.655.904,10
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-69.867.860	-66.695	-69.934.555,00	-69.708.138,76	-226.416,24
Verotulot	43.500.000	1.367.000	44.867.000,00	44.507.584,80	359.415,20
Valtionosuudet	26.543.471		26.543.471,00	26.720.078,00	-176.607,00
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkotuotot	130.000		130.000,00	132.021,54	-2.021,54
Muut rahoitustuotot	470.000		470.000,00	937.865,58	-467.865,58
Korkokulut	-465.000		-465.000,00	-233.312,67	-231.687,33
Muut rahoituskulut				-18.675,79	18.675,79
Rahoitustuotot ja -kulut	135.000		135.000,00	817.898,66	-682.898,66
VUOSIKATE	310.611	1.300.305	1.610.916,00	2.337.422,70	-726.506,70
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	-2.538.810		-2.538.810,00	-2.632.432,33	93.622,33
Arvonalentumiset		-800.000	-800.000,00	-614.978,37	-185.021,63
Poistot ja arvonalentumiset	-2.538.810	-800.000	-3.338.810,00	-3.247.410,70	-91.399,30

Mänttä-Vilppulan kaupunki
Tilinpäätös 2022

TILIKAUDEN TULOS	-2.228.199	500.305	-1.727.894,00	-909.988,00	-817.906,00
Varausten ja rahastojen muutokset					
Poistoeron muutos				4.150,00	-4.150,00
Varausten ja rahastojen muutokset				4.150,00	-4.150,00
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-2.228.199	500.305	-1.727.894,00	-905.838,00	-822.056,00

Verotulojen toteutuminen

	Talousarvio 2022	Ta- muutokset	Muutos- talousarvio	Toteutuma	Poikkeama
Verotulot					
Kunnan tulovero	36.393.000	367.000	36.760.000,00	36.442.697,68	317.302,32
Kiinteistövero	3.021.000		3.021.000,00	3.014.021,85	6.978,15
Osuus yhteisöveron tuotosta	4.086.000	1.000.000	5.086.000,00	5.050.865,27	35.134,73
Verotulot	43.500.000	1.367.000	44.867.000,00	44.507.584,80	359.415,20

Tuloverojen perusteet 2021-2022

Verovuosi	Tuloveroprosentti	Verotettava tulo, 1000€	Muutos %
2021	22,50%	159 859	1,0
2022	22,5%	164 050	2,6

Kiinteistöveron perusteet verovuosina 2020–2022

	TP2016	TP2017	TP2018	TP2019	TP2022
Yleinen kiinteistöveroprosentti	1,10	1,10	1,10	1,10	1,10
Vakituinen asuinrakennus	0,50	0,60	0,60	0,60	0,60
Muu asuinrakennus	1,00	1,15	1,15	1,15	1,15
Voimalaitosrakennus	1,40	1,40	1,40	1,40	1,40

Valtionosuuksien toteutuminen

	Talousarvio 2022	Toteutuma	Poikkeama
Valtionosuudet			
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	19.228.686	19.197.758,00	30.928,00
Verotuloihin perustuva valt.os.tasaus	2.946.045	2.950.812,00	-4.767,00

Kunnan opetus ja kulttuuritoim.muut vos.	-	-982.561,00	-8.784,00
Verotulomenetysten kompensatio	5.360.085	5.554.069,00	-193.984,00
Valtionosuudet	26.543.471	26.720.078,00	-176.607,00

Investointiosan toteutuminen

	Talousarvio 2022	Toteutuma	Poikkeama
Arvopaperit / as.osakkeet			
INVESTOINTIMENOT		-165.381,00	165.381,00
INVESTOINTITULOT	50.000	50.000,00	
INVESTOINNIT NETTO	50.000	-115.381,00	165.381,00
Taidehankinnat			
INVESTOINTIMENOT	-12.000	-2.517,11	-9.482,89
Maa-alueet			
INVESTOINTITULOT		9.909,80	-9.909,80
Kiinteäomaisuus			
INVESTOINTITULOT		206.394,09	-206.394,09
Dynasty asiakirjahallinto			
INVESTOINTIMENOT	-15.000		-15.000,00
Kiinteistöhuollon päivystysauto			
INVESTOINTIMENOT	-30.000	-29.048,39	-951,61
Mönkijä			
telavarustuksella/infrapalvelut			
INVESTOINTIMENOT	-25.000	-22.120,17	-2.879,83
Vlankosken koulun IV			
INVESTOINTIMENOT	-750.000	-686.958,33	-63.041,67
Savosenmäen koulun LTO			
INVESTOINTIMENOT	-360.000	-12.468,50	-347.531,50
Pumptrack-rata			
INVESTOINTIMENOT	-120.000	-102.259,79	-17.740,21
RAHOITUSOSUUDET			
INVESTOINTEIHIN	30.000	49.500,00	-19.500,00
INVESTOINNIT NETTO	-90.000	-52.759,79	-37.240,21
Skeittiparkki			
INVESTOINTIMENOT	-190.000	-197.268,32	7.268,32
RAHOITUSOSUUDET			
INVESTOINTEIHIN	30.000	49.500,00	-19.500,00
INVESTOINNIT NETTO	-160.000	-147.768,32	-12.231,68
Hangaarihanke			
MUUT INVESTOINTIMENOT	-180.000	10.413,60	-190.413,60
Kolhon ja Pohjaslahden kenttien pp			
INVESTOINTIMENOT	-25.000	-23.583,40	-1.416,60
Frisbeegolf rata Parkkivuori			

INVESTOINTIMENOT	-25.000	-20.429,14	-4.570,86
RAHOITUSOSUUDET			
INVESTOINTEIHIN	12.500	12.304,10	195,9
INVESTOINNIT NETTO	-12.500	-8.125,04	-4.374,96
Kuntoratojen rakentaminen			
INVESTOINTIMENOT	-20.000	-16.040,00	-3.960,00
Autereen polku ja melontareitit			
INVESTOINTIMENOT	-30.000	-10.320,00	-19.680,00
Kolhon koulun aita			
INVESTOINTIMENOT	-20.000	-16.783,92	-3.216,08
Kirkonpellon päiväkodin saneeraus			
INVESTOINTIMENOT	-100.000	-114.586,22	14.586,22
Yläkoulun ja lukion kellaritila			
INVESTOINTIMENOT	-100.000		-100.000,00
Kompustalon alakerran tilat			
INVESTOINTIMENOT	-75.000	-55.759,88	-19.240,12
Myllyrannan sataman suunn, reitistöhanke			
INVESTOINTIMENOT	-30.000	-13.300,00	-16.700,00
Hulevesi-, ja jätevesiverkoston eriyttäm			
INVESTOINTIMENOT	-64.000	-58.314,79	-5.685,21
Teeripolun perusparannus			
INVESTOINTIMENOT	-12.570		-12.570,00
Lahdensivunkadun hulevesiviemäröinti			
INVESTOINTIMENOT	0	-4.000,00	4.000,00
INVESTOINTIMENOT	-2.183.570	-1.539.744,36	-643.825,64
INVESTOINTITULOT	122.500	377.607,99	-255.107,99
INVESTOINNIT NETTO	-2.061.070	-1.162.136,37	-898.933,63

Investoinneista jäivät kokonaan toteuttamatta Dynasty asiakirjahallinnon sähköisen kokousjärjestelmän käyttöönotto ja asiakirjojen sähköinen allekirjoitus (KH päätös 13.10.2022 §291) sekä Teeripolun perusparannus, mikä oli varaus mahdolliseen korjausinvestointiin. Savosenmäen LTO jäi kesken, koska kustannukset investoinnissa olisivat nousseet suuremmiksi kuin oli arvioitu. Kirkonpellon monitoimitilan investointi ylittyi, muutoin investoinnit toteutuivat suunnitellusti tai edullisemmin.

Rahoitusosan toteutuminen

RAHOITUSLASKELMA	Talousarvio 2022	Ta- muutos 2022	Muutettu- talousarvio	Tilinpäätös 2022	Poikkeama
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA					
TOIMINNAN RAHAVIRTA					
VUOSIKATE	356.611	1.300.305	1.656.916	2.337.422,70	-680.506,70
TULORAAHOITUKSEN KORJAUSET	90.000	400.000	-310.000	-160.260,83	-149.739,17
TOIMINNAN RAHAVIRTA	446.611	900.305	1.346.916	2.177.161,87	-830.245,87
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA					
INVESTOINTIMENOT	-2.183.570		-2.183.570	-1.539.744,36	-643.825,64
RAHOITUSOSUJEN INVESTOINTIEN	72.500		72.500	111.304,10	-38.804,10
PYS. VASTAAVIEN HYÖDYKKEIDEN LUOV.TULOT	-40.000	400.000	360.000	533.345,40	-173.345,40
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-2.151.070	400.000	-1.751.070	-895.094,86	-855.975,14
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-1.704.459	1.300.305	-404.154	1.282.067,01	-1.686.221,01
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA					
ANTOLAINAUKSEN MUUTOKSET					
ANTOLAINASAAMISTEN LISÄYKSET				-300.000,00	300.000,00
ANTOLAINASAAMISTEN VÄHENNYS	93.333,00			93.333,34	-93.333,34
ANTOLAINAUKSEN MUUTOKSET				-206.666,66	206.666,66
LAINAKANNAN MUUTOKSET					
PITKÄAIKAISTEN LAINOJEN LISÄYS	7.000.000			10.000.000,00	-10.000.000,00
PITKÄAIKAISTEN LAINOJEN VÄHENNYS	-			-9.638.435,24	9.638.435,24
LYHYTAIKAISTEN LAINOJEN MUUTOS	3.500.000			-1.692.172,16	1.692.172,16
LAINAKANNAN MUUTOKSET				-1.330.607,40	1.330.607,40
MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSET					
TOIMEKSIANTOJEN VAROJEN JA PÄÄOM. MUUTOS				-24.044,76	24.044,76
SAAMISTEN MUUTOS				931.120,36	-931.120,36
KOROTTOMIEN VELKOJEN MUUTOS	3.500.000			-1.715.712,03	1.715.712,03
MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSET				-808.636,43	808.636,43
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	2.522.411			-2.345.910,49	2.345.910,49
RAHAVAROJEN MUUTOS	-1.704.459	1.300.305	-404.154	-1.063.843,48	659.689,48
KASSAVARAT 31.12.				3.536.490,92	-3.536.490,92
KASSAVARAT 1.1.				4.600.334,40	-4.600.334,40
RAHAVAROJEN MUUTOS	0	0		-1.063.843,48	1.063.843,48

TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

Tuloslaskelma (sis. Juupajoen)

TUOSLASKELMA	Tilinpäätös 2022	Tilinpäätös 2021
TOIMINTATUOTOT		
Myyntituotot	10.419.095,74	9.849.948,35
Maksutuotot	5.070.180,15	5.076.826,22
Tuet ja avustukset	2.107.430,91	2.613.915,97
Muut toimintatuotot	1.916.433,54	1.596.798,24
TOIMINTATUOTOT	19.513.140,34	19.137.488,78
TOIMINTAKULUT		
Henkilöstökulut	-18.710.341,91	-18.928.663,77
Palvelujen ostot	-63.048.550,79	-61.470.492,38
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3.214.782,15	-3.296.635,54
Avustukset	-2.888.487,26	-3.126.434,43
Muut toimintakulut	-1.359.116,99	-1.464.728,32
TOIMINTAKULUT	-89.221.279,10	-88.286.954,44
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-69.708.138,76	-69.149.465,66
Verotulot	44.507.584,80	45.117.922,79
Valtionosuudet	26.720.078,00	26.659.131,01
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	132.021,54	133.152,64
Muut rahoitustuotot	937.865,58	391.037,17
Korkokulut	-233.312,67	-230.098,31
Muut rahoituskulut	-18.675,79	-28.466,36
Rahoitustuotot ja -kulut	817.898,66	265.625,14
VUOSIKATE	2.337.422,70	2.893.213,28
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-2.632.432,33	-2.641.384,79
Arvonalentumiset	-614.978,37	-95.092,07
Poistot ja arvonalentumiset	-3.247.410,70	-2.736.476,86
TILIKAUDEN TULOS	-909.988,00	156.736,42
Varausten ja rahastojen muutokset		
Poistoeron muutos	4.150,00	4.150,00
Varausten ja rahastojen muutokset	4.150,00	4.150,00
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-905.838,00	160.886,42

Rahoituslaskelma

RAHOITUSLASKELMA	Tilinpäätös 2022	Tilinpäätös 2021
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
TOIMINNAN RAHAVIRTA		
VUOSIKATE	2.337.422,70	2.893.213,28
TULORAHOITUKSEN KORJAUSERÄT	-160.260,83	-3.192,24
TOIMINNAN RAHAVIRTA	2.177.161,87	2.890.021,04
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
INVESTOINTIMENOT	-1.539.744,36	-1.166.464,47
RAHOITUSOSUUDET INVESTOINTEIHIN	111.304,10	
PYS. VASTAAVIEN HYÖDYKKEIDEN LUOV.TULOT	533.345,40	40.997,00
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-895.094,86	-1.125.467,47
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	1.282.067,01	1.764.553,57
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
ANTOLAINAUKSEN MUUTOKSET		
ANTOLAINASAAMISTEN LISÄYKSET	-300.000,00	-350.000,00
ANTOLAINASAAMISTEN VÄHENNYS	93.333,34	93.333,34
ANTOLAINAUKSEN MUUTOKSET	-206.666,66	-256.666,66
LAINAKANNAN MUUTOKSET		
PITKÄAIKAISTEN LAINOJEN LISÄYS	10.000.000,00	
PITKÄAIKAISTEN LAINOJEN VÄHENNYS	-9.638.435,24	-4.715.390,28
LYHYTAIKAISTEN LAINOJEN MUUTOS	-1.692.172,16	1.992.172,16
LAINAKANNAN MUUTOKSET	-1.330.607,40	-2.723.218,12
OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSET		-2.284.633,05
MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSET		
TOIMEKSIANTOJEN VAROJEN JA PÄÄOM. MUUTOS	-24.044,76	11.353,40
SAAMISTEN MUUTOS	931.120,36	1.418.397,08
KOROTTOMIEN VELKOJEN MUUTOS	-1.715.712,03	1.085.349,30
MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSET	-808.636,43	2.515.099,78
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	-2.345.910,49	-2.749.418,05
RAHAVAROJEN MUUTOS	-1.063.843,48	-984.864,48
KASSAVARAT 31.12.	3.536.490,92	4.600.334,40
KASSAVARAT 1.1.	4.600.334,40	5.585.198,88
RAHAVAROJEN MUUTOS	-1.063.843,48	-984.864,48

Tase

TASE	Tilinpäätös 2022	Tilinpäätös 2021
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET	57.153,52	123.656,81
AINEELLISET HYÖDYKKEET	38.095.181,30	40.213.733,34
SIJOITUKSET	33.110.181,65	32.803.733,99
PYSYVÄT VASTAAVAT	71.262.516,47	73.141.124,14
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
SAAMISET	7.443.947,64	8.375.068,00
RAHOITUSARVOPAPERIT	35.254,30	35.271,12
RAHAT JA PANKKISAAMISET	3.501.236,62	4.565.063,28
VAIHTUVAT VASTAAVAT	10.980.438,56	12.975.402,40
VASTAAVAA	82.242.955,03	86.116.526,54
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	35.388.425,11	35.388.425,11
Edellisten kausien yli-/alijäämä	-1.070.543,08	-1.231.429,50
Tilikauden yli-/alijäämä	-905.838,00	160.886,42
OMA PÄÄOMA	33.412.044,03	34.317.882,03
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
POISTOERO	64.327,46	68.477,46
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	64.327,46	68.477,46
PAKOLLISET VARAUKSET		
MUUT PAKOLLISET VARAUKSET	106.780,68	
PAKOLLISET VARAUKSET	106.780,68	
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Valtion toimeksiannot		9.132,46
Lahjoitusrahastojen pääomat	147.720,49	157.631,73
Muut toimeksiantojen pääomat	36.674,38	41.675,44
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	184.394,87	208.439,63
VIERAS PÄÄOMA		
PITKÄAIKAINEN	22.225.511,00	22.356.073,96
LYHYTAIKAINEN	26.249.896,99	29.165.653,46
VIERAS PÄÄOMA	48.475.407,99	51.521.727,42
VASTATTAVAA	82.242.955,03	86.116.526,54

Konsernilaskelmat
Konsernin tuloslaskelma

Konsernituloslaskelma	2022	2021
Toimintatuotot	68 572 618,03	69 705 547,76
Toimintakulut	-141 023 919,83	-138 964 973,02
Osuus osakkuusyht voitosta	59 999,64	146 271,87
Toimintakate	-72 391 302,16	-69 113 153,39
Verotulot	44 507 584,80	45 117 922,79
Valtionosuudet	32 564 786,37	32 793 922,94
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	38 519,22	17 126,54
Muut rahoitustuotot	1 050 201,46	447 527,02
Korkokulut	-436 755,79	-514 061,65
Muut rahoituskulut	-240 400,11	-116 354,63
Vuosikate	5 092 633,79	8 632 929,62
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-6 426 813,48	-6 349 090,47
Arvonalentumiset	-1 091 363,47	-622 610,66
Tilikauden tulos	-2 425 543,16	1 661 228,49
Tilinpäätössiirrot	197,33	21 736,43
Tilikauden verot	-114 527,03	-296 222,08
Laskennallinen verokulu	-7 604,49	-2 968,67
Vähemmistöosuudet	-214 150,88	-552 996,66
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-2 761 628,23	830 777,51

Konsernin rahoituslaskelma

Konsernirahoituslaskelma	2022	2021
TOIMINNAN rahavirta		
Vuosikate	5 092 633,79	8 632 929,62
Tilikauden verot	-114 527,03	-296 222,08
Tulorahoituksen korjauserät	-501 179,56	-99 938,64
TOIMINNAN rahavirta	4 476 927,20	8 236 768,90
INVESTOINTIEN rahavirta		
Investointimenot	-11 349 978,41	-5 087 168,10
Rahoitusosuudet investointeihin	111 304,10	29 256,06
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	935 908,22	109 868,83
INVESTOINTIEN rahavirta	-10 302 766,09	-4 948 043,21
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-5 825 838,89	3 288 725,69
RAHOITUKSEN rahavirta		
Antolainasaamisten lisäykset		

Antolainasaamisten vähennykset	56 502,27	165,00
Lainakannan muutokset		
Pitkäaik. lainojen lisäys	11 969 915,00	1 744 080,00
Pitkäaik. lainojen vähennys	-12 386 791,99	-6 854 437,03
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-1 801 227,23	1 941 572,61
LAINAKANNAN MUUTOKSET	-2 218 104,22	-3 168 784,42
Oman pääoman muutokset	234 728,02	-2 318 915,69
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-32 292,90	8 087,72
Vaihto-omaisuuden muutos-	97 691,78	-43 711,18
Saamisten muutos	1 498 309,89	732 509,03
Korottomien velkojen muutos	3 436 806,30	-1 628 578,48
Muut maksuvalmiuden muutokset	5 000 515,07	-931 692,91
Rahoituksen rahavirta	3 073 641,14	-6 419 228,02
Rahavarojen muutos	-2 752 197,75	-3 130 502,33
Rahavarojen muutos		
RAHAVARAT 31.12.	11 553 137,71	14 305 335,46
RAHAVARAT 1.1.	14 305 335,46	17 435 837,79
RAHAVAROJEN MUUTOS	-2 752 197,75	-3 130 502,33

Konsernitase

Konsernitase 2022

VASTAAVAA

2022

2021

PYSYVÄT VASTAAVAT

AINEETTOMAT HYÖDYKKEET

Aineettomat oikeudet	366 828,89	173 157,76
Muut pitkävaikutteiset menot	566 650,06	1 228 056,38
Ennakkomaksut	6 545,90	157 193,40

AINEELLISET HYÖDYKKEET

Maa- ja vesialueet	7 953 850,27	7 948 713,19
Rakennukset	55 783 001,87	59 216 816,18
Kiinteät rakenteet ja laitteet	18 477 593,61	18 919 986,72
Koneet ja kalusto	2 242 922,98	2 479 500,05
Muut aineelliset hyödykkeet	360 945,31	367 892,53
Ennakkomaksut ja keskenerä. hank.	4 318 682,49	3 307 119,84

SIOJITUKSET

Osakkuusyhteisöosuudet	1 800 798,01	1 361 396,35
Muut osakkeet ja osuudet	4 273 522,76	4 383 909,55
Muut lainasaamiset	19 124,33	23 022,99
Muut saamiset	60 101,94	112 708,55

PYSYVÄT VASTAAVAT

96 230 568,42 99 679 473,49

TOIMEKSIANTOJEN VARAT

243 715,05 297 522,62

VAIHTUVAT VASTAAVAT

VAIHTO-OMAISUUS

516 008,73 613 700,51

SAAMISET

Pitkäaikaiset saamiset	101 965,21	58 328,27
Lyhytaikaiset saamiset	12 664 467,46	14 206 398,79

RAHOITUSARVOPAPERIT

983 132,51 872 254,81

RAHAT JA PANKKISAAMISET

10 570 005,20 13 433 080,65

VAIHTUVAT VASTAAVAT

24 835 579,11 29 183 763,03

VASTAAVAA	121 309 862,58	129 160 759,14
VASTATTAVAA	2022	2021
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	35 388 425,11	35 388 425,11
Säätiöiden ja yhdistysten peruspääomat	771 801,09	819 201,09
Arvonkorotusrahasto	11 429,63	11 256,91
Muut omat rahastot	1 597 936,91	1 547 692,92
Edellisten tilikausien yli/alijäämä	169 544,46	-892 944,35
Tilikauden yli-/alijäämä	-2 761 416,85	830 777,50
OMA PÄÄOMA	35 177 720,35	37 704 409,18
VÄHEMMISTÖOSUUDET	1 243 622,95	1 898 977,83
PAKOLLISET VARAUKSET		
Muut pakolliset varaukset	1 168 184,62	1 151 446,76
PAKOLLISET VARAUKSET	1 168 184,62	1 151 446,76
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	526 198,81	612 299,28
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen korollinen vieras p-oma	46 355 171,07	44 659 547,73
Pitkäaikainen koroton vieras p-oma	1 862 187,74	1 891 609,73
Lyhytaikainen korollinen vieras p-oma	17 323 936,74	20 010 386,10
Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	17 652 840,30	21 232 082,53
VIERAS PÄÄOMA	83 194 135,85	87 793 626,09
VASTATTAVAA	121 309 862,58	129 160 759,14

LIITETIEDOT

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteen mukaisesti.

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Kiinteistöihin on kohdistettu tilinpäätöksen yhteydessä lisäksi valtuuston hyväksymiä lisäpoistoja rakennusten todellista arvoa vastaamaan yhteensä 95 092,07 euron edestä.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien sijoitukset on taseessa merkitty hankintameno.

Vaihto-omaisuuden arvostus

Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen hankintameno määräisenä.

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon.

Jaksotukset

Tilinpäätöksessä on jaksotettu palkat, lomapalkkavelka, lainojen korot sekä useammalle vuodelle kohdistuvat avustukset.

Kunnan tilinpäätöksen esittämistapaa koskevat liitetiedot

Toimintakertomuksessa on esitetty vastuualueiden luvut sitovina ulkoisina/sisäisinä lukuina tuloslaskelman toteutumisen yhteydessä. Toimintakertomuksessa palvelualueiden luvut on esitetty sisältäen sekä sisäiset, että ulkoiset menot ja laskennalliset erät antamaan kokonaisvaltaisen kuvan tulosalueen toiminnan rahoituksesta.

Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty kaikki kaupunkikonsernin tytäryhteisöt (12 kpl) . Kuntayhtymät (3 kpl), joissa kaupunki on jäsenenä, on yhdistelty jäsenosuuden mukaisessa suhteessa. Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty konsernin kannalta olennaiset osakkuusyhteisöt, joita on kuusi kappaletta. Yhdistelemättä on jätetty viisi osakkuusyhteisöä ja yksi omistusyhteisyhteisö, joilla on vain vähäinen merkitys konsernin omaan pääomaan.

Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet

Konserniyhteisöjen tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty konsernituloslaskelmaa ja –tasetta laadittaessa vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta. Olennaiset pysyviin vastaaviin sisältyvät sisäiset katteet on eliminoitu.

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset

Konsernitaseessa vapaaehtoiset ja verotusperusteiset varaukset sekä poistoero on jaettu vapaaseen omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan. Jako on otettu huomioon omistuksen eliminoinnissa, vähemmistöosuuksien erottamisessa sekä osakkuusyhteisöjen yhdistelemisessä.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kaupungin, sen tytäryhteisöjen sekä kaupungin ja yhdistettyjen kuntayhtymien keskinäisen omistuksen eliminointi on tehty KILA:n kuntajaoston konserniyleisohjeen 2015 mukaisesti käyttäen ns. sovellettua hankintamenomenetelmää.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin yli- ja alijäämästä konsernituloslaskelmassa sekä konsernin omasta pääomasta konsernitaseessa.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Kiinteistötytäryhteisöjen aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden poistot on oikaistu suunnitelman mukaisiksi ja jäännösarvojen ero on kirjattu konsernituloslaskelmassa tytäryhteisön poistojen oikaisuksi ja aikaisemmille tilikausille kertynyt ero konsernitaseessa edellisten tilikausien yli- ja alijäämän oikaisuksi. Osakeyhtiömuotoisten tytärien poistosuunnitelmia ei ole oikaistu.

Osakkuusyhteisöt

Osakkuusyhteisöistä konsernin kannalta olennaiset on yhdistelty sovelletulla pääomaosuusmenetelmällä konsernitilinpäätökseen.

Poikkeavat arvostus- ja jaksotusperiaatteet ja menetelmät

Konsernitilinpäätöstä laadittaessa on noudatettu samoja arvostus- ja jaksotusperiaatteita kuin kaupungin tilinpäätöksessä. Osakkuusyhteisöjen tilinpäätöksiä ei ole oikaistu kaupungin jaksotusperiaatteita vastaaviksi, koska tarvittavia tietoja oikaisujen tekemiseksi ei ole ollut saatavilla.

Kiinteistöverojen käsittely

Konserniyhteisöjen kaupungille maksamat kiinteistöverot on jätetty eliminoimatta olennaisuuden periaatteen mukaan.

Konsernirakenteen sisäiset muutokset

SASKY:n omistusprosentti laski 1,25 %.

Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Tytäryhteisöjen edellisten tilinpäätösten epäolennaiset korjaukset on kirjattu vuoden 2022 tuotoiksi/kuluiksi. PSHP ky on oikaissut v. 2021 edellisen vuoden yli/alijäämää, minkä vaikutus Mänttä-Vilppulan kaupunkikonsernissa on -163210,43 €.

6) Toimintatuotot tehtäväalueittain				
	Konserni		Kaupunki	
	2022	2021	2022	2021
Yleishallinto	1 363 785	1 159 943	460 240	377 479
Sosiaali- ja terveystoimet	53 479 753	56 524 838	15 350 154	15 712 356
Opetus- ja kulttuuripalvelut	3 187 638	2 748 799	2 262 132	1 886 795
Yhdyskuntapalvelut	5 536 506	5 245 748	1 440 615	1 160 858
Muut palvelut	4 666 077	4 026 219		
Yhteensä	68 233 759	69 705 548	19 513 140	19 137 488

7) Verotulojen erittely		
	2022	2021
Kunnan tulovero	36 442 698	35 883 188
Osuus yhteisöveron tuotosta	5 050 865	6 164 239
Kiinteistövero	3 014 022	3 070 496
Muut verotulot		
Yhteensä	44 507 585	45 117 923

8) Valtionosuuksien ja verotulomenetysten korvausten erittely		
	2022	2021
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus (ilman tasauksia)	19 197 758	17 869 840
Verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus	2 950 812	4 108 321
Harkinnanvarainen valtionosuuden korotus	0	950 000
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	-982 561	-1 089 685
Verotulomenetysten korvaus	5 554 069	4 820 655
Valtionosuudet ja verotulomenetysten korvaukset yhteensä	26 720 078	26 659 131

9) Palvelujen ostojen erittely		
	2022	2021
Asiakaspalvelujen ostot	54 754 486	54 200 378
Muiden palvelujen ostot	8 300 477	7 270 114
Kunnan palvelujen ostot yhteensä	63 054 963	61 470 492

Rahoitusarvopaperit	Kaupunki	
	2022	2021
Yhteensä rahoitusarvopaperit	35 254	35 271

11) Selvitys suunnitelman mukaisista poistoista

Uusi poistosuunnitelma otettu käyttöön 1.1.2015. Vanhoihin hyödykkeisiin sovellettu aikaisempaa poistosuunnitelmaa

	Uusi/Vanha	Poistomenetelmä	%
Aineettomat hyödykkeet			
Kehittämismenot	2/4	Tasapoisto	25,00 %
Aineettomat oikeudet	5/5	Tasapoisto	20,00 %
Liikearvo	2/4	Tasapoisto	25,00 %
Muut pitkävaikutteiset menot			
*Vesiosuuskuntien vesihuoltoavustukset	5/5	Tasapoisto	20,00 %
*ATK-ohjelmistot	2/4	Tasapoisto	25,00 %
*Muut pitkävaikutteiset menot	2/4	Tasapoisto	25,00 %
*) Edellä kohdassa "muut pitkävaikutteiset menot" poisto-aika voi olla kuitenkin erityisestä syystä khall päätöksellä enintään 20 v (KPL§5-9)			
Aineelliset hyödykkeet			
Hallinto- ja laitosrakennukset	20 / 40	Tasapoisto	2,50 %
Tehdas- ja tuotantorakennukset	20 / 30	Tasapoisto	3,30 %
Talousrakennukset	10/15	Tasapoisto	6,60 %
Vapaa-ajan rakennukset	20 / 25	Tasapoisto	4,00 %
Asuinrakennukset	30 / 40	Tasapoisto	2,50 %

Maa- ja vesialueet	Ei poistoaikaa		
Kiinteät rakenteet ja laitteet			
Kadut, tiet, torit ja puistot	15 / 20	Tasapoisto	5,00 %
Sillat, laiturit ja uimalat	10/15	Tasapoisto	6,60 %
Muut maa- ja vesirakenteet	15 / 15	Tasapoisto	6,60 %
Vedenjakeluverkosto	30 / 35	Tasapoisto	2,90 %
Viemäriverkko	30 / 35	Tasapoisto	2,90 %
Kolho-Vilppula-Mänttä runkovesi/viemäri	30 / 40	Tasapoisto	2,50 %
Sähköjohdot, muuntoasemat, ulkovalaistulaitteet	15 / 15	Tasapoisto	6,60 %
Sähkö-, vesi yms laitosten laitoskoneet ja laitteet	15 / 15	Tasapoisto	6,60 %
Kiinteät nosto- ja siirtolaitteet	15 / 15	Tasapoisto	6,60 %
Liikenteen ohjauslaitteet	10/10	Tasapoisto	10,00 %
Muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet	10/10	Tasapoisto	10,00 %
Koneet ja kalusto			
Kuljetusvälineet	4/5	Tasapoisto	20,00 %
Muut liikkuvat työkoneet	5/7	Tasapoisto	14,30 %
Muut raskaat koneet	10/12	Tasapoisto	8,30 %
Muut kevyet koneet	5/7	Tasapoisto	14,30 %
Sairaala-, terveydenhuolto yms. laitteet	5/10	Tasapoisto	10,00 %
ATK-laitteet	3/4	Tasapoisto	25,00 %
Muut laitteet ja kalusto	3/4	Tasapoisto	25,00 %
Muut aineelliset hyödykkeet			
Luonnonvarat		Käytön mukaan	
Arvo- ja taide-esineet		Ei poistoaikaa	
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat		Ei poistoaikaa	
Pysyvien vastaavien sijoitukset		Ei poistoaikaa	

12) Pakollisten varausten muutokset				
	Konserni		Kaupunki	
	2022	2021	2022	2021
Potilasvahinkovaraus 1.1.	998 917	918 407		
Lisäykset tilikaudella	27 665	82 915		
Vähennykset tilikaudella	-109 368	-2 405		
Potilasvahinkovaraus 31.12.	917 215	998 917		
Muut pakolliset varaukset 1.1.	152 530	153 450		
Lisäykset tilikaudella		0	106781	
Vähennykset tilikaudella	-8 341	-921		
Muut pakolliset varaukset 31.12.	144 189	152 530	106781	

13) Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot ja -tappiot				
	Konserni		Kaupunki	
	2022	2021	2022	2021
Muut toimintatuotot				
Maa- ja vesialueiden luovutusvoitot	103 164	38 491	103 164	38 491
Rakennusten luovutusvoitot	92 596		92 596	
Muut luovutusvoitot	622 833	35 051	152 572	
Luovutusvoitot yhteensä	818 593	73 542	348 333	38 491
Muut toimintakulut				
Luovutustappiot	360 675	211 562	81 291	
Luovutustappiot yhteensä	360 675	211 562	81 291	0

15) Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely		
	2022	2021
Osinkotuotot muista yhteisöistä	380 082	248 419
Peruspääoman korot kuntayhtymiltä	130 194	130 194
Yhteensä	510 276	378 613

16) Erittely poistoeron muutoksista		
	2022	2021
Investointivaraukseen liittyvä poistoeron muutos	4150	4 150
Yhteensä	4 150	4 150

18) Arvonkorotukset				
	Konserni		Kaupunki	
	2022	2021	2022	2021
Maa- ja vesialueet				
Arvo 1.1	11 257	11 257		
Arvonkorotukset	173			
Arvonkorotuksen purku				
Arvo 31.12.	11 430	11 257	0	0
Arvonkorotukset yhteensä 31.12	11 430	11 257	0	0

Rahoitusarvopaperit				
	Konserni		Kaupunki	
	2022	2021	2022	2021
Rahoitusarvopaperit yht.	983 133	872 255	35 254	35 271

Aineettomat hyödykkeet				
	Aineettomat oikeudet	Muut pitkävaikutteiset menot	Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	Yhteensä siirto
Poistamaton hankintameno 1.1.	40 389	83 297		123 686
Lisäykset tilikauden aikana				0
Rahoitusosuudet tilikaudella				
Vähennykset tilikauden aikana				
Siirrot erien välillä				0
Tilikauden poistot	-23 059	-43 444		-66 503
Arvonlennukset ja niiden palautukset				0
Poistamaton hankintameno 31.12.	17 330	39 824		57 154
Arvonkorotukset				
Kirjanpitoarvo 31.12.	17 330	39 824		57 154
Olennaiset lisäpoistot				
Erittely olennaisista lisäpoistoista				

Aineelliset hyödykkeet							
	Maa- ja vesialueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Keskeneräiset hankkeet	Yhteensä aineettomat+aineelliset
Hankinta-arvo 1.1.	5 872 612	23 416 410	9 662 167	247 092	205 670	809 783	40 337 390
Lisäykset						1 241 980	1 241 980
Rahoitusosuudet			19 800				19 800
Vähennykset	-9 910	-192 032					-201 941
Siirrot erien välillä		862 218	736 136	58 996	2517,11	-1 657 350	0
Tilikauden poistot		-1 379 189	-1 053 194	-133 547			-2 629 915
Arvonlennukset ja niiden palautukset		-614 978					-614 978
Poistamaton hankintameno 31.12.	5 862 702	22 092 430	9 364 909	172 541	208 187	394 412	38 152 335
Kirjanpitoarvo 31.12.	5 862 702	22 092 430	9 364 909	172 541	208 187	394 412	38 152 335
Olennot							
lisäpoistot							
Erittely olennoista							
lisäpoistoista							

Maa- ja vesialueet erittely				
	Konserni		Kaupunki	
	2022	2021	2022	2021
Maa- ja vesialueet				
Kiinteistöjen liittymismaksut	641 717	1 134 398	83 442	83 442
Muut maa- ja vesialueet	7 312 133	6 814 316	5 779 261	5 789 170
Maa- ja vesialueet yhteensä	7 953 850	7 948 713	5 862 702	5 872 612

Pysyvien vastaavien sijoitukset							
	Osakkeet ja osuudet				Muut saamiset		
	Osakkeet konserniyhtiöt	Osakkeet omistusosak.yhteisöt	Kunta-yhtymäosuudet	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä	Saamiset muilta	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	6 100 694	580 099	9 265 940	1 322 140	17 268 873	15 534 861	15 534 861
Lisäykset	163 381			2 000	165 381	300 000	300 000
Rahoitusosuudet							
Vähennykset				-53 600	-53 600	-105 333	-105 333
Siirrot erien välillä							
Hankintameno 31.12.	6 264 075	580 099	9 265 940	1 270 540	17 380 654	15 729 528	15 729 528
Arvonlennukset							
Arvonkorotukset							

20-22) Tytäryhteisöt, kuntayhtymäosuudet sekä osakkuusyhteisöt						
Nimi	Y-tunnus	Kunnan omistus- osuus %	Konsernin omistus- osuus %	Kuntakonsernin osuus (1000 €)		
				Omasta pääomasta	Vieraasta pääomasta	Tilikauden voitosta/ tappiosta
Tytäryhteisöt						
Koskelantalot Oy	0529095-9	100	100	457	6717	-463
Matti ja Sirkka Kaivoksen säätiö	2682419-8	100	100	624	39	-31
Yrke-Kiinteistöt Oy	0598701-9	99,83	99,83	2735	1336	-270
MW-Kehitys Oy	1815521-1	83,6	83,6	79	120	-34
As Oy Koivupaana	0869087-8	0	68,15	238	94	-6
Vilppulan Koskihalli Oy	2163265-6	7,5	53,67	412	286	1
Mäntän Jääareena Oy	2606148-5	97,54	97,54	122	2882	-114
Mäntän Lämpövesi Oy	2589468-8	100	100	85	3500	83
Mäntän Kaukolämpö ja Vesihuolto Oy	0713539-7	100	100	1084	12150	-507
Justiina Ateriapalvelut Oy	2951930-8	83	83	205	1027	15
As Oy Mänttä-Vilppulan Koskenranta	2557643-6	71	71	180	27	0
KOy Mäntän Seppälänpuistotie 7	0479474-1	0	99,83	101	12	4
Yhteensä				6322	28190	-1322
Kuntayhtymät						
Pirkanmaan Sairaanhoidopiiriin ky	0826597-8	3,44	3,44	7453	23339	23
SASKY koulutuskuntayhtymä	0204964-1	14,55	14,55	8213	1246	210
Pirkanmaan liitto	0828308-4	3,02	3,02	50	146	-1
Yhteensä				15716	24731	232
Osakkuusyhteisöt						
Mäntän Puhdistamo Oy	2232567-4	0	46	92	175	15
KOy Vilppulan Säästökulma	0282640-4	44,5	44,5	145	6	0
KOy Vilppulan Sähkölä	1996906-5	30	30	46	1	0
As Oy Rusinniemen Helmi	0419942-4	0	27,69	258	15	0
Mäntän Energia Oy	0869547-6	0	30	247	1032	14
As Oy Mäntän Isoniemenpuisto	0850471-3	0	42,93	307	16	-2
Yhteensä				1095	1245	27

Yhdistelemättömät osakkuusyhteisöt						
As Oy Kolhon Honkarinne	0580032-2	0	25,35	70	0	0
Särki-Lämpö Oy	0157832-2	0	23,9	7	3	0
As Oy Pukkilarinne	0754038-4	0	38,76	99	3	0
Pohjaslahden Säästöpuisto	0580034-9	0	23,81	53	0	0
Muut omistusyhteisöt						
Länsi-Suomen Kasvukolmio Oy	1809248-4	13,11	23,19	53	0	0
Yhteensä				282	6	0

23) Saamisten erittely				
	2022		2021	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset		107 646		63 933
Lainasaamiset	15 560 152	1 237 145	15 353 486	1 763 301
Muut saamiset				
Siirtosaamiset		97000		97000
Yhteensä	15 560 152	1 441 791	15 353 486	1 924 234
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kaupunki on jäsenenä				
Myyntisaamiset		5 729		20 355
Lainasaamiset				
Muut saamiset				
Siirtosaamiset		130 194		356 505
Yhteensä	0	135 923	0	376 860
Saamiset osakkuus- sekä muilta omistusyhteisöiltä				
Myyntisaamiset				
Lainasaamiset				
Muut saamiset				
Siirtosaamiset				
Yhteensä	0	0	0	0
Saamiset yhteensä	15 560 152	1 577 713	15 353 486	2 301 094

24) Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät				
	Konserni		Kaupunki	
	2022	2021	2022	2021
Pitkäaikaiset siirtosaamiset				
Muut tulojäämät		38 680		
Pitkäaikaiset siirtosaamiset yht.	0	38 680		
Lyhytaikaiset siirtosaamiset				
Tulojäämät				
Siirtyvät korot	114 199	237 113	130 194	130 194

PSHP tasauslaskut			233 959	226 311
Kelan korvaus työterveyshuollosta	251 927	247 839	158 075	150 824
Mäntänvuoren Terveys			332 915	777 525
Muut tulojäämät	2 448 099	2 756 636	2 114 762	1 340 565
Tulojäämät yhteensä	2 814 225	3 241 588	2 969 905	2 625 419
Menoennakot				
Etukäteen maksetut maksut	155 680	116 764		
Menoennakot yhteensä	155 680	116 764		
Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä	2 969 905	3 358 352	2 969 905	2 625 419
Siirtosaamiset yhteensä	2 969 905	3 397 032	2 969 905	2 625 419

25) Oman pääoman erittely				
	Konserni		Kaupunki	
	2022	2021	2022	2021
Peruspääoma 1.1.	35 388 425	35 388 425	35 388 425	35 388 425
Lisäykset				
Vähennykset				
Peruspääoma 31.12.	35 388 425	35 388 425	35 388 425	35 388 425
Yhdistysten ja säätiöiden peruspo 1.1.	819 201	771 801		
Lisäykset		47 400		
Vähennykset	-47 400			
Peruspääoma 31.12.	771 801	819 201		
Arvonkorotusrahasto 1.1.	11 257	11 257		
Lisäykset	172,72			
Vähennykset				
Arvonkorotusrahasto 31.12.	11 430	11 257		
Muut omat rahastot				
Rahaston pääoma 1.1	1 547 693	1 609 879		
Lisäykset	50 450	8 333		
Vähennykset	-206	-70 519		
Rahaston pääoma 31.12	1 597 937	1 547 693		
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1	-62 167	1 411 185	-1 070 543	1 053 204
Lisäykset tilikaudella	231 838	0		
Vähennykset tilikaudella	-127	-2 304 129		-2284633,05
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12	169 544	-892 944	-1 070 543	-1 231 430
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-2 761 417	830 778	-905 838	160 886
Oma pääoma yhteensä	35 177 720	37 704 409	33 412 044	34 317 882

Edellisten tilikausien yli- /alijäämä ja tuloksenkäsittelyerät

	Kaupunki	
	2022	2021
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 31.12.	-1 070 543	-1 231 430
Tilikauden yli-/alijäämä	-905 838	160 886
Kertynyt poistoero 31.12.	64 327	68 477
Kertynyt yli-/alijäämä ja tuloksenkäsittelyerät yhteensä	-1 912 054	-1 002 066

26) Erittely poistoerosta		
	2022	2021
Investointivaraukseen liittyvä poistoero	64 327	68 477
Verotuspoistoihin liittyvä poistoero		
Poistoero yhteensä	64 327	68 477

27) Pitkäaikaiset velat		
	2022	2021
Joukkovelkakirjalainat		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	4 301 041	4 350 127
Lainat julkisyhteisöltä		
Lainat muilta luotonantajilta		
Saadut ennakot		
Ostovelat		
Muut velat		
Siirtovelat		
Pitkäaikaiset velat yhteensä	4 301 041	4 350 127

29) Pakolliset varaukset				
	Konserni		Kaupunki	
	2022	2021	2022	2021
Muut pakolliset varaukset				
Potilasvahinkovakuutusmaksuvastuu (ky)	917 215	998 917		
Muut pakolliset varaukset	144 189	152 530	106 781	
Muut pakolliset varaukset yhteensä	1 061 404	1 151 447	106 781	0

30) Vieras pääoma				
	2022		2021	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Velat tytäryhteisöille				
Saadut ennakot				
Ostovelat		370 151		177 658
Muut velat				
Siirtovelat				
Yhteensä		370 151		177 658
Velat kuntayhtymille, joissa kaupunki on jäsenenä				
Saadut ennakot				
Ostovelat		17 380		70 383
Muut velat				
Siirtovelat				
Yhteensä		17 380		70 383

Velat osakkuus- sekä muille omistus-yhteisyhteisöille				
Saadut ennakot				
Ostovelat				1 768
Muut velat				
Siirtovelat				
Yhteensä				1 768
Vieras pääoma yhteensä		387530		249 809

32) Muiden velkojen erittely				
	Konserni		Kaupunki	
	2022	2021	2022	2021
Muut velat				
Liittymismaksut	1 582 188	1 697 600		
Muut velat	952 018	1 375 233	798 339	483 011
Muut velat yhteensä	2 534 206	3 072 833	798 339	483 011

33) Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät				
	Konserni		Kaupunki	
	2022	2021	2022	2021
Lyhytaikaiset siirtovelat				
Tuloennakot		89 867		
Menojäämät				
Palkkojen ja henkilösivukulujen jaksotukset	5 705 359	5 014 312	2 013 987	1 941 078
Korkojaksotukset	185 910	75 061	49 562	37 896
Muut menojäämät	3 909 853	4 479 995	3 056 107	2 408 681
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä	9 801 122	9 659 235	5 119 655	4 387 655

35-37) Vakuudet				
	Konserni		Kaupunki	
	2022	2021	2022	2021
Omasta puolesta annetut vakuudet				
Sitoumusten vakuudeksi annetut kiinnitykset	2 753 818	3 113 613		
Sitoumusten vakuudeksi pantatut arvopaperit		857		
Yhteensä	2 753 818	3 114 470		
Vakuudet yhteensä	2 753 818	3 114 470	0	20 000 000

38) Vuokravastuiden yhteismäärä				
	Konserni		Kaupunki	
	2022	2021	2022	2021
Vuokravastuut yhteensä	5 920 046	6 107 110	65 239	75 536
Siitä seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	1 092 271	1 240 919	25397	33215
Siitä PPP-hankkeet (public-private partnerships)				
Siitä sopimukseen sisältyvät lunastusvelvoitteet				

Leasing-vuokrasopimuksiin ei sisälly olennaisia irtisanomis- ja lunastusehdon mukaisia vastuita.

40) Vastuu kuntien takauskeskuksen takausvastuista

	2022	2021
Kaupungin osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12.	72 397 822	68 390 232
Kaup. os. takauskeskuksen kattamattomista takausvastuista 31.12.		
Kaup. mahdollista vastuuta kattava os. takauskeskuksen rahastosta 31.12.	41 866	44 799

41) Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt

Järjestelyn tarkoitus	Konserni		Kaupunki	
	2022	2021	2022	2021
Koronvaihtosopimus 1 Sopimusnumero 1719036. Kyseessä on OP:n kanssa tehty koronvaihtosopimus millä on suojattu kaupungin Kuntarahoitus Oyj:stä nostama 20 miljoonan euron pitkäaikainen laina. Koronvaihtosopimuksessa pankki maksaa kaupungille neljännesvuosittain 3 kk eurobor korkoa ja vastaavasti kaupunki maksaa OP:lle kiinteää 0,262 % korkoa. Sopimuksen alkamispäivä 15.3.2017 ja päättymispäivä 15.9.2026.				
Koronvaihtosopimuksen pääoma	8 000 000	10 000 000	8 000 000	10 000 000
Käypä arvo	466 860	-117 610	466 860	-117 610
Koronvaihtosopimus 2 Sopimusnumero 10694601. Kyseessä on OP:n kanssa tehty koronvaihtosopimus, missä kaupunki maksaa OP:lle kiinteää 1,055 % ja pankki maksaa kaupungille 3 kk euribor korkoa. Sopimuksen alkamispäivä 30.6.2022 ja päättymispäivä 30.6.2032				
Koronvaihtosopimuksen pääoma	9 750 000	10 000 000	9 750 000	10 000 000
Käypä arvo	1 265 041	-603 135	1 265 041	-603 135
Koronvaihtosopimus 3 Sopimusnumero 20894194. Kyseessä on OP:n kanssa tehty koronvaihtosopimus, missä kaupunki maksaa OP:lle kiinteää 0,63% ja pankki maksaa kaupungille 6 kk euribor korkoa. Sopimuksen alkamispäivä 22.12.2022 ja päättymispäivä 22.12.2032				
Koronvaihtosopimuksen pääoma	10 000 000	0	10 000 000	0
Käypä arvo	2 136 094	0	2 136 094	0
Koronvaihtosopimus 4 Koronvaihtosopimus Kuntarahoitus Oy 42675 Koronvaihtosopimuksella suojataan yksittäisen lainan korkoriskin suojaamiseksi. Koronvaihtosopimuksella muutettavat vaihtuvat korot kiinteiksi. Lainan ja koronvaihtosopimuksen pääoma, eräpäivä sekä koronmaksupäivät vastaavat olennaisilta osin toisiaan. Muuttuvan koron peruste 3 kk euribor. Sopimus erääntyy 29.12.2023				
Koronvaihtosopimuksen pääoma	566 667	653 846		
Käypä arvo	16 471	-5 278		
Koronvaihtosopimukset 5-13 Pirkanmaan sairaanhoitopiirin suojaavat koronvaihtosopimukset. Johdannaissopimuksilla muutettavat vaihtuvat korot kiinteiksi.				
Koronvaihtosopimusten pääoma yhteensä (konsernin osuus)	4 827 871	4 322 945		
Käypä arvo yhteensä (konsernin osuus)	837 904	-81 280		

42) Henkilöstön lukumäärä 31.12.

	2022	2021
Konsernipalvelut	21	20,44
Sosiaali- ja terveystoimi	39	30,1
Sivistyspalvelut	217	194,6
Kulttuuri- ja hyvinvointipalvelut	30	27,2
Tekniset palvelut	72	79,26

Työllistetyt	14	20,3
Yhteensä	393	371,9

v. 2021 HTV määrät ovat laskennallisia johtuen ohjelmistomuutoksesta

43) Henkilöstökulut		
	2022	2021
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	-18 710 342	-18 928 663
Henkilöstökuluja aktivoitu aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin		
Henkilöstökulut yhteensä	-18 710 342	-18 928 663

44) Luottamushenkilön palkkioista perityt ja tilitetyt luottamushenkilökulut		
	2022	2021
Keskustan Mänttä-Vilppulan kunnallisjärjestö ry	1866	1777
Mänttä-Vilppulan Sosialidemokraattinen kunnallisjärjestö ry	3345	3103
Juupajoen Demarit ry	46	36
Mänttä-Vilppulan Vihreät ry	860	1306
Vasemmistoliiton Mänttä-Vilppulan osasto ry	818	977
Mänttä-Vilppulan Perussuomalaiset ry	1647	702
Mänttä-Vilppulan Kokoomus ry	923	1123
Suomen Kristillisdemokraattien Mänttä-Vilppulan paikallisosasto ry	216	144
Palkkiot yhteensä	9721	9169

45) Tilintarkastajan palkkiot		
	2022	2021
BDO Audiator Oy		
Tilintarkastuspalkkiot	20 203	22 384
Muut tilintarkastusyhteisön tehtävät		
Tilintarkastajan lausunnot		
Tarkastuslautakunnan sihteerin tehtävät	8 536	6 274
Muut palkkiot		
Palkkiot yhteensä	28 739	28 658

LUETTELO KIRJANPIDON KIRJOISTA JA TOSITELAJEISTA

Käytetyt kirjanpitokirjat

Pysyvästi säilytettävät

Sidotussa tasekirjassa

Toimintakertomus

Toteutumisvertailu

Tilinpäätöslaskelmat

Konsernitilinpäätös

Tilinpäätöksen liitetiedot

10-vuotta säilytettävät

Erillisinä atk-tulosteina

Tase-erittelyt

Päivä- ja pääkirja

Talousarvion toteutumisvertailut

Palkkakirjanpito

Ostoreskontra

Myyntireskontra laskulajeittain

Liitetietositteet

Käytetyt tositelajit:

01 Muistiotositteet

02 Tiliotetositteet

08 Tilinavausviennit

09 Käyttöomaisuusviennit

20 Myyntireskontra suoritukset

21 Myyntireskontran viitesuoritukset

30 Palkat

40 Ostoreskontra maksut

45 Sähköinen kierrätys

49 Pro Consona/toimeentulotuki

62 Päivähoitolaskutus

- 63 Vanhuspalvelulaskutus
- 64 Potilaslaskutus
- 65 Sosiaalitoimenlaskutus
- 66 Koulutoimiston laskutus
- 67 Autereopiston laskutus
- 68 Liikuntatoimen laskutus
- 69 Mittaustoimen laskutus
- 70 Vuokralaskutus
- 71 Rakennusvalvontalaskutus
- 72 Teknisen toimen laskutus
- 76 Muu laskutus
- 77 Tekninen toimi/pysyväislaskutus
- 78 Kotikuntalaskutus
- 79 Terveyspalvelut
- 80 Sosiaalitoimi/asumispalvelut
- 81 Ruokapalvelut
- 82 Lukion laskutus

ALLEKIRJOITUKSET JA MERKINNÄT
Vuoden 2022 tilinpäätöksen allekirjoitukset

Kaupunginhallitus

Mänttä-Vilppulassa 31.päivänä maaliskuuta 2022

Marika Ala-Herttua

Arto Lampinen

Mikko Lehtonen

Mira Anttila

Arto Lehtinen

Anna-Kaisa Pietiläinen

Mikko Kivilahti

Sari Päivärinta

Auli Välimäki

Anne Heusala

Vuoden 2022 tilintarkastusmerkintä

Olemme antaneet suorittamastamme tilintarkastuksesta tänään kertomuksen.

Mänttä-Vilppulassa _____ päivänä 2023.

BDO Audiator Oy

JHTT-yhteisö

Nina Nieminen

JHT/HT

